Bundel van de Algemeen Bestuur van 3 juli 2018

1 Opening en vaststelling agenda

2 Openbare besluitenlijsten vorige vergaderingen: 13 maart en 29 mei 2018
- 20180313 Openbare besluitenlijst en verslag van de AB-vergadering van 13 maart 2018 - CONCEPT
- 20180529 Openbare besluitenlijst en verslag van de AB-vergadering van 29 mei 2018 - CONCEPT

3 Nieuwe werkwijze en portefeuilleverdeling Dagelijks Bestuur BEL Combinatie
- Voorstel_17885.doc

4 1e wijziging Vergaderschema AB/DB 2018
- Vergaderschema AB-DB 2018 - VASTGESTELD
- Vergaderschema AB-DB 2018 - 1e wijziging - CONCEPT

5 Toetsing rechtmatigheid aanbestedingen 2017
- Voorstel_16711.doc
- Bijlage 1 AB overzicht onrechtmatigheden aanbestedingen BEL

6 Jaarrekening 2017 BEL Combinatie
- Voorstel_17060.doc
- Jaarstukken BEL 2017 AB 3 juli na zienswijzen DEF
- Controleverklaring 2017 BEL Combinatie
- Accountantsverslag 2017 BEL-Combinatie
- Raadsbesluit Blaricum mbt zienswijze Jaarrekening BEL 2017
- Raadsbesluit Eemnes mbt zienswijze Jaarrekening BEL 2017
- Raadsbesluit Laren mbt zienswijze Jaarrekening BEL 2017

7 Kredietaanvraag MJOP 2018 schuren en lakken parketvloeren en houten trappen BEL-kantoor
- Voorstel_17749.doc
- Begrotingswijziging BEL Combinatie MJOP 2018 schuren en lakken parketvloeren en houten trappen BEL-kantoor

8 Eerste begrotingswijziging 2018 BEL Combinatie
- Voorstel_18016.doc
- 1e begrotingswijziging 2018 BEL Combinatie
- Voorstel DVO - Blaricum
- Voorstel DVO - Eemnes
- Voorstel DVO - Laren

9 Begroting 2019 BEL Combinatie
- Voorstel_17062.doc
- Begroting BEL Combinatie 2019 versie AB 3-7-2018 na zienswijze

10 Verbeterplan Waardering Onroerende Zaken
- Voorstel_18056.doc
- Verbeterplan WOZ mei 2018

11 Rondvraag en sluiting vergadering

CONCEPT Openbare besluitenlijst van de vergadering van het Algemeen Bestuur op

Vergadering d.d.	:	**13 maart 2018**
Locatie	:	Gemeentehuis Blaricum
Aanvang	:	12.00
Eindtijd	:	12:30
Voorzitter	:	mw. J. de Zwart-Bloch
Griffier/secretaris	:	Mw. M. Kiliç-Karaaslan

Aanwezige leden	:	mw. Joan de Zwart-Bloch	voorzitter AB en DB, lid voor Blaricum portefeuillehouder HRM & Organisatie
		mw. Anne Marie Kennis	lid AB voor Blaricum
		mw. Liesbeth Boersen – de Jong	lid AB voor Blaricum
		dhr. Ben Lüken	lid AB voor Blaricum
		mw. Meryem Kiliç-Karaaslan	voorzitter directieraad BEL Combinatie, gemeentesecretaris Blaricum
		dhr. Niels Rood	lid AB en DB voor Eemnes portefeuillehouder Informatievoorziening & Communicatie
		dhr. Jan den Dunnen	lid AB voor Eemnes
		dhr. Roland van Benthem	lid AB voor Eemnes
		dhr. Sven Lankreijer	lid AB voor Eemnes
		mw. Else Ruizeveld	lid directieraad BEL Combinatie, gemeentesecretaris Eemnes
		dhr. Tijmen Smit	lid AB en DB voor Laren portefeuillehouder Control & Financiën
		mw. Rinske Kruisinga	lid AB voor Laren
		dhr. Leen van der Pols	lid AB voor Laren
		dhr. Ton Stam	lid AB voor Laren
		dhr. Garmt Kolhorn	lid directieraad BEL Combinatie, gemeentesecretaris Laren
Publiek	:	-	

CONCEPT

Opening en vaststelling agenda

De voorzitter opent de vergadering en stelt vast dat de vergaderagenda zonder aanpassingen wordt vastgesteld.

Controleprotocol 2017

Besluit:

Het Algemeen Bestuur stelt het controleprotocol 2017 vast.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur gehouden op 3 juli 2018.

Datum	**:**	**3 juli 2018**
dhr. R. van Benthem		**mw. M. Kiliç-Karaaslan**
Voorzitter		**Secretaris**

CONCEPT

CONCEPT Openbare besluitenlijst en verslag van de vergadering van het Algemeen Bestuur op

Vergadering d.d.	:	**29 mei 2018**
Locatie	:	Gemeentehuis Blaricum
Aanvang	:	12.00
Eindtijd	:	13:00
Voorzitter	:	mw. J. de Zwart-Bloch / dhr. R. van Benthem
Griffier/secretaris	:	Mw. M. Kiliç-Karaaslan

Aanwezige leden	:	dhr. R. van Benthem	voorzitter AB en DB, lid voor Eemnes
		dhr. S. Lankreijer	lid AB voor Eemnes
		dhr. J. van Katwijk	lid AB voor Eemnes
		mw. Else Ruizeveld	lid directieraad BEL Combinatie, gemeentesecretaris Eemnes
		mw. J.N. de Zwart-Bloch	lid voor Blaricum
		mw. A.M. Kennis	lid AB en DB voor Blaricum
		mw. E.J.M. Boersen – de Jong	lid AB voor Blaricum
		dhr. G.C. (Gerard) Knoop	lid AB voor Blaricum
		mw. M. Kiliç-Karaaslan	voorzitter directieraad BEL Combinatie, gemeentesecretaris Blaricum
		mw. Rinske Kruisinga	lid AB voor Laren
		mw. K. van Hunnik	lid AB voor Laren
		dhr. P.A.M. Calis	lid AB en DB voor Laren
		dhr. A.H.M. Stam	lid AB voor Laren
		dhr. Garmt Kolhorn	lid directieraad BEL Combinatie, gemeentesecretaris Laren
		dhr. Marc Roza	directiesecretaris BEL Combinatie
Afwezige leden	:	dhr. E. van Dalen	lid AB voor Eemnes
Adviseurs	:	-	
Publiek	:	-	

CONCEPT

Opening en vaststelling agenda

Mw. J. de Zwart-Bloch opent als vertrekkend voorzitter AB en DB de vergadering en meldt dat zij bericht van verhindering heeft ontvangen van de heer Van Daalen.

Het Algemeen bestuur stelt vergaderagenda zonder aanpassingen vast.

Benoeming Dagelijks Bestuur en voorzitter AB/DB van de gemeenschappelijke regeling BEL Combinatie

Besluit:

Het Algemeen Bestuur

1. benoemt conform art. 11, lid 2 van de GR uit zijn midden de volgende leden als Dagelijks Bestuur voor de zittingsperiode 2018 - 2022:
    1. mevrouw A.M. Kennis voor de gemeente Blaricum
    2. mijnheer R. van Benthem RA voor de gemeente Eemnes en
    3. mijnheer P.A.M. Calis voor de gemeente Laren.
2. besluit in afwijking van art. 11, lid 3 van de GR om geen plaatsvervangende leden te benoemen.
3. benoemt conform art. 15, lid 1 van de GR uit zijn midden de heer R. van Benthem RA als voorzitter en de heer P.A.M. Calis als plaatsvervangend voorzitter tot het wisselmoment van 1 oktober 2019.

Dhr. Van Benthem neemt de voorzittersrol over van mw. De Zwart-Bloch.

Rondvraag en sluiting vergadering

Er worden wat beelden uitgewisseld m.b.t. de gesprekken die Berenschot voert met verschillende partijen, waaronder de colleges i.v.m. de voorbereiding van het ontwerp-herindelingsbesluit voor de provincie Noord-Holland. Zodra het college van Huizen is geïnstalleerd zal contact gezocht worden om waar mogelijk een gezamenlijke handelingslijn in te zetten vanuit de 3 direct betrokken gemeenten.

De directie kan voort met de voorbereiding van een roadmap voor de te nemen stappen, waarbij ook het tijdspad voor het indienen van zienswijzen op het ontwerp-besluit door alle betrokkenen (incl. GR BEL Combinatie of de Ondernemingsraad BEL Combinatie) wordt meegenomen.

Besluit:

Het Algemeen Bestuur stemt ermee in dat de Directie en teamleiders (MT-BEL) in eerste instantie namens de BEL Combinatie het gesprek voeren met Berenschot.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur gehouden op 3 juli 2018.

Datum : 3 juli 2018	
dhr. R. van Benthem	**mw. M. Kiliç-Karaaslan**
Voorzitter	**Secretaris**

CONCEPT

VOORSTEL ALGEMEEN BESTUUR

Steller	:	Marc Roza
Afdeling	:	Directie
Datum opstelling	:	08-06-2018
BABS nummer	:	17885

Geraadpleegde disciplines i.v.m. integraliteit voorstel :

Paraferingsoverzicht :

Voorstel geparafeerd door	Naam	Paraaf	Datum
Voorzitter AB	Marc Roza	Overruled	26-06-2018

Onderwerp : Nieuwe werkwijze en portefeuilleverdeling Dagelijks Bestuur BEL Combinatie

Voorgestelde besluit BEL : Het Algemeen Bestuur:

1. Stemt in met de nieuwe werkwijze, verwant aan het raad-van-toezichtmodel voor de strategische beleidsvorming voor de BEL Combinatie voor de periode 2018-2021;
2. Neemt kennis van de interne portefeuilleverdeling van het Dagelijks Bestuur tot tenminste 1 oktober 2019.

Portefeuillehouder DB : R. van Benthem RA (Eemnes)

Datum MT-behandeling :

Uitkomst MT-behandeling :

Datum DB-behandeling	**:**	19-06-2018
Uitkomst DB-behandeling	**:**	Besluit: conform: Het Dagelijks Bestuur: 1. Stelt de nieuwe werkwijze, verwant aan het raad-van-toezichtmodel voor de strategische beleidsvorming voor de BEL Combinatie voor de periode 2018-2021 in principe vast; 2. Stelt de interne portefeuilleverdeling van het Dagelijks Bestuur als volgt vast: • dhr. R. van Benthem RA – voorzitter AB/DB (en daaronder Algemeen Bestuurlijke Zaken), Informatievoorziening & ICT en programma Dienstverlening; • mw. A.M. Kennis – HRM en programma Organisatieontwikkeling en de organisatorische component binnen het programma Omgevingswet; • dhr. P. Calis – Control & Financiën en programma Bedrijfsvoering; 3. Bepaalt dat de interne portefeuilleverdeling van het DB bij de wisseling van het voorzitterschap per 1 oktober 2019 wordt heroverwogen; 4. Geleidt de nieuwe werkwijze voor instemming door naar het Algemeen Bestuur; 5. Geleidt de interne portefeuilleverdeling van het DB en het heroverwegingsmoment ter kennisname door naar het Algemeen Bestuur.

Begrotingswijziging	**:**	Nee
Besluit	**:**	
Datum besluit	**:**	
Paraaf	**:**	

Bijlagen
Voorstel: Voorstel_17885.doc

ONDERWERP
Nieuwe werkwijze en portefeuilleverdeling Dagelijks Bestuur

GEHEIM OF OPENBAAR?
Openbaar

BESLUITEN
Het Dagelijks Bestuur:
1. Stelt de nieuwe werkwijze, verwant aan het raad-van-toezichtmodel voor de strategische beleidsvorming voor de BEL Combinatie voor de periode 2018-2021 in principe vast;
2. Stelt de interne portefeuilleverdeling van het Dagelijks Bestuur als volgt vast:
    - Dhr. R. van Benthem RA – voorzitter AB/DB (en daaronder Algemeen Bestuurlijke Zaken), Informatievoorziening & ICT en programma Dienstverlening;
    - Mw. A.M. Kennis – HRM en programma Organisatieontwikkeling en de organisatorische component binnen het programma Omgevingswet;
    - Dhr. P. Calis – Control & Financiën en programma Bedrijfsvoering;
3. Bepaalt dat de interne portefeuilleverdeling van het DB bij de wisseling van het voorzitterschap per 1 oktober 2019 wordt heroverwogen;
4. Geleidt de nieuwe werkwijze voor instemming door naar het Algemeen Bestuur;
5. Geleidt de interne portefeuilleverdeling van het DB en het heroverwegingsmoment ter kennisname door naar het Algemeen Bestuur.

Het Algemeen Bestuur
1. Stemt in met de nieuwe werkwijze, verwant aan het raad-van-toezichtmodel voor de strategische beleidsvorming voor de BEL Combinatie voor de periode 2018-2021;
2. Neemt kennis van de interne portefeuilleverdeling van het Dagelijks Bestuur tot tenminste 1 oktober 2019.

INLEIDING
Op 29 mei 2018 is het Dagelijks Bestuur (DB) van de BEL Combinatie door het Algemeen Bestuur benoemd. Nu dient de portefeuilleverdeling binnen het DB conform art. 12, lid 1 nog bepaald te worden. Het Dagelijks Bestuur is conform art. 13 lid 1, sub c. verantwoordelijk voor de dagelijkse sturing van de BEL Combinatie en wil hierover nadere afspraken vastleggen, waarvoor hierbij ook een voorstel wordt gedaan.

DOEL
Het nieuwe DB wenst een efficiënte vergaderstructuur en beslismodel te hanteren dat leidt tot meer betrokkenheid van en sturingsmogelijkheden voor de 3 gemeente-colleges als eigenaren van de BEL Combinatie bij het nemen van strategische beslissingen op de kernportefeuilles ICT, Control & Financiën en Organisatie-ontwikkeling & HRM. Tegelijkertijd wil men de voorbereidings- en uitvoeringsverantwoordelijkheid nog meer dan nu beleggen bij de directieraad en haar MT.

TOELICHTING BESLUIT (ARGUMENTEN)

1.1 Dit voorstel is in lijn met de ingezette bestuurlijke lijn om meer strategisch te sturen en zich minder bezig te houden met de dagelijkse uitvoering/realisatie.

In een raad-van-toezicht model wordt het beleid voorbereid en uitgevoerd door de directieraad met een interne portefeuilleverdeling.
De raad van toezicht (DB) moet dit strategische beleid goedkeuren en houdt toezicht op de uitvoering daarvan.
De aandeelhoudersvergadering (AB) beslist over de algemene kaders (vaststelling kadernota en begroting) en het DB legt ook via de Zomernota en de Jaarrekening verantwoording af aan het AB over het gevoerde strategische beleid.

1.2 Meer bestuurlijk draagvlak creëren voor strategisch BEL-beleid

De betrokkenheid van de portefeuillehouders in de colleges als eigenaren van de BEL Combinatie willen we verhogen, door ze een grotere stem te geven bij het beslissen over strategische beleidsdocumenten. Het voorstel is om per kernportefeuille van de BEL Combinatie een structureel overlegcollege in het leven te roepen met daarin als deelnemers:

- de BEL-portefeuillehouder uit het DB;
- de bestuurlijke portefeuille-collega's uit de 3 deelnemende gemeenten;
- de directeur met de betreffende portefeuille;
- de voor die portefeuille verantwoordelijke teamleider of programmamanager.

Doel van die colleges is om strategische keuzes en beleidsnotities te bespreken en bestuurlijke input hiervoor te leveren en onderling af te stemmen zodat er bestuurlijk draagvlak voor de gekozen strategie is. De uiteindelijke besluitvorming op deze strategische voorstellen vindt plaats door het Dagelijks Bestuur.

De kernportefeuilles waarvoor dus structurele overlegcolleges ingericht worden zijn:

A. HRM (incl. programma Doorontwikkeling organisatie);
B. Informatievoorziening & ICT (programma);
C. Control & Financiën (incl. programma Bedrijfsvoering);
D. Dienstverlening (programma).

De structurele commissies zullen ook periodiek de gerapporteerde realisatievoortgang bespreken. Zo blijven de betrokken portefeuillehouders betrokken bij het reilen en zeilen van de BEL Combinatie en kunnen zij waar nodig tijdig bijsturen. We starten om zo'n commissie-overleg per kwartaal te voeren, waarna de commissie later zelf kan bepalen of een andere frequentie nodig is om effectief te sturen.

Daarnaast zullen er ad-hoc ook tijdelijke commissies worden ingesteld voor het meedenken over en beslissen over andere strategische beleidsnota's. 3 voorbeelden hiervan die de komende tijd zullen spelen zijn:

A. Strategische communicatienota BEL (project);
B. Meerjarig onderhoudsplan BEL-gebouwen (project);
C. Invoering Omgevingswet (programma).

De tijdelijk commissies worden als volgt samengesteld:

- Benoemde vertegenwoordiger vanuit het Dagelijks Bestuur;
- De bestuurlijke vertenwoordigers voor dit onderwerp uit de 3 BEL-gemeenten;
- Benoemde vertegenwoordiger vanuit de Directieraad;
- Projectleider of Programmamanagers;
- Teamleider van de projectleider (een programmamanager valt direct onder een van de directeuren).

De duur en vergaderfrequentie van deze tijdelijke commissies wordt in de eerste overlegvergadering van die commissie vastgesteld.

1.3 Directie en MT zijn volledig uitvoeringsverantwoordelijk

Binnen het vastgestelde beleid en de via de BEL-begroting beschikbaar gestelde middelen zal de directieraad zo volledig mogelijk gemandateerd worden om zijn uitvoeringsverantwoordelijkheid in te kunnen vullen. Ondermandatering naar teamleiders en beleids- of uitvoerende ambtenaren is daarbinnen weer mogelijk conform het directiestatuut, de mandaatregeling en de budgethoudersregeling van de BEL Combinatie. Voorzover dit nu al niet juridisch goed is geregeld, zal dit alsnog nog dit jaar gebeuren.

1.4 Nieuwe portefeuilleverdeling DB

De interne portefeuilleverdeling binnen het Dagelijks Bestuur zal als volgt worden verdeeld:

- Dhr. R. van Benthem RA – voorzitter AB/DB (en daaronder Algemeen Bestuurlijke Zaken), Informatievoorziening & ICT en programma Dienstverlening
- Mw. A.M. Kennis – HRM en programma Organisatieontwikkeling en de organisatorische component binnen het programma Omgevingswet
- Dhr. P. Calis – Control & Financiën en programma Bedrijfsvoering

VASTGESTELD WETTELIJK- EN BELEIDSKADER

- De Wet Gemeenschappelijke Regelingen, hoofdstuk I (regelingen tussen gemeenten)
- De Gemeenschappelijke Regeling BEL Combinatie 2017
- Directiestatuut BEL Combinatie 2016

RELATIE BEL-GEMEENTEN EN BEL COMBINATIE

De BEL Combinatie is de ambtelijke werkorganisatie van de 3 gemeenten Blaricum, Eemnes en Laren. Deze werkorganisatie is georganiseerd als gemeenschappelijke regeling, opgericht door de 3 colleges van de BEL-gemeenten met een Algemeen en Dagelijks Bestuur conform de Wgr.
De gemeenten gaan primair over de dienstverlening aan hun burgers en de inrichting van de openbare ruimte in al zijn facetten. De BEL Combinatie gaat over de interne bedrijfsvoering en de inrichting en het functioneren van de ambtelijke organisatie.
Dit voorstel richt zich op een goede inrichting van de aansturing van de BEL Combinatie, waarbij de gemeentelijke portefeuillehouders maximale invloed hebben op het strategische BEL-beleid, terwijl de directieraad zich met haar MT primair kan richten op een effectieve en efficiënte realisatie van dat beleid.

KANTTEKENINGEN (= RISICO'S VAN DIT VOORSTEL)

1.1 Het BEL-bestuur (AB en DB en soms gemandateerd de directieraad) neemt alle strategische beslissingen m.b.t. de interne bedrijfsvoering van de BEL Combinatie. Het overleg in de structurele of ad-hoc colleges is primair gericht op het verkrijgen van bestuurlijk draagvlak of input voor strategische keuzes/beleid. Dit onderscheid moet wel zuiver gehanteerd worden door de formele besluitvorming in het DB (of AB) te laten plaatsvinden en vast te leggen.

1.2 Strategische beleidskaders dienen in de openbaarheid besproken en besloten te worden. Voor leden van de ondernemingsraad, raadsleden en andere belangstellenden dient dit debat en de besluitvorming in alle openbaarheid te volgen te zijn en zij dienen ook de mogelijkheid te hebben om zonodig in te spreken op voor hen van belang zijnde strategische beslissingen. Bij de uitwerking van dit raad-van-toezicht model dient bedacht te worden hoe die aspecten geborgd blijven.

FINANCIËN

Er zijn geen extra financiële middelen nodig om volgens deze nieuwe methodiek van overleg en aansturing te gaan werken.

UITVOERING

De nieuwe werkwijze wordt voor de zomervakantie 2018 ingericht, waarna de overlegfrequentie na de zomer kan starten. De ambtelijke projectleiders en programmamanagers hebben de plicht om in overleg met hun directeur en DB-portefeuillehouder de inhoudelijk voorbereiding grondig voor te bereiden, zodat efficiënt en effectief overlegd kan worden in de bestuurlijke commissieoverleggen.

COMMUNICATIE

Na besluitvorming over dit voorstel zullen de gemeenteraden na de zomer in BEL-verband over deze interne werkwijze worden geïnformeerd, waarschijnlijk op een moment dat zij toch al periodiek over de ontwikkelingen binnen de BEL Combinatie worden geïnformeerd.
De Ondernemingsraad wordt na besluitvorming door de WOR-bestuurder op de hoogte gebracht van deze nieuwe werkwijze, zodat zij hun eigen vergaderplanning hierop kunnen afstemmen.

BIJLAGEN

-

Vergaderschema 2018 van het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur van de GR BEL Combinatie

DB: Maandag 12 februari 2018 (wk. 7) **12:30 – 14:00 uur (met lunch)**

Voorjaars/Krokusvakantie:
za. 17 februari t/m zo. 25 februari (Zuid) en
za. 24 februari t/m zo. 4 maart (Noord en Midden)
2e Paasdag: ma. 2 april

AB-vergadering aan het begin van het gezamenlijk informeel overleg colleges op dinsdag 20 maart 2018 (wk. 12) **12:00 – 12:30 uur**

DB: Donderdag 5 april 2018 (wk. 14) **14:30 – 16:00 uur**
- Voorlopige Jaarrekening 2017 (voor instemming)
- 1e Begrotingswijziging 2018 (voor instemming)
- Ontwerp begroting 2019 (voor instemming)

Koningsdag: do. 27 april
Meivakantie: za. 28 april t/m zo. 6 mei (alle regio's)
Goede vrijdag: vr. 30april
Bevrijdingsdag: vr. 5 mei
Hemelvaart: do. 10 mei
Verplicht verlof: vr. 11 mei
2e Pinksterdag: ma. 21 mei

DB: Maandag 18 juni 2018 (wk. 24) **12:30 – 14:00 uur (met lunch)**
- Jaarrekening 2017 met zienswijzen gemeenten (voor instemming)
- Eerste begrotingswijziging 2018 met zienswijzen gemeenten (voor instemming)
- Zomernota 2018 (voor vaststelling)
- Begroting 2019 met zienswijzen gemeenten (voor instemming)

AB: Dinsdag 3 juli 2018 (wk. 26) **12:30 – 14:00 uur (met lunch)**
- Jaarrekening 2017 met zienswijzen gemeenten (voor vaststelling)
- Eerste begrotingswijziging 2018 met zienswijzen gemeenten (voor vaststelling)
- Zomernota 2018 (voor kennisname en instemming)
- Begroting 2019 met zienswijzen gemeenten (voor vaststelling)

Zomervakantie:
za. 7 juli t/m zo. 19 augustus (Zuid),
za. 14 juli t/m zo. 26 augustus (Midden) en
za. 21 juli t/m zo. 2 september (Noord)

VASTGESTELD

Gemeenschappelijke regeling Blaricum, Eemnes en Laren
Zuidersingel 5, 3755 AZ Eemnes
Postbus 71, 3755 ZH Eemnes
t. 035 7513 111
f. 035 7513 101
info@belcombinatie.nl
www.belcombinatie.nl

Vergaderschema 2018 van het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur van de GR BEL Combinatie

DB: Maandag 10 september 2018 (wk. 37) **12:30 – 14:00 uur**
- Voortgang arhi-traject **(met lunch)**

AB-vergadering aan het begin van het gezamenlijk informeel overleg colleges op dinsdag 18 september 2018 (wk. 38) **12:00 – 12:30 uur**
- Voortgang arhi-traject

DB: Maandag 24 september 2018 (wk. 39) **12:00 – 13:30 uur**
- Najaarsnota 2018 **(met lunch)**
- Voortgang arhi-traject

AB: Dinsdag 9 oktober 2018 (wk. 41) **12:30 – 14:00 uur**
- Najaarsnota 2018 (ter vaststelling) **(met lunch)**
- Controleprotocol jaarrekening 2018 (voor instemming)
- Voortgang arhi-traject

DB: Maandag 15 oktober 2018 (wk. 42) **15:00 – 16:30 uur**

Herfstvakantie:
za. 13 t/m zo. 21 oktober (Zuid) en
za. 20 t/m zo. 28 oktober (Midden en Noord)

DB: Maandag 10 december 2018 (wk. 50) **15:00 – 16:30 uur**

AB-vergadering aan het begin van het gezamenlijk informeel overleg colleges op dinsdag 18 december 2018 (wk. 51) **12:00 – 12:30 uur**

Kerstvakantie: za. 22 december 2018 t/m zo. 6 januari 2019 (alle regio's)

VASTGESTELD

Gemeenschappelijke regeling Blaricum, Eemnes en Laren
Zuidersingel 5, 3755 AZ Eemnes
Postbus 71, 3755 ZH Eemnes
t. 035 7513 111
f. 035 7513 101
info@belcombinatie.nl
www.belcombinatie.nl

Vergaderschema 2018 van het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur van de GR BEL Combinatie 1e wijziging

DB: Maandag 12 februari 2018 (wk. 7) **12:30 – 14:00 uur (met lunch)**

Voorjaars/Krokusvakantie:
za. 17 februari t/m zo. 25 februari (Zuid) en
za. 24 februari t/m zo. 4 maart (Noord en Midden)
2e Paasdag: ma. 2 april

korte AB-vergadering aan het begin van het gezamenlijk informeel overleg colleges op dinsdag 20 maart 2018 (wk. 12) **12:00 – 12:30 uur**

DB: Donderdag 5 april 2018 (wk. 14) **14:30 – 16:00 uur**
- Voorlopige Jaarrekening 2017 (voor instemming)
- 1e Begrotingswijziging 2018 (voor instemming)
- Ontwerp begroting 2019 (voor instemming)

Koningsdag: do. 27 april
Meivakantie: za. 28 april t/m zo. 6 mei (alle regio's)
Goede vrijdag: vr. 30april
Bevrijdingsdag: vr. 5 mei
Hemelvaart: do. 10 mei
Verplicht verlof: vr. 11 mei
2e Pinksterdag: ma. 21 mei

korte AB-vergadering aan het begin van het gezamenlijk informeel overleg colleges op dinsdag 29 mei 2018 (wk. 51) **12:00 – 12:30 uur**

DB: Dinsdag 19 juni 2018 (wk. 24) **12:30 – 14:00 uur (met lunch)**
- Eerste ontwerp begrotingswijziging 2018 (voor instemming en start zienswijzeprocedure)

AB: Dinsdag 3 juli 2018 (wk. 26) **12:30 – 14:00 uur (met lunch)**
- Jaarrekening 2017 met zienswijzen gemeenten (voor vaststelling)
- Eerste ontwerp begrotingswijziging 2018 (ter kennisname)
- Begroting 2019 met zienswijzen gemeenten (voor vaststelling)

Zomervakantie:
za. 7 juli t/m zo. 19 augustus (Zuid),
za. 14 juli t/m zo. 26 augustus (Midden) en
za. 21 juli t/m zo. 2 september (Noord)

CONCEPT

Gemeenschappelijke regeling Blaricum, Eemnes en Laren
Zuidersingel 5, 3755 AZ Eemnes
Postbus 71, 3755 ZH Eemnes
t. 035 7513 111
f. 035 7513 101
info@belcombinatie.nl
www.belcombinatie.nl

Vergaderschema 2018 van het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur van de GR BEL Combinatie 1e wijziging

DB: Maandag 24 september 2018 (wk. 39) **12:00 – 13:30 uur**
- Zomernota 2018 **(met lunch)**

AB: Dinsdag 9 oktober 2018 (wk. 41) **12:30 – 14:00 uur**
- Zomernota 2018 **(met lunch)**
- Eerste begrotingswijziging 2018 met zienswijzen gemeenten (voor vaststelling)
- Controleprotocol jaarrekening 2018 (voor vaststelling)

Herfstvakantie:
za. 13 t/m zo. 21 oktober (Zuid) en
za. 20 t/m zo. 28 oktober (Midden en Noord)

Optie DB: Maandag 10 december 2018 (wk. 50) **15:00 – 16:30 uur**

Optie korte AB-vergadering aan het begin van het gezamenlijk informeel overleg colleges op dinsdag 18 december 2018 (wk. 51) **12:00 – 12:30 uur**

Kerstvakantie: za. 22 december 2018 t/m zo. 6 januari 2019 (alle regio's)

CONCEPT

Gemeenschappelijke regeling Blaricum, Eemnes en Laren
Zuidersingel 5, 3755 AZ Eemnes
Postbus 71, 3755 ZH Eemnes
t. 035 7513 111
f. 035 7513 101
info@belcombinatie.nl
www.belcombinatie.nl

VOORSTEL ALGEMEEN BESTUUR

Steller	:	Bert Luttekes
Afdeling	:	Control & Financiën
Datum opstelling	:	28-02-2018
BABS nummer	:	16711

Geraadpleegde disciplines i.v.m. integraliteit voorstel	:	Aldric Meda Dirk Klokke Marco van Schoonhoven

Paraferingsoverzicht :

Voorstel geparafeerd door	Naam	Paraaf	Datum
Voorzitter AB	Marc Roza	Overruled	26-06-2018

Onderwerp	:	Toetsing rechtmatigheid aanbestedingen 2017
Voorgestelde besluit BEL	:	Het AB besluit: 1. in te stemmen met het repareren van de onrechtmatigheden in de aanbestedingen voor zover die vallen onder het lokale beleid. 2. kennis te nemen van de niet te repareren onrechtmatigheden die vallen onder de Europese aanbestedingsrichtlijnen.
Portefeuillehouder DB	:	E. Ruizeveld de Winter (Directie)

Datum MT-behandeling	:	
Uitkomst MT-behandeling	:	

Datum DB-behandeling	**:**	05-04-2018
Uitkomst DB-behandeling	**:**	Besluit: conform: Het DB besluit: 1. in te stemmen met het repareren van de onrechtmatigheden in de aanbestedingen voor zover die vallen onder het lokale beleid. 2. kennis te nemen van de niet te repareren onrechtmatigheden die vallen onder de Europese aanbestedingsrichtlijnen. 3. het voorstel voor vaststelling door te geleiden naar het AB.

Begrotingswijziging	**:**	
Besluit	**:**	
Datum besluit	**:**	
Paraaf	**:**	

Bijlagen
Voorstel: Voorstel_16711.doc
Bijlage: Bijlage 1 AB overzicht onrechtmatigheden aanbestedingen BEL

Waarom ligt het voorstel nu voor?

Voor de beoordeling van de rechtmatigheid van de jaarrekening 2017 zijn verschillende processen gecontroleerd. Binnen het proces aanbestedingen zijn een aantal onrechtmatigheden aangetroffen. Met dit voorstel kan het Algemeen Bestuur de geconstateerde onrechtmatigheden repareren die onder het eigen inkoopbeleid vallen.

De onrechtmatigheden die vallen onder de Europese wetgeving kunnen niet worden gerepareerd en worden door de accountant meegenomen in het oordeel op de rechtmatigheid bij de jaarrekening.

Waar gaat het voorstel over, wat is de doelstelling en het beoogd effect?

Dit voorstel gaat over de reparatie van de onrechtmatigheden binnen het eigen inkoopbeleid bij de aanbestedingen. Voor de controle zijn de lasten over 2017 én lopende aanbestedingstrajecten bekeken, die in 2017 zijn afgerond.

Onrechtmatigheden

De voornaamste onrechtmatigheden doen zich voor bij de externe inhuur van personeel. Het gaat dan voornamelijk om het enkelvoudig doorzetten van contracten over 2017 en het enkelvoudig aangaan van meerjarige contracten over de periode 2018 en verder. Dit levert € 1.862.072 aan onrechtmatigheid voor het lokale inkoopbeleid en € 8.743.256 aan onrechtmatigheid op de europese wetgeving. Bij facilitair/ICT is er sprake van drie onrechtmatigheden op het lokale beleid voor een bedrag van € 290.000,-. Zie voor een toelichting bijlage 1.

Gevolgen voor oordeel rechtmatigheid

Op basis van de huidige werkelijke lasten ligt de drempel voor goedkeuring op € 195.000 (1% van lasten) en voor een beperkende verklaring op € 595.000,- (3% van de lasten). Met de huidige omvang aan onrechtmatigheden zal er een afkeurende verklaring worden gegeven door de accountant op de rechtmatigheid.

Verbeteracties

Dit voorstel behandelt alleen de procedurele kwestie van het repareren van onrechtmatigheden. Op inhoudelijk niveau worden de bevindingen doorgesproken met de proces verantwoordelijken (teamleiders) en binnen de directie en het MT. Aan de hand daarvan worden verbeteringen in gang gezet als dit nodig is.

Om de rechtmatigheid bij de inhuur van personeel te verbeteren is in 2017 Flextender als platform voor de inhuur gecontracteerd. De verwachting is dat de rechtmatigheid in 2018 daardoor beter geborgd is.

Welke interne/externe partijen en burger(platformen) zijn in het voortraject betrokken?

De betrokken budgethouders en procesverantwoordelijken in het proces zijn op de hoogte van de bevindingen. De directieraad en het MT zijn op de hoogte door dit voorstel en worden in april geïnformeerd met een afzonderlijk IC rapport waarin breder en dieper op de materie wordt ingegaan. De inhoud van de diverse controles is doorgenomen met de accountants.

Wat is het vastgestelde wettelijk- en beleidskader?
Het eigen inkoopbeleid en de nationale/europese wetgeving.

Wat is het duurzaamheidaspect van dit voorstel?
n.v.t.

Wie zijn belanghebbenden en wat voor gevolgen heeft het voorstel voor hen?
De belanghebbenden zijn het bestuur en de directie. Aan de hand van de uitkomsten van de controle krijgt het bestuur een beeld van het rechtmatig handelen en de gevolgen voor de goedkeuring op de rechtmatigheid.

Welke relatie heeft dit voorstel met de BEL-gemeenten en de BEL Combinatie?
De controle heeft betrekking op de werkzaamheden van de BEL Combinatie. Daarbij zijn aanbestedingen beoordeeld voor alle vier de organisaties. Dit voorstel gaat alleen over de onrechtmatigheden waarvan de lasten in de jaarrekening van de BEL Combinatie staan. Voor de onrechtmatigheden die betrekking hebben op de gemeentelijke jaarrekeningen worden vergelijkbare voorstellen richting de colleges en de Raden gestuurd.

Welke financiële middelen zijn met het besluit gemoeid?
n.v.t.

Wat zijn alternatieven voor het voorstel en de consequenties hiervan?
Bij het niet repareren van de onrechtmatigheden worden deze meegenomen in het oordeel van de accountant over de jaarrekening.

Wat zijn de juridische consequenties van het voorstel?
n.v.t.

Is bij de uitvoering van dit voorstel de inkoper betrokken?
De inkoper is als adviseur op inkopen nauw betrokken bij dit proces en daarom geïnformeerd over de bevindingen.

Welke afspraken maken we over uitvoering en realisatie?
Het besluit wordt gedeeld met de accountant.

Welke afspraken maken we over de communicatie en rapportage?
N.v.t.

Onrechtmatigheden aanbestedingen 2017

Organisatie	Omschrijving	Leverancier	Lokaal fout	Europees	Toelichting
Bel combinatie	Telefoonkosten mobiel	KPN	€ 126.000,00		Contract enkelvoudig verlengd met 2 jaar, gezien de waarde was nationaal openbaar van toepassing.
	Schoonmaak	Tomin	€ 84.000,00		Lopende regionale discussie over inbesteden waardoor niet is aanbesteed. In 2017 beslecht, nog wel onrechtmatig.
	Vegen wegen	Wolfswinkel	€ 80.000,00		Wordt structureel enkelvoudig doorgezet, zal meegaan bij grotere OR contracten voor regie vanaf 2019.
	Inhuur personeel meerjarig	Diversen		€ 6.881.184,00	Afgesloten meerjarige contracten, waarde vaak boven europese drempel, maar vaak gekozen voor andere variant of enkelvoudig doorzetten.
	Inhuur personeel 2017	Diversen	€ 1.162.187,00	€ 1.862.072,00	Meeste van deze contracten zijn enkelvoudig doorgezet of meervoudig waarbij de aanbesteding niet meer inzichtelijk was.
Totaal			€ 1.452.187,00	€ 8.743.256,00	

VOORSTEL ALGEMEEN BESTUUR

Steller	:	Laurent Dwarshuis
Afdeling	:	Control & Financiën
Datum opstelling	:	28-03-2018
BABS nummer	:	17060

Geraadpleegde disciplines i.v.m. integraliteit voorstel : Aldric Meda

Paraferingsoverzicht :

Voorstel geparafeerd door	Naam	Paraaf	Datum
Voorzitter AB	Garmt Kolhorn	Akkoord	25-06-2018

Onderwerp : Jaarrekening 2017 BEL Combinatie

Voorgestelde besluit BEL : Het Algemeen Bestuur (AB) van de BEL Combinatie besluit:

1. Kennis te nemen van het feit dat de raden van de gemeenten Blaricum, Eemnes en Laren hebben besloten geen zienswijze in te dienen op de Jaarstukken BEL 2017;
2. De jaarrekening en het jaarverslag 2017 vast te stellen met een nadelig resultaat van € 67.275;
3. Het nadelig resultaat ten laste te brengen van de Algemene reserve;
4. De algemene investeringen in het overzicht “af te sluiten kredieten” af te sluiten met een onderschrijding van € 49.231;
5. De ICT-investeringen in het overzicht “af te sluiten kredieten” af te sluiten én een nieuwe ICT-investering “Basisregistraties” beschikbaar te stellen ad € 37.734 uit de niet-bestede kredietruimte van de ICT-investeringen;
6. Kennis te nemen van de controleverklaring en het verslag van bevindingen behorend bij de jaarrekening 2017.

Portefeuillehouder DB : E. Ruizeveld de Winter (Directie)

Datum MT-behandeling	**:**	
Uitkomst MT-behandeling	**:**	

Datum DB-behandeling	**:**	05-04-2018
Uitkomst DB-behandeling	**:**	Besluit: conform: Het Dagelijks Bestuur (DB) van de BEL Combinatie besluit: 1. In te stemmen met het jaarverslag en de jaarrekening 2017 van de BEL Combinatie; 2. In te stemmen met het negatieve resultaat van de jaarrekening à € 67.275; 3. Kennis te nemen van het accountantsverslag 2017; 4. De 'Jaarstukken 2017' voor zienswijze aan te bieden bij de gemeenteraden van Blaricum, Eemnes en Laren; 5. De Managementletter 2017 GR BEL Combinatie voor kennisgeving aan te nemen.

Begrotingswijziging	**:**	Nee
Besluit	**:**	
Datum besluit	**:**	
Paraaf	**:**	

Bijlagen
Voorstel: Voorstel_17060.doc
Bijlage: Jaarstukken BEL 2017 AB 3 juli na zienswijzen DEF
Bijlage: Controleverklaring 2017 BEL Combinatie
Bijlage: Accountantsverslag 2017 BEL-Combinatie
Bijlage: Raadsbesluit Blaricum mbt zienswijze Jaarrekening BEL 2017
Bijlage: Raadsbesluit Eemnes mbt zienswijze Jaarrekening BEL 2017
Bijlage: Raadsbesluit Laren mbt zienswijze Jaarrekening BEL 2017

ONDERWERP

Jaarrekening 2017 van de gemeenschappelijke regeling BEL Combinatie

Geheim of openbaar?

Openbaar. De financiële verantwoording van de Gemeenschappelijke Regeling BEL Combinatie wordt openbaar gemaakt na vaststelling door het Algemeen Bestuur. Dit gebeurt met de "Jaarstukken 2017 BEL Combinatie".

BESLUITEN

Het Dagelijks Bestuur (DB) van de BEL Combinatie besluit:

Het Algemeen Bestuur van de BEL Combinatie besluit:

1. Kennis te nemen van het feit dat de raden van de gemeenten Blaricum, Eemnes en Laren hebben besloten geen zienswijze in te dienen op de Jaarstukken BEL 2017;
2. De jaarrekening en het jaarverslag 2017 vast te stellen met een nadelig resultaat van € 67.275;
3. Het nadelig resultaat ten laste te brengen van de Algemene reserve;
4. De algemene investeringen in het overzicht "af te sluiten kredieten" af te sluiten met een onderschrijding van € 49.231;
5. De ICT-investeringen in het overzicht "af te sluiten kredieten" af te sluiten én een nieuwe ICT-investering "Basisregistraties" beschikbaar te stellen ad € 37.734 uit de niet-bestede kredietruimte van de ICT-investeringen;
6. Kennis te nemen van de controleverklaring en het verslag van bevindingen behorend bij de jaarrekening 2017.

INLEIDING

In de Jaarstukken 2017 wordt verantwoording afgelegd over de realisatie van de gestelde doelen uit de Begroting 2017. De jaarrekening (het tweede onderdeel) verantwoordt de financiële positie van de BEL Combinatie over het afgelopen jaar. De Jaarstukken zijn als concept eerder besproken door het MT op 5 maart en gewijzigd vastgesteld in de MT-vergadering van 26 maart 2018. Op 5 april heeft het Dagelijks Bestuur (DB) ingestemd met de Jaarstukken 2017. Na de zienswijzeprocedure is gebleken dat de raden van de deelnemende gemeenten geen zienswijze hebben ingediend.
Het voorstel ligt nu bij het AB ter vaststelling.

DOEL

De Jaarstukken 2017 van de BEL Combinatie vast te stellen.

TOELICHTING BESLUIT (ARGUMENTEN)

1.1 Het jaarverslag is aangepast aan de hand van de opmerkingen van teamleiders, programmamanagers en directeuren. De teksten van de programma's en de paragraaf bedrijfsvoering zijn ten opzichte van vorig jaar meer verhalend geschreven en toegespitst op de gerealiseerde doelen van de BEL Combinatie.

1.2 Nadat het Dagelijks bestuur had ingestemd met de Jaarstukken 2017 is het document ter zienswijze aangeboden aan de raden van de gemeenten Blaricum, Eemnes en Laren. De raden hebben besloten geen zienswijzen in te dienen.

2.1 De jaarrekening geeft de financiële situatie van de BEL Combinatie weer. In de inleiding worden de opvallende zaken uit het jaar benoemd. Het gaat om een gewenste overschrijding van het opleidingsbudget, de extra kosten voor inhuur en daartegenover een voordeel op kapitaallasten. De inleiding van de Jaarstukken verwoordt de belangrijkste bevindingen kernachtig.

3.1 Het financiële gevolg van deze ontwikkelingen is een klein nadelig resultaat van € 67.275. Op een begroting van 19,7 miljoen euro is het verlies minimaal (0,3%).

3.2 De accountant heeft een goedkeurende verklaring afgegeven over de getrouwheid van het opstellen van de jaarrekening. Op rechtmatigheid werd een afkeurende verklaring gegeven. Dit was verwacht, doordat de BEL Combinatie niet altijd op de juiste manieren Europees had aanbesteed.

Vastgesteld wettelijk- en beleidskader

Gemeenschappelijke Regelingen als de BEL Combinatie moeten hun jaarrekening voor 15 juli vaststellen en aanleveren bij de gedeputeerde staten. (Artikel 34 Wet gemeenschappelijke regelingen.)

Relatie BEL-gemeenten en BEL Combinatie

De BEL gemeenten dragen de financiële lasten van de BEL Combinatie. De Jaarstukken verantwoorden de uitgaven in relatie tot de gestelde doelen (uit de begroting 2017).

KANTTEKENINGEN (= RISICO'S VAN DIT VOORSTEL)

Het niet (tijdig) vaststellen van de Jaarstukken 2017 kan leiden tot overtreding van de regels zoals gesteld in de Wet gemeenschappelijke regelingen (art 34).

FINANCIËN

Het negatieve resultaat van € 67.275 zal moeten worden gedekt. Het voorstel van P&C is dit ten laste te brengen van de Algemene reserve van de BEL Combinatie. Alleen het AB mag dit besluit nemen.

UITVOERING

Na vaststelling door het AB zullen de Jaarstukken 2017 gepubliceerd worden en aangeleverd bij de toezichthouder. Na vaststelling wordt dit gecommuniceerd met de gemeenteraden.

COMMUNICATIE

De Jaarstukken 2017 worden openbaar gepubliceerd. Belangstellenden kunnen deze stukken inzien via de website van de BEL Combinatie.

BIJLAGEN

1. Jaarstukken BEL Combinatie 2017 (AB 3 juli, na zienswijzen)
2. Managementletter 2017 GR BEL Combinatie
3. Accountantsverslag BEL
4. Controleverklaring BEL Combinatie
5. Raadsbesluit Blaricum over zienswijze Jaarstukken BEL Combinatie 2017
6. Raadsbesluit Eemnes over zienswijze Jaarstukken BEL Combinatie 2017
7. Raadsbesluit Laren over zienswijze Jaarstukken BEL Combinatie 2017

Jaarstukken 2017

Dhr. R. van Benthem RA
voorzitter

Mw. M. Kiliç-Karaaslan
secretaris

Vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de BEL Combinatie op 3 juli 2018.

Inhoudsopgave

1.1 Aanbieding ... 3
1.2 Financieel resultaat ... 4
1.3 Majeure ontwikkelingen ... 5
1.4 Leeswijzer ... 7
Jaarverslag ... 9
2.1 Programma Bedrijfsvoering ... 10
2.2 Programma Dienstverlening ... 11
2. 3 Programma Doorontwikkeling ... 13
2.4 Programma Informatie en ICT ... 15
3. Paragrafen ... 17
3.1 Bedrijfsvoering ... 17
3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing ... 19
3.3 Onderhoud kapitaalgoederen ... 23
3.4 Financiering ... 24
3.5 Overige paragrafen ... 27
Jaarrekening ... 29
4.1 Overzicht van baten en lasten ... 30
4.2 Toelichting op de baten en lasten ... 31
4.2.1 Lasten ... 31
4.2.2 Baten ... 32
4.2.3 Overzicht van de incidentele baten en lasten ... 32
4.3 Balans ... 33
4.4 Waarderingsgrondslagen ... 35
4.5 Toelichting op de balans ... 38
4.5.1 Activa ... 38
4.5.2 Passiva ... 40
4.5.3 Niet in de balans opgenomen verplichtingen en rechten ... 43
4.5.4 Overzicht schatkistbankieren ... 45
4.6 Wet Normering Topinkomens ... 46
4.7 Bijlage investeringsprojecten ... 47
5. Controleverklaring ... 49
6. Vaststellingsbesluit ... 54

1.1 Aanbieding

Voor u ligt de jaarrekening 2017 van de BEL Combinatie. In 2017 laat de jaarrekening een tekort zien die, als we het afzetten tegen het totaal van inkomsten en uitgaven, procentueel mee valt. Twee ontwikkelingen liggen aan de afwijkingen ten grondslag: het akkoord dat VNG en vakbonden bereikt hebben over de CAO gemeenten en het grote aantal opleidingen, dat gehonoreerd is. Het akkoord tussen bonden en VNG is een autonome ontwikkeling die doorgevoerd dient te worden en waarvan wij op voorhand niet in konden schatten waarop men uit zou komen. Het grote aantal opleidingen is iets waar wij trots op zijn. De BEL Combinatie is een wendbare en flexibele organisatie die in staat is om de maatschappelijke opgaven voor de drie BEL gemeenten te realiseren. Om dit te kunnen realiseren is het van belang dat iedereen zich blijft ontwikkelen. Het nieuwe opleiding- en ontwikkelbeleid (2017) maar ook het nieuwe HR beleid (2017) met als uitgangspunten vertrouwen en verantwoordelijkheid hebben hier in grote mate aan bijgedragen.

In 2016 en in 2017 hebben we met elkaar gesproken over het belang van tijdige informatievoorziening aan het Dagelijks en Algemeen Bestuur en aan colleges en raden. Wij hebben samen met u gekozen voor een mix van formele instrumenten zoals de kadernota, begroting, zomernota en de jaarrekening en informele instrumenten, de voorlichtingsavonden voor de gemeenteraden. Vanuit de gemeenteraden hebben we gehoord dat met name de informele bijeenkomsten zeer gewaardeerd worden. Het vergroot de betrokkenheid van de raadsleden bij de organisatie en geeft de gelegenheid om inhoudelijk dieper op diverse onderwerpen in te gaan. In dit licht is er in 2017 voor gekozen om – gelijkluidend aan de gemeenten – een zomernota op te stellen in plaats van een voorjaar- & najaarnota. Wij vertrouwen erop deze positieve ontwikkeling in 2018 ook met de nieuwe raden voort te zetten.

In 2017 hebben zich ook een aantal andere ontwikkelingen voorgedaan die wij kort met u willen delen. Als gevolg van de aantrekkende arbeidsmarkt en tegelijkertijd krapte in specifieke specialistische functies (onder andere op het gebied van financiën en ICT) is het voor ons moeilijk gebleken vrijkomende functies vast in te vullen. Wij zoeken naar professionals die ons in staat blijven stellen om uw maatschappelijke opgaven te realiseren en soms zijn andere contractvormen daarvoor noodzakelijk. Tegelijkertijd hebben wij dit jaar een hoog ziekteverzuim. Collega's hebben helaas te maken gekregen met ernstige (niet werkgerelateerde) ziektes. Beide zaken hebben geresulteerd in een relatief hoog aantal externen die in 2017 werkzaam waren in onze organisatie. Zij hebben constructief en flexibel een bijdrage geleverd aan de realisatie van de doelstellingen. Andere belangrijke ontwikkelingen binnen specifieke teams worden onder majeure ontwikkelingen verder toegelicht.

2017 was ook het laatste volle jaar voor de huidige colleges. Dat was merkbaar in onze organisatie. De druk was groot om nog éven een college of raadvoorstel te maken, om plannen in uitvoer te brengen en om werken op te leveren. Kortom om de resultaten uit drie collegeprogramma's tijdig te realiseren. Wij zijn er trots op dat ons dat ook daadwerkelijk gelukt is en complimenteren onze medewerkers voor het werk dat ook weer in 2017 verzet is.

1.2 Financieel resultaat

Financiën
In het Algemeen Bestuur (AB) van 24 oktober 2017 is de 2e begrotingswijziging 2017 voorgelegd ter vaststelling. Het doel van deze wijziging was om een rekeningresultaat van nul te behalen. Alle voor- en nadelen waren in beeld en hebben elkaar opgeheven. Voorziene overschrijdingen werden gedekt uit diverse bestemmingsreserves. In oktober 2017 zag de ontwikkeling van het resultaat 2017 als volgt uit:

Verwachte resultaat 2017		
Resultaat salarissen en inhuur	-599.200	N
Resultaat kapitaallasten	313.900	V
Resultaat organisatieontwikkeling	-5.000	N
Resultaat informatie & ICT	0	V
Resultaat opleidingsbudget	-25.000	N
Resultaat overige goederen en diensten	0	N
Resultaat vrijval IKB reservering	315.300	V
Totaal verwachte resultaat 2017	**0**	

Het definitief resultaat van de BEL Combinatie over 2017 is daarentegen € 67.275 nadelig. Deze afwijking kan volledig worden toegerekend aan ontwikkelingen die zich hebben plaatsgevonden nadat de 2e begrotingswijziging door het AB is vastgesteld. Het definitief resultaat 2017 is als volgt opgebouwd:

Definitief resultaat 2017		
Cao Gemeenten 2017-2019	-55.000	N
Opbouwen beheermaatschappij straatmeubilair	21.750	V
Resultaat opleidingsbudget	-28.000	N
Overige kleine verschillen	-6.025	N
Resultaat 2017	**-67.275**	

Cao Gemeenten 2017-2019 *55.000 N*

De VNG, FNV Overheid, CVN Overheid en CMHF hebben op 4 juli 2017 een principeakkoord voor de Cao Gemeenten afgesloten. De nieuwe cao loopt van 1 mei 2017 tot 1 januari 2019. Na ledenraadpleging is de Cao op 5 oktober 2017 definitief geworden. Door deze Cao stijgen de salarissen per 1 augustus 2017 met 1%. Per 1 december 2017 stijgt het IKB met 0,5%. Voor de BEL Combinatie leidt deze Cao tot een nadeel van € 55.000.

Opbouwen beheermaatschappij straatmeubilair *21.750 V*

Bij de 1e begrotingswijziging 2017 is budget van € 60.000 incidenteel opgevoerd om het straatmeubilair toe te voegen aan het databeheersysteem openbare ruimte. In het systeem wordt de kwaliteit en mutaties van de objecten op basis van onder meer inspecties onderhouden en actueel gehouden. De werkzaamheden zijn in volle gang, maar worden pas in 2018 afgerond. Daarom is overheveling van het restantkrediet noodzakelijk. De overheveling wordt administratief verwerkt in de 1e begrotingswijziging 2018.

Resultaat opleidingsbudget *28.000 N*

Ontwikkelen wordt nadrukkelijk gekoppeld aan opleiden. Het omgaan met de continue veranderingen in ons werk vraagt wendbaarheid en 'zelfmanagement'. In het werk zien we dan ook een verschuiving van de 'functionaris' naar de 'professional'. De functionaris is voornamelijk gericht op de inhoud en vakdeskundigheid, vervult een functie en werkt aan taken. Voor de professional vormt de inhoud en zijn vakbekwaamheid de basis, en is hij zich daarnaast actief bewust van zichzelf en zijn omgeving. Voor de professional is ontwikkelen een voorwaarde voor het creëren van meerwaarde voor de organisatie. Om deze verschuiving te ondersteunen investeren we bij de BEL én in vakopleidingen/trainingen/bijscholingen/actualiteitendagen én in het ontwikkelen op houding en gedrag door persoonlijke- en teamontwikkeling. We bouwen hiermee bewust voort op de kernwaarden van de BEL: professionaliteit, openheid, samenwerken en publiek ondernemerschap.
Ook is er flink geïnvesteerd in ICT opleidingen, zodat kennis aansluit bij deze snelle ontwikkelingen. Deze positieve ontwikkelingen betekenen dat het opleidingsbudget dit jaar ruim overschreden wordt.

1.3 Majeure ontwikkelingen

2017 was een bewogen jaar voor een aantal teams en clusters. Zij kregen te maken met lastige uitdagingen op de korte en lange termijn. Hieronder worden ze kort toegelicht.

Cluster Heffen en Waarderen (Team Control en Financiën)

Eind 2016 heeft het Algemeen Bestuur van de BEL Combinatie besloten om onderzoek te doen naar de uitbesteding van de belastingtaken. In het voorjaar van 2017 is deze keuze herbevestigd. Voor de gemeenten Laren en Blaricum zijn wij in gesprek met de gemeente Huizen om de belastingtaken uit te gaan voeren. Voor de gemeente Eemnes zijn wij hierover in gesprek met belastingsamenwerking GBLT.

Het cluster Heffen & Waarderen kreeg gedurende het jaar 2017 oplopende problemen met het uitvoeren van de belastingtaken. Door verschillende factoren daalde het niveau zorgelijk. Dit werd intern geconstateerd en de situatie werd vervolgens geïnventariseerd, zodat een Plan van Aanpak kon worden opgesteld. Het oordeel van de Waarderingskamer, de toezichthouder op belastingtaken bevestigde de interne conclusies in het najaar van 2017. De Waarderingskamer verbood de BEL Combinatie in 2018 belastingen op te leggen. Alleen bij aantoonbare verbeteringen kon dit oordeel worden bijgesteld.

In het reeds gestarte verbeteringstraject heeft de BEL Combinatie, in samenwerking met het bureau Thorbecke, de kritiek en aanbevelingen van de Waarderingskamer grote aandacht gegeven. Dankzij dit verbeteringstraject kwam de Waarderingskamer eind 2017 tot een positief oordeel: Gezien de gerealiseerde verbeteringen mocht de BEL Combinatie in 2018 wel belasting opleggen aan de inwoners van de drie gemeenten.

Cluster Vastgoed (Team Ruimtelijke Ordening/Openbare Ruimte)

In 2017 is het cluster Vastgoed en Grondzaken opnieuw georganiseerd. Dit was nodig omdat het beheer van vastgoed en grondzaken jarenlang op verschillende plekken in de organisatie was belegd. Het was daardoor voor de BEL Combinatie moeilijk om de gemeentelijke eigendommen integraal te beheren en te exploiteren. Het gaat om totaal 76 objecten en 222 gronden.

Team Buitendienst

In het vierde kwartaal heeft de Buitendienst, samen met de medewerkers, gekeken naar een passend toekomstscenario voor de buitendienst.
Om tot een toekomstbestendige buitendienst te komen, heeft Antea Group drie scenario's uitgewerkt. In afstemming met de directieraad en de portefeuillehouders zijn deze drie scenario's kwalitatief beoordeeld. Uit de uiteindelijke beoordeling met de directieraad komt naar voren dat het scenario "serviceorganisatie plus" in 2018 verder uitgewerkt wordt.

In dit scenario zal de buitendienst een snel, daadkrachtig serviceteam zijn waarbij de medewerker integraal kijkend en werkend midden in het dorp en dicht bij de burger staat. In dit scenario staat tevens de kracht van de medewerker centraal. Trefwoorden hierbij zijn vakmanschap, trots, snelheid, flexibel, ogen en oren, herkenbaar, integraal.

ICT (Team Bedrijfsondersteuning)

De ICT organisatie van de BEL Combinatie kreeg in maart 2017 te maken met een grote ransomware-aanval. De aandacht voor die nodig is voor ICT veiligheidsvraagstukken werd in één crisismoment duidelijk. In samenwerking met de IT-partner van de BEL Combinatie werd daadkrachtig opgetreden: de geïnfecteerde systemen meteen in quarantaine gebracht. Een aantal systemen moest opnieuw geïnstalleerd worden en anderen konden via een back-up worden hersteld. De systemen konden daarom binnen twee dagen stapsgewijs weer online gebracht worden.
Door deze crisistest ziet de BEL dat informatieveiligheid in de nabije toekomst hoog op de agenda zal moeten blijven staan.

1.4 Leeswijzer

U hebt kunnen lezen wat de belangrijkste ontwikkelingen in 2017 waren en welk financieel resultaat dit jaar is behaald. De Jaarstukken 2017 biedt hieropvolgend een uitgebreid overzicht aan de lezer. De Jaarstukken 2017 is opgebouwd uit het jaarverslag en de jaarrekening:

Het jaarverslag is opgebouwd uit de programmaverantwoording en een aantal paragrafen.

De jaarrekening wordt gevormd door het overzicht van baten en lasten met toelichting en de balans met toelichting. Deze onderdelen worden hieronder globaal toegelicht en in de volgende hoofdstukken uitgewerkt.

Jaarverslag
De programmaverantwoording gaat in op de realisatie van het programmaplan, zoals dat in de Begroting 2017 was opgenomen. De activiteiten van de BEL Combinatie zijn verdeeld over vier deelprogramma's die samen één totaalprogramma vormen. Dit zijn:

Programma Bedrijfsvoering
Programma Dienstverlening
Programma Doorontwikkeling
Programma Informatie en ICT

De indeling per deelprogramma is gelijk. Elk deelprogramma biedt inzicht in de mate waarin de voorgenomen doelstellingen zijn bereikt, de mate waarin en wijze waarop de beoogde prestaties zijn gerealiseerd.

In de paragrafen wordt aandacht besteed aan een aantal financiële en bedrijfsmatige onderwerpen die door de programma's heen lopen. De volgende paragrafen, die op grond van het BBV in de jaarstukken verplicht zijn op te nemen, zijn van toepassing op de BEL Combinatie:

Bedrijfsvoering
Weerstandsvermogen
Onderhoud kapitaalgoederen
Financiering

Jaarrekening
De jaarrekening bestaat uit een balans en een overzicht van baten en lasten.
De balans toont de verhouding tussen bezittingen en schulden.
Het overzicht van baten en lasten laat zien welke inkomsten en uitgaven de BEL Combinatie in het betreffende jaar had. Beide overzichten zijn voorzien van een toelichting per onderdeel.

Jaarverslag

2.1 Programma Bedrijfsvoering

Voor een toelichting van het programma bedrijfsvoering wordt doorverwezen naar de paragraaf bedrijfsvoering op pagina 10.

2.2 Programma Dienstverlening

De BEL Combinatie is primair een dienstverlenende organisatie voor de inwoners van de gemeenten Blaricum, Eemnes en Laren. Contact met de inwoners van de deelnemende gemeenten is dus de kerntaak van de BEL Combinatie. Het contact verloopt in de meeste situaties via de medewerkers van het team Publiek. Aan het begin van 2017 lag er voor dit team een aantal flinke uitdagingen: De kwaliteit van de dienstverlening hoog houden en blijven verbeteren, digitale toegang voor burgers verbeteren en binnen het eigen team goede meetinstrumenten ontwikkelen om de kwaliteit beter inzichtelijk te maken.
Deze uitdagingen zijn voortvarend opgepakt, ondanks personele wisselingen.

De BEL Combinatie besteedt continu aandacht aan het dagelijkse contact met de inwoners. Als een van de eerste zichtbare stappen in de dagelijkse dienstverlening, is de balie Vergunningen aan de bestaande frontoffice van het Team Publiek toegevoegd. Deze stap geeft de burgers van de drie gemeenten eenvoudiger inzage in bouwdossiers en het Team Publiek kan de burger ook sneller antwoord geven op eenvoudige vragen over omgevingsvergunningen en bestemmingsplannen. Voor inwoners die bijvoorbeeld hun huis willen aanpassen betekent dit vaak dat de gemeente hen sneller kan helpen. Het Team Vergunning & Handhaving behandelt de complexe vragen van burgers.

Deze actie is de eerste mijlpaal in een serie acties om de komende jaren onze publieke dienstverlening te blijven verbeteren. In het eerste kwartaal van 2017 werd daarvoor een uitvoerige kwalitatieve en kwantitatieve formatieanalyse uitgevoerd naar het klantcontactcentrum zoals we die vandaag kennen en het groeimodel voor de toekomst. In het najaar van 2017 heeft de BEL Combinatie de tijd genomen om het toekomstperspectief te schetsen. Zo kreeg het team Publiek een nieuwe teamleider die ook programmamanager Dienstverlening werd. Door beide functies te verenigen kan daadkrachtiger worden gestuurd op de doorontwikkeling van de dienstverlening richting onze inwoners en ondernemers.

Samen met het team Publiek en stakeholders werd vanuit de bestaande 'Visie op dienstverlening 2016' een proces gestart om de verbetering van de dienstverlening concreet handen en voeten te geven. Hiervoor werden onder andere alle interne processen door onze medewerkers zelf binnen het Team Publiek tegen het licht gehouden en werden de taken kwalitatief en kwantitatief in beeld gebracht.

Hiermee is een grote stap gezet in het verder verbeteren van de interne kwaliteit en daarmee ook een verbetering van onze kwalitatieve dienstverlening.
Dit heeft vervolgens in het 4e kwartaal van 2017 geleid tot het Uitvoeringsplan Team Publiek 2017-2019 en het Uitvoeringsplan Dienstverlening 2017-2019, dat werd vastgesteld om de doorontwikkeling in 2018 en 2019 concreet vorm te geven. We zijn nu aan de slag om onze dienstverlening nog meer zichtbaar bereikbaar en beschikbaar te maken, waarbij de focus wordt gelegd om vanuit de logica van de klant onze dienstverlening in te gaan richten en continu te gaan verbeteren.

Speerpunten voor 2018 zijn: Een betere communicatie met burgers, bedrijven en instellingen en het leveren van een (nog) betere kwaliteit van dienstverlening. Dit gaan we vanaf 2018 frequent meten op basis van klanttevredenheidsonderzoeken. Hiermee gaan we aan de hand van de beleving van onze inwoners en ondernemers en instellingen onze publieke dienstverlening continue verbeteren.

Uiteraard is met het vooruitkijken de bestaande dienstverlening aan onze samenleving burgers niet uit het oog verloren. Wij monitoren continu hoe onze dienstverlening verloopt. Dankzij de inzet van onze medewerkers kunnen we met tevredenheid vaststellen dat in 2017:

- de wachttijden aan de publieksbalies ruimschoots binnen de richttijden zijn gebleven;
- inwoners tijdig bericht hebben ontvangen over een te verlopen reisdocument;
- digitaal bestelde en betaalde producten gemiddeld binnen de gestelde wachttijd van 5 werkdagen zijn geleverd;
- de telefoon in ruim 80% van de gevallen binnen de gewenste maximumtijd (< 30 seconden) is opgenomen.

Eén van de grote terugkerende uitdagingen was de organisatie voor de Tweede Kamerverkiezingen op 15 maart 2017. De organisatie vooraf en uitvoering op 15 maart is naar tevredenheid verlopen. Vanwege het terugkerende karakter van verkiezingen heeft het Team Publiek evaluaties uitgevoerd. Verbeterpunten uit de evaluaties zijn meegenomen in het voorbereidingsproces richting de gemeenteraadsverkiezingen op 21 maart 2018. De ambtenaren van de BEL Combinatie organiseren deze verkiezingen in de gemeenten Blaricum, Eemnes en Laren.

Daarnaast werd in 2017 het burgerzakensysteem IZRM grotendeels gemigreerd naar het meer toekomstbestendige iBurgerzakensysteem. Door deze majeure operatie te hebben uitgevoerd in 2017 zullen we in 2018 weer meer nieuwe producten en diensten digitaal gaan aanbieden aan onze inwoners en bedrijven, waaronder bijvoorbeeld huwelijken en andere producten van de burgerlijke stand.

2. 3 Programma Doorontwikkeling

Tweejarig programma Doorontwikkeling 2016-2017
In 2016 is het tweejarig programma Doorontwikkeling gestart met als doel de nabijheid tussen de BEL-colleges en BEL Combinatie te vergroten en de organisatie een kwaliteitsimpuls te geven en verder te ontwikkelen tot een wendbare organisatie. Belangrijke speerpunten waren: heroriëntatie op governance, de installatie van de Directieraad, het inbedden van beleidsregie en gemeente control in de BEL Combinatie, de aansturing, ontwikkeling en professionalisering van medewerkers, teams en organisatie die past bij deze tijd (onder andere middels co-creaties). In 2017 is het programma Doorontwikkeling volledig gerealiseerd en kijken we met tevredenheid naar de beweging die op gang is gebracht.

Inbedding beleidsregie en gemeente control
De inbedding van beleidsregie en gemeente control was een belangrijk speerpunt in het creëren van meer nabijheid tussen de BEL-colleges en de BEL Combinatie. Het was een beweging die voor alle betrokkenen, bestuurlijk en persoonlijk, veel impact had. We hebben daarom gekozen voor een zorgvuldige en persoonlijke aanpak. Per 1 februari is de inpassing gerealiseerd en terugkijkend op het afgelopen jaar is de overgang en inbedding goed verlopen.

Kwaliteitsimpuls aansturing
Met de installatie van de directieraad in 2016 was de logische vervolgstap te kijken naar een effectieve wijze van indeling en aansturing van de organisatie. De directieraad heeft sterk ingezet op een kwaliteitsimpuls van het leidinggevende kader. De staf- en lijnteams worden aangestuurd door teamleiders. In 2017 is deze stap voltooid met de werving en benoeming van teamleiders, deels met interne kandidaten, deels door externe werving en voor het team Vergunning en Handhaving vooralsnog met een interim teamleider. Ten behoeve van de kwaliteit van de besluitvorming is het Management Team (MT) opnieuw ingesteld, waar directieraad en teamleiders gezamenlijk organisatiebesluiten nemen. De ontwikkeling van de teamleiders heeft in 2017 vorm gekregen in een Management Development traject (MD-traject) gericht op modern en eenduidig leiderschap. Modern leiderschap biedt ruimte aan de eigen kracht en regie van medewerkers op hun professionele en persoonlijke ontwikkeling, passend bij onze eigentijdse gemeentelijke werkorganisatie.

Programmasturing
In de begroting van 2017 sprak de BEL Combinatie de ambitie uit om de eigen organisatie het komende jaar door te ontwikkelen op het gebied van Human Resource Management (HRM), ICT en Control & Financiën. Deze ambities zijn vormgegeven (en voortgezet) in de respectievelijke programma's Doorontwikkeling, Informatie en ICT en Bedrijfsvoering, inmiddels gevolgd door de programma's Dienstverlening en Omgevingswet.

Medewerkers in ontwikkeling
Het nieuwe meerjarenopleidings- en ontwikkelplan voor de medewerkers van de BEL is een belangrijk speerpunt van de Doorontwikkeling. In 2017 hebben de medewerkers van de BEL Combinatie veel gebruik gemaakt van de mogelijkheden om zichzelf verder te ontwikkelen, zowel persoonlijk als professioneel. Deze succesformule leidde zelfs tot een geaccepteerde overschrijding van het opleidingsbudget. Ook de vernieuwing van de HRM cyclus richting Het Goede Gesprek, maakt dat het actief kijken naar de eigen sterke punten en ontwikkelpunten richting geeft aan de ontwikkeling van medewerkers. In sommige gevallen leidt dit ook tot vrijwillige mobiliteit. In onze visie op de wendbare organisatie past dat we kijken naar de duurzame inzetbaarheid van medewerkers. Duurzame inzetbaarheid wordt bepaald door een samenspel van vakbekwaamheid, persoonlijke ontwikkeling, vitaliteit en loopbaanambities.

Teamontwikkeling
Naast de beweging en ontwikkeling van de medewerkers en de teamleiders, zijn wij ook trots op de ontwikkeling die de teams doormaken. Alle teams zijn in ontwikkeling. De focus, de aanpak en het momentum zijn voor elk team anders, afhankelijk van de vraagstukken. De ontwikkeling van de teams gaat onder meer over: de gevolgen van nieuwe wet- en regelgeving, inspelen op landelijke ontwikkelingen in het vakgebied, aansluiten op maatschappelijke ontwikkelingen, het verder digitaliseren van de producten, diensten en werkwijzen, verbetering van de onderlinge samenwerking en teamdynamiek, verbetering van de interne of externe dienstverlening.

Toekomstgericht: trainees
Vanuit de Doorontwikkeling zijn er in 2017 drie trainees gestart. Doel hiervan is nieuwe energie in de organisatie te brengen, als lokale overheid groeikansen te geven aan jonge professionals, en tegelijkertijd instroom te creëren op moeilijk in te vullen vacatures. In april is één trainee gestart om het sportbeleid van de gemeenten te bevorderen. Het belang en momentum van dit beleid werd onderstreept door de besluiten van de gemeenteraden om deel te nemen aan het JOGG (Jongeren op Gezond Gewicht) en de nota Sport en Bewegen 2018-2030 vast te stellen. Bij het team Control & Financiën zijn in september twee trainees aangetrokken in de functie van junior Adviseur en junior Afdelingscontroller. Begin 2018 wordt het team Ruimtelijke Ordening en Openbare Ruimte versterkt met een junior medewerker verkeer & vervoer.

Programma Doorontwikkeling wordt Programma Organisatieontwikkeling
Het programma Doorontwikkeling is in 2017 afgerond en gerealiseerd. De investering in medewerkers, teams, leidinggevenden en organisatie wordt vanaf 2018 verder aangejaagd vanuit het programma Organisatieontwikkeling.

2.4 Programma Informatie en ICT

Sinds het begin van het programma Informatie en ICT zijn verschillende routes bewandeld om op onze gewenste stip op de horizon te komen. Dit is onderdeel van het programma, zodat er snel kan worden geanticipeerd op nieuwe ontwikkelingen en regelgeving. We hebben in 2016 een flinke basis gelegd waarop we verder konden bouwen. Deze basis was voor een deel gericht op de meer infrastructurele en technische lagen. Bij de teams Publiek, het cluster Gegevensbeheer en het team Control & Financiën werd een aantal applicaties samengevoegd en uitgefaseerd. Dit was kostenefficiënter doordat drie, of soms vier, administratiesystemen samengevoegd werden naar één applicatie.
Tegelijk werd eind 2015 het begin gemaakt in het outsourcen van het beheer en onderhoud van de ICT systemen aan externe partners. Voor de BEL Combinatie zijn de leveranciers Xiphos en Pink Roccade de belangrijkste partners en aanspreekpunten voor alle ICT vragen. Zij communiceren met de verschillende partijen die deelsystemen voor de BEL Combinatie leveren en/of onderhouden. Xiphos levert ook personeel voor de ICT ondersteuning op locatie ('het Servicepunt'). Zo houdt de BEL Combinatie goede en duidelijke communicatielijnen. Hierdoor is het beheer op een kwalitatief hoger niveau gebracht.

In 2017 zijn de ICT ontwikkelingen doorgezet. Anders dan het vorige jaar zijn deze ontwikkelingen meer zichtbaar voor de organisatie en de burgers. We noemen op hoofdlijnen de belangrijkste onderwerpen.

Informatieveiligheid en privacy (AVG)
In februari 2017 is de "GAP" analyse voor de BIG (baseline Informatieveiligheid gemeenten) uitgevoerd en een plan van aanpak opgesteld om verschillende onderwerpen te verbeteren. De belangrijkste gerealiseerde mijlpalen worden in het volgende schema getoond.

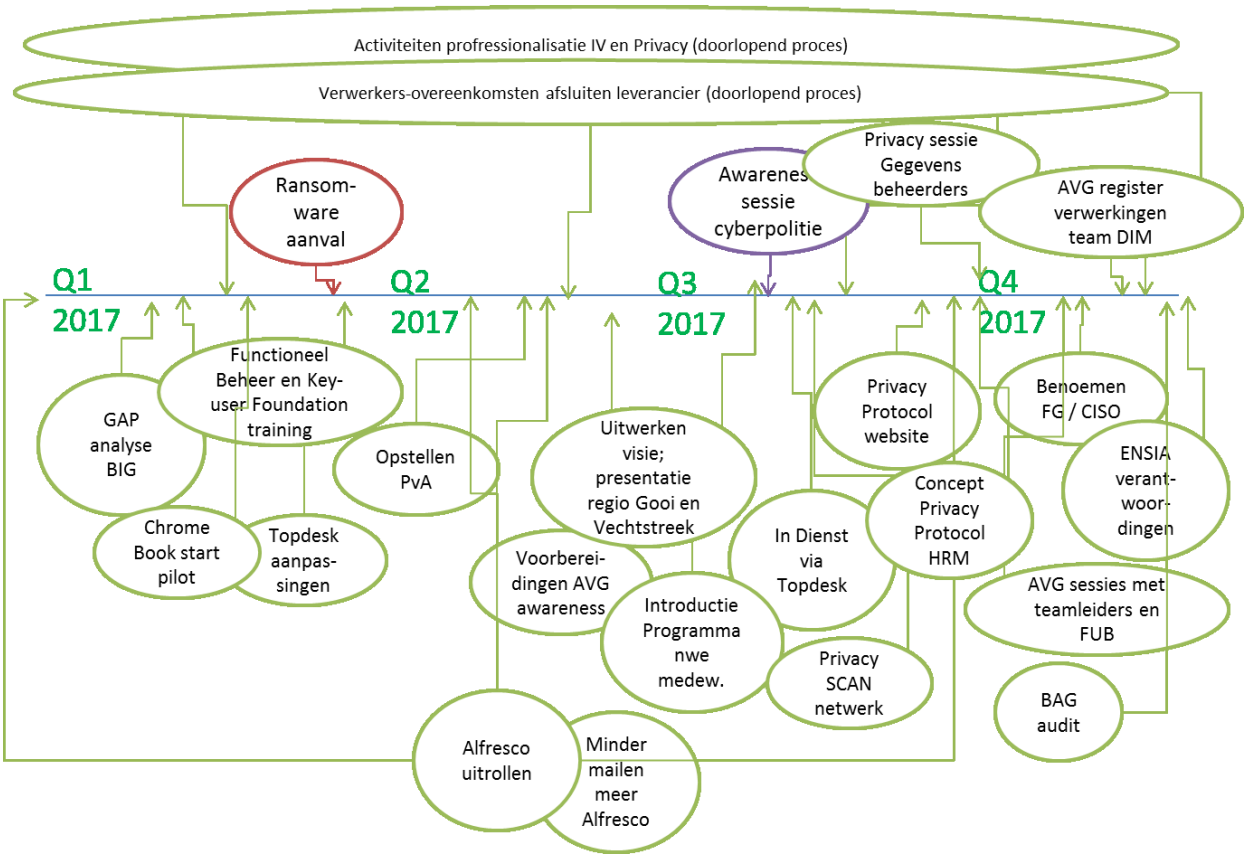

Beheer
Het beheer is van groot belang voor een goede inrichting van informatiemanagement en ICT. In 2017 hebben we verschillende beheer-onderwerpen op een hoger plan gebracht. Zo zijn alle PINK applicaties gemigreerd naar de Pink Private Cloud omgeving. Hierdoor realiseren we een professioneel beheer op alle Pink applicaties. Door de overstap is aantal beheersystemen verminderd. We hebben ons servicepunt in 2017 ingericht met skilled medewerkers, waardoor er meer kennis van zaken is om vragen, incidenten en wensen sneller en beter op te lossen.

Functioneel beheerders hebben hun BISL-beheertraining gevolgd en afgesloten met een formeel examen. Er is een basis gelegd voor het team Gegevensbeheer, waarbij het BAG- en BGT beheer op een hoger plan is gebracht. Beheerders in de organisatie zijn op verschillende manieren meegenomen in de gevolgen van de nieuwe privacywet de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG). Deze wet stelt nieuwe eisen aan de bescherming en het beheer van privacygevoelige informatie. De BEL Combinatie wil een voorloper zijn in deze implementatie, die ook van medewerkers een nieuwe werkwijze vraagt. In het kader van de AVG is het team Digitalisering en Informatie Management (DIM) gestart met de inrichting van het AVG verwerkingsregister.
De belangrijkste mijlpalen voor beheer worden in het volgende schema getoond.

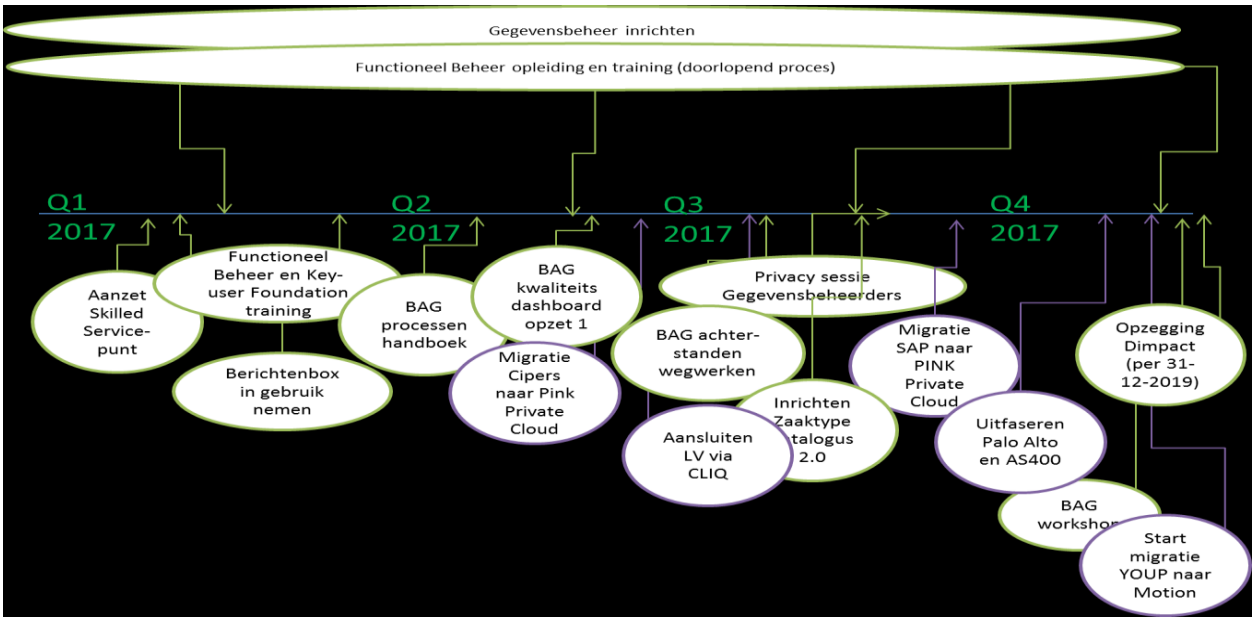

Dienstverlening (e-dienst)
Voor het digitaliseringstraject van het programma Informatie en ICT wordt een digitale infrastructuur ingericht conform de landelijke richtlijnen van GEMMA (GEMeentelijke Model Architectuur.) In dit kader zijn verschillende nieuwe e-diensten ontwikkeld.
We benoemen een aantal ontwikkelingen:

Voor Burgerzaken zijn nieuwe applicaties ingericht, waarmee de burgers 24/7 aanvragen kunnen doen, die daarna zo ver als wettelijk is toegestaan digitaal afgehandeld worden. De implementatie van de I Burgerzaken apps krijgt in 2018 verdere uitbreiding.

Eind 2017 is onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om binnen de komende maanden de digitaliseringsomslag voor het team Vergunning & Handhaving te realiseren. De implementatie zal in de eerste drie maanden van 2018 ingericht worden

Voor gemeente Laren kunnen commissie- en raadsvergaderingen per agendapunt worden beluisterd en per 1 januari worden deze vergaderingen live gestreamd.

3. Paragrafen

3.1 Bedrijfsvoering

Vanuit het programma Bedrijfsvoering is afgelopen jaar gericht op ICT, inkoop en de teams Planning & Control en HRM. De paragraaf Bedrijfsvoering richt zich op Planning & Control en HRM. De ontwikkelingen bij ICT en HRM zijn in de programma's Informatie en ICT en Doorontwikkeling beschreven.

3.1.1 Inkoop

In 2017 heeft de BEL Combinatie extra aandacht besteed aan de inkoopprocedures.
De inkoop- en aanbestedingsrichtlijnen worden ook voor GR's steeds verder aangescherpt. De BEL heeft dit onderkend en bij de 1e begrotingswijziging 2017 extra personeelsinzet voor inkoop gerealiseerd. Het inkoopbeleid van de G&V is geactualiseerd naar de Wet op Aanbesteding 2016 en door de BEL en de gemeenten geaccordeerd.

Op het gebied van externe inhuur zijn bij controle afwijkingen op het inkoopbeleid geconstateerd. In vervolge op deze constatering heeft de BEL Combinatie maatregelen getroffen om dit probleem in 2018 te voorkomen. Door bepaalde contracten nog in 2017 te verlengen, voorkomt de BEL onrechtmatigheden in 2018. Tegelijkertijd is het proces rondom (langdurige) inhuur van personeel herzien en verbeterd. Voor vacatures in de functieschaal 10 en hoger is in 2017 besloten een Dynamisch Aankoop Systeem te gaan gebruiken. Dit is aanbesteed en heeft Flextender als nieuwe contractpartner opgeleverd. Flextender voldoet aan de (Europese) aanbestedingsregels en dit voorkomt onrechtmatigheden in de inhuurprocessen in volgende jaren. Voor de functieschalen onder schaal 10 wordt via mantelovereenkomsten samengewerkt met vaste uitzendbureaus.

Er is vanuit inkoop veel met partners uit de regio samengewerkt om aanbestedingen kwalitatief goed te doen en schaalvoordelen te behalen op de totale investering. Investeren in dergelijke allianties krijgt ook in 2018 prioriteit.

3.1.2 HRM

Opleiding en ontwikkeling
De BEL Combinatie heeft de ambitie een aantrekkelijke werkgever te zijn en te blijven. Daarom is in 2017 sterk gericht op loopbaanontwikkeling. Eén van de voorbeelden van vaardigheidsontwikkeling was de cursus "Helder en Strategisch Schrijven". De cursus gaf de beleidsmedewerkers van de BEL goede handvatten om beleidsstukken doelgerichter en beter leesbaar te schrijven. De cursus was opgestart na signalen van de raden. In overleg met de griffies zijn nieuwe formats voor college- en raadsvoorstellen ingevoerd. Deze formats begeleiden ambtenaren beter in het proces een goed leesbaar en krachtig voorstel te schrijven.

Inhuur extern personeel
De BEL Combinatie is een wendbare en flexibele organisatie die in kan spelen op de opgaven die zich aandienen. Om de maatschappelijke opgaven voor onze drie gemeenten te kunnen realiseren zoeken wij naar personeel dat bij de opgaven past. De wijze waarop wij contracteren past ook bij de opgaven waar we voor staan. Wanneer structurele vacatures ontstaan, zoekt de BEL Combinatie eerst altijd naar vast personeel. Door de Ahri-procedure is de toekomst van de gemeenten Blaricum en Laren onzeker. Dit heeft een remmende werking op de aantallen kandidaten bij wervingsprocedures. Tegelijk kan de markt op bepaalde expertisegebieden niet altijd die kwaliteit leveren die nodig is om de maatschappelijke opgaven te realiseren. Om de dienstverlening van de BEL Combinatie te continueren wordt in die gevallen gebruik gemaakt van extern personeel.

Eind 2017 was de personeelsbezetting 152,08 fte. De bezetting van medewerkers in loondienst is ten opzichte van vorig jaar stabiel gebleven (2016: 149,9 fte). De toegestane formatie van de BEL Combinatie is echter 184,84 fte. Dit betekent dat de GR ruim 32 fte aan vacatures heeft. Dit is een toename van 12 fte ten opzichte van vorig jaar.
Dit betekent in de cijfers van 2017 wel een grotere financiële druk op de salarislasten van de GR. Dit risico is onderkend in de risicoanalyse.

Mobiliteit
De investering in de organisatie, in teams en in medewerkers heeft zichtbaar geleid tot meer beweging en mobiliteit, zowel intern als extern. Tegelijk betekent mobiliteit soms (tijdelijk) verlies van kennis en ervaring. In totaal was er in 2017 een uitstroom van 16,04 fte en een instroom van 11,11 fte.

Verzuim
De BEL Combinatie ziet het als werkgeversplicht werknemers een gezonde werkomgeving te bieden. Het verzuimpercentage is echter redelijk hoog, zeker in landelijke vergelijkingen.
Het verzuimpercentage over 2017 is 7,02%. Dit is nagenoeg gelijk aan het verzuim in 2016. De verklaring zit vooral in langdurig verzuim met medische oorzaak, waarbij de organisatie weinig tot geen invloed heeft op verloop en duur. In 2017 is blijvend aandacht besteed aan verzuimbegeleiding en het terugdringen van kortdurend verzuim. Dit gebeurde onder andere door middel van het voeren van structureel overleg tussen leidinggevenden, directie, HRM en de arbodienst.

Onderhoud functieboek
In 2017 is het onderhoudsproces functieboek, afgerond. In de eerste helft van 2018 wordt er opnieuw een onderhoudsronde functieboek gestart. Dit is nodig omdat de personeelsorganisatie van de BEL Combinatie in beweging blijft. De functies worden opnieuw bekeken, gewaardeerd en ingedeeld.

3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf staat de vraag centraal in hoeverre de BEL Combinatie in staat is financiële tegenvallers op te vangen zonder dat dit ten koste gaat van de bedrijfsvoering of dienstverlening. Aan de hand van het weerstandsvermogen, geschatte risico's en andere financiële kengetallen wordt de financiële positie van de BEL Combinatie uiteengezet en toegelicht.

Ratio weerstandsvermogen BEL

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden om niet begrote kosten op te kunnen vangen. Als blijkt dat deze tegenvallers niet gedekt kunnen worden binnen de gehele begroting is de bedrijfsvoeringsorganisatie aangewezen tussen het weerstandsvermogen en de risico's die niet op een andere wijze zijn ondervangen. Om het weerstandsvermogen in relatie tot de risico's te kunnen beoordelen is een ratio weerstandsvermogen gedefinieerd als uitkomst van de onderstaande berekening:

$$\frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \text{Ratio weerstandsvermogen}$$

Door het Rijk is geen algemene norm vastgesteld waar een gemeenschappelijke regeling (GR) aan moet voldoen. Een ratio hoger dan 1,0 betekent dat de BEL Combinatie over genoeg weerstandsvermogen beschikt om de financiële effecten van geschatte risico's op te vangen.

Ratio weerstandsvermogen		
Algemene reserve	€	265.080
Bestemmingsreserves	€	415.615
Gerealiseerd resultaat	€	-67.275
Beschikbare weerstandscapaciteit	€	613.420
Benodigde weerstandscapaciteit	€	350.000
Ratio		**1,75**

Kaders weerstandsvermogen

Om de BEL Combinatie ruimte in de bedrijfsvoering te geven en tegelijk eventuele risico's af te dekken heeft Het Dagelijks Bestuur van de BEL Combinatie in december 2015 de notitie Omvang Weerstandsvermogen vastgesteld. In de notitie is bepaald dat voor de hoogte van het weerstandsvermogen een ondergrens van 2% van de omzet geldt. De BEL Combinatie kan in uitzonderlijke gevallen aanspraak maken op het weerstandsvermogen van de gemeenten, maar in beginsel is de BEL Combinatie eerst aansprakelijk voor tekorten in de exploitatie. Dit kan alleen wanneer het weerstandsvermogen van de BEL Combinatie niet toereikend blijkt. In geval van positieve rekeningresultaten van de BEL Combinatie mag dit aangevuld worden tot een maximum van 5% van de omzet. De ratio weerstandsvermogen is op dit moment voldoende. Het is in verhouding tot de notitie Weerstandsvermogen laag te noemen. Immers, de tweeprocentnorm van de omzet vraagt een minimale reserve van € 337.000. Met een beschikbare weerstandscapaciteit van € 613.420 bevindt het weerstandsvermogen zich binnen de vereiste marges.

Kaders risico-inventarisatie
De risico's voor een gemeente bestaan uit onbenutte belastingcapaciteit, financiële tegenvallers en risico's in de bedrijfsvoering of incidenten die van buitenaf de organisatie beïnvloeden. (Denk hierbij aan stormschade, de kosten voor het optreden bij een noodsituatie.)

Bij een gemeenschappelijke regeling (GR) als de BEL Combinatie is geen sprake van onbenutte belastingcapaciteit. De BEL Combinatie heft wel belastingen uit naam van de deelnemende gemeenten. Daarmee liggen de risico's van onbenutte belastingcapaciteit ook bij de gemeenten.

Risicoanalyse
De veronderstelde risico's worden bepaald aan de hand van het model dat is vastgelegd in de "Nota Risicomanagement en weerstandsvermogen Blaricum, Eemnes, Laren en BEL Combinatie."

Bij de inventarisatie van de risico's zijn 2 risico's geïdentificeerd waarbij een inschatting is gemaakt van de mate van de kans dat het daadwerkelijk op zal gaan treden. Hieronder worden alle risico's met een geschat financieel effect van € 20.000 of meer genoemd en toegelicht die tot het moment van aanbieden van de jaarrekening bekend zijn.
Het financieel effect is berekend door de kans (en het bijbehorende percentage) te vermenigvuldigen met het ingeschatte financiële gevolg. Voorbeeld: Een risico in de klasse 3 met financieel gevolg 3 zou een financieel effect betekenen van 50% * €100.000 = 0,5 * € 100.000 = €50.000.

	Kans	Financieel gevolg	
Klasse	Kwantiteit	Klasse	Geldgevolg
1	10%	1	€ 2.000
2	30%	2	€ 20.000
3	50%	3	€ 100.000
4	70%	4	€ 180.000
5	90%	5	€ 1.000.000

Hierbij is onderscheid gemaakt in structurele financiële gevolgen en incidentele financiële gevolgen. Indien noodzakelijk kan van dit model worden afgeweken voor zover en indien een bepaald risico de maximaal in dit model bereikbare waarde van € 900.000 overstijgt (90% van €1.000.000). Dit wordt bij het benoemde risico aangegeven. Echter gezien de risico's benoemd, evenals de te verwachten omvang van deze risico's afgezet tegen de omvang van de BEL begroting, is niet waarschijnlijk dat een dergelijk risico zich kan voordoen.

Risico	Omschrijving Risico	Risico Score	Financieel effect	
			Incidenteel	Structureel
Wet Arhi-procedure	De kans op gedwongen uittreden is verhoogd ten opzichte van 2016 door de Arhi procedure van de provincie Noord-Holland.	5 * 5	PM	
	Dit toekomstperspectief maakt het vinden van vast personeel lastiger. Daardoor is inhuur vaker nodig.	5 * 5	350.000	
Totaal risico's			**€ 350.000**	**€ -**

Toelichting risico Arhi-procedure/uittreden deelnemers BEL Combinatie
De deelnemende gemeenten kunnen op basis van artikel 29 van de GR BEL Combinatie overgaan tot uittreden. Dit risico is zeer laag door ingebouwde bestuurlijke mechanismen. Daarnaast is het politiek-bestuurlijke klimaat binnen de drie deelnemende gemeenten gericht op continuerende samenwerking. Het financiële effect van een uittreding blijft voor de BEL Combinatie nagenoeg risicoloos.

Het risico is in 2017 echter verhoogd, gezien het besluit van de provincie Noord-Holland om een Arhi-procedure op te starten. (Arhi = wet algemene regels herindelingen, waarin onder andere de te nemen stappen en verantwoordelijkheden met betrekking tot de voorbereiding van en besluitvorming over gemeentelijke herindelingen staan opgenomen) Deze niet-vrijblijvende procedure stuurt op een fusie van de gemeenten Blaricum en Laren met Huizen per 1 januari 2021. Dit kan uiteindelijk leiden tot een (gedwongen) ontbinding van de BEL Combinatie.

Toelichting risico Onderbezetting door krapte op de arbeidsmarkt
In de tabel is eenmaal van het model afgeweken om het financiële risico van de onderbezetting door krapte op de arbeidsmarkt beter te kwantificeren. De uitkomst van het model gaf een te hoog financieel gevolg. Daarom is het risico geschat op € 350.000, hoofdzakelijk door hogere arbeidskosten van extern personeel.

Financiële kengetallen
In het onderstaande overzicht zijn de wettelijk verplichte kengetallen gepresenteerd.

Kengetallen	Realisatie 2017	Realisatie 2016
Netto schuldquote	96,76%	84,67%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	96,67%	84,67%
Solvabiliteitsratio	3,20%	9,05%
Structurele exploitatieruimte	-6,69%	0,82%

Netto schuldquote
De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de BEL Combinatie ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Hoe lager het percentage is, des te gezonder is de schuldenverhouding. Ten opzichte van vorig jaar is de schuldquote van de BEL Combinatie gestegen. Dit betekent daling in de financiële stabiliteit.

Solvabiliteitsratio
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de BEL Combinatie in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Het gerealiseerde percentage van 3,20% is lager dan de ratio in 2016. Aangezien de deelnemende gemeenten garant staan voor de BEL Combinatie zegt het getal echter weinig over het feitelijk in staat zijn om verplichtingen te voldoen.

Structurele exploitatieruimte
Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. Met het gerealiseerde percentage van -6.69% wordt een daling ten opzichte van 2016 gerealiseerd.

3.3 Onderhoud kapitaalgoederen

De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen bevat op grond van de BBV in ieder geval de volgende kapitaalgoederen: wegen, riolering, water, groen en gebouwen.

Voor de BEL Combinatie is alleen het onderdeel “gebouwen” van toepassing.
De overige onderdelen worden opgenomen in de afzonderlijke gemeentelijke jaarrekeningen.

In 2009 is het BEL kantoor in Eemnes in gebruik genomen, waarvan zowel de BEL Combinatie als de gemeente Eemnes voor een deel eigenaar is. De gemeente Eemnes is eigenaar van de bestuursvleugel Eemnes. De BEL Combinatie is ook eigenaar van het pand van de Buitendienst (Gemeentewerf) en de Wijkpost Bijvanck.

Voor alle drie panden zijn in 2016 de meerjarenonderhoudsprogramma’s geactualiseerd, in 2017 zijn deze vertaald naar een meerjarenraming.

In 2016 is een investeringskrediet ad € 368.000 beschikbaar gesteld om noodzakelijke aanpassingen aan het BEL kantoor te kunnen verrichten. Begin 2017 is met een resultaatsbestemming 2016 € 345.000 toegevoegd aan de bestemmingsreserve onderhoud gebouwen ten behoeve van het wegwerken van achterstallig onderhoud en het oplossen van diverse problemen met de klimaatbeheersing in het BEL kantoor. De uitvoering van deze kredieten is deels ter hand genomen.

Ten aanzien van Legionella-preventie zijn risico-inventarisaties uitgevoerd en beheersplannen opgesteld. Deze zullen in 2018 uitgevoerd gaan worden.

3.4 Financiering

In het treasurystatuut staat beschreven hoe de BEL Combinatie met beleggingen en leningen omgaat.
De belangrijkste doelstellingen zijn:
- het beschermen van de organisatie tegen ongewenste financiële risico's
- het aantrekken van gelden tegen zo laag mogelijke kosten en aanvaardbare condities
- het optimaliseren van het renteresultaat.

Financieringsbehoefte
In 2017 zijn geen nieuwe langlopende leningen aangetrokken. De tijdelijke financieringsbehoefte die er soms is, wordt ingevuld door middel van rekening courant en/of kasgeldleningen.

Kasgeldlimiet
De kasgeldlimiet heeft tot doel de renterisico's op kortlopende (opgenomen) geldleningen te beperken. Jaarlijks wordt door het ministerie aangegeven, welk bedrag een gemeente mag financieren met kortlopende geldleningen: de kasgeldlimiet. Het betreft een percentage (8,5%) van het totaal van de begroting. Voor de BEL Combinatie is die € 1,5 miljoen euro.
Indien deze kasgeldlimiet structureel wordt overschreden dient de kortlopende schuld omgezet te worden in een langlopende schuld.
Voor de BEL Combinatie is dit risico eigenlijk niet aanwezig, omdat de meeste uitgaven vrijwel direct via de verrekening van de uren worden gedekt. Op balansdatum 31-12-2017 was er geen sprake van een overschrijding van de netto vlottende schuld.

Kasgeldlimiet 2017				Bedragen x € 1.000	
	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	jaar
Vlottende schuld	2079	1353	1021	1021	1368
Vlottende middelen	660	452	583	583	570
Per saldo	1419	900	438	438	799
Kasgeldlimiet	1454	1454	1454	1454	1454
Ruimte (+) Overschrijding (-)	**36**	**554**	**1016**	**1016**	**655**

Renterisiconorm
Om ongewenste financiële gevolgen van rentewijzigingen te beperken wordt door het ministerie ook jaarlijks een renterisiconorm aangegeven. De renterisiconorm is 20% van het begrotingstotaal (circa € 3,4 miljoen). Dit is het maximale bedrag van de totale vaste schuld (minus verstrekte leningen) waarvan de rente herzien mag worden in het lopende jaar.
De uitkomst hiervan mag niet overschreden worden, zodat er een spreiding van de opgenomen leningen en daarmee de renterisico's ontstaan. Door de financieringsstructuur via de uren, hoeft er nauwelijks geld te worden geleend. De enige grote lening is de lening voor de nieuwbouw. De renterisiconorm is in 2017 dan ook niet overschreden. Op de volgende pagina is het bijbehorende overzicht te zien.

Renterisiconorm 2017		
		2017
(1a)	Renteherziening op vaste schuld o/g	0
(1b)	Renteherziening op vaste schuld u/g	0
(2)	Renteherziening op vaste schuld (1a-1b)	0
(3a)	Nieuw aangetrokken vaste schuld	0
(3b)	Nieuw uitgezette lange leningen	0
(4)	Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a-3b)	0
(5)	Betaalde aflossingen	975
(6)	Herfinanciering (laagste van 4 en 5, minimaal 0)	0
(7)	Renterisico op de vaste schuld (2+6)	0
(8)	Renterisiconorm, 20% van begrotingstotaal:	3.422
(9a)	Ruimte onder renterisiconorm (8-7)	3.422
(9b)	**Overschrijding renterisiconorm (7-8)**	**0**

Risicobeheer beleggingen
De BEL Combinatie heeft geen beleggingen. In principe zouden er nauwelijks overtollige liquiditeiten moeten zijn, omdat alle kosten vergoed worden door de gemeenten.
Slechts indien de investeringen of uitgaven achterlopen bij de planning kan er tijdelijk geld beschikbaar zijn. Het is niet de bedoeling om dit te gaan beleggen, hooguit wordt het kortstondig op een depositorekening geplaatst.

Leningenportefeuille
De leningenportefeuille is per 31 december 2017 als volgt opgebouwd:

Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar							
	Hoofdsom	Restbedrag 1-1-2017	Aflossing	Restbedrag 31-12-17	Laatste aflossings jaar	Rente percentage	Betaalde rente
BNG 40.103044	17.000.000	13.600.000	425.000	13.175.000	2048	4,755%	611.706
BNG 40.103047	2.500.000	500.000	250.000	250.000	2018	4,180%	13.063
BNG 40.104398	3.000.000	900.000	300.000	600.000	2019	3,830%	34.470
Totaal	**22.500.000**	**15.000.000**	**975.000**	**14.025.000**			**659.239**

Wet Houdbaarheid overheidsfinanciën (Wet HOF)
De huisbankier van de BEL Combinatie is de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG).
De BNG voldoet aan de wet HOF, de kredietbeoordelingen van die drie belangrijkste mondiale (Amerikaanse) kredietbeoordelaars zijn hieronder vermeld:

AAA Standard & Poor's - Rating Report December 2017
Aaa Moody's - Credit Opinion 21 December 2017
AA+ Fitch - Rating Report September 2017

3.5 Overige paragrafen

De overige, door de Commissie BBV verplichte, paragrafen zijn voor de BEL Combinatie niet van toepassing. Hieronder worden de redenen kort toegelicht:

Lokale Heffingen
Sinds 1 januari 2008 zijn de taken voor het opleggen van de lokale heffingen gemandateerd aan de BEL Combinatie. Verantwoording en verwerking van deze baten vindt rechtstreeks plaats in de administratie van de betreffende BEL gemeente.

Verbonden partijen
Er is geen sprake van partijen waarmee de BEL Combinatie zich privaat- of publiekrechtelijk verbonden heeft én waar de BEL Combinatie een bestuurlijk én een financieel belang in heeft.

Grondbeleid
Sinds 1 januari 2008 zijn de taken op het gebied van het grondbeleid van de gemeenten gemandateerd aan de BEL Combinatie. Verantwoording van de hieraan gerelateerde baten en lasten vindt rechtstreeks plaats in de jaarrekening van de betreffende gemeente.

Jaarrekening

4.1 Overzicht van baten en lasten

(+) = nadelig; (-) = voordelig

Categorie		Begroting 2017 voor wijziging	Begroting 2017 na wijziging	Realisatie 2017	Afwijking
Lasten					
1.1	Salarissen en sociale lasten	10.665.553	11.918.790	10.375.686	-1.543.104
2.1	Belastingen	36.500	36.500	37.252	752
3.2	Duurzame goederen	17.500	17.500	21.034	3.534
3.3	Pachten	11.000	11.000	10.635	-365
3.5.1	Ingeleend personeel	637.000	637.000	3.127.141	2.490.141
3.8	Overige goederen en diensten	3.671.386	4.258.926	4.142.095	-116.831
5.1	Rente	-	881.562	659.239	-222.323
7.2	Mutaties voorzieningen	69.000	-	-	-
7.3	Afschrijvingen	1.190.474	1.190.474	1.098.893	-91.581
7.4	Toegerekende rente	881.562	-	-	-
Totaal lasten		**17.179.975**	**18.951.752**	**19.471.974**	**520.222**
Baten					
3.2	Duurzame goederen	-	-	-12.172	-12.172
3.5.2	Uitgeleend personeel	-23.000	-23.000	-270.505	-247.505
3.8	Overige goederen en diensten	-246.213	-96.213	-228.952	-132.739
4.3.2	Inkomensoverdrachten - gemeenten	-16.565.552	-17.722.284	-17.777.650	-55.366
4.3.6	Inkomensoverdrachten - overige overheden	-	-	-3.770	-3.770
5.1	Rente	-	-	-1.394	-1.394
Totaal baten		**-16.834.765**	**-17.841.497**	**-18.294.444**	**-452.947**
7.1	Mutaties reserves	-345.210	-1.110.255	-1.110.255	-
Saldo voor bestemming		**-**	**-**	**67.275**	**67.275**

4.2 Toelichting op de baten en lasten

Het resultaat van de BEL Combinatie bestaat uit het saldo van de lasten en de baten.
Het uiteindelijke resultaat 2017 is:

(+) = nadelig; (-) = voordelig

Opbouw resultaat BEL Combinatie 2017	
Totaal lasten 2017	19.471.974
Totaal baten 2017	-18.294.444
Gerealiseerd saldo	1.177.530
Mutaties reserves	-1.110.255
Gerealiseerd resultaat 2017	**€ 67.275**

Het negatieve resultaat van € 67.275 is toe te rekenen aan ontwikkelingen die hebben plaatsgevonden nadat de 2e begrotingswijziging 2017 op 24 oktober werd vastgesteld door het AB.

4.2.1 Lasten

In deze toelichting worden de belangrijkste verschillen op de staat van baten en lasten toegelicht. Alle verschillen van significantie (hoger dan €10.000) worden toegelicht. De afwijkingen worden per categorie verklaard. Achter het resultaat staat een V of N om aan te geven of het om een voordelig of nadelig resultaat gaat.

Resultaat op salarissen en sociale lasten -1.543.104 V

De lasten op de post salarissen is in 2017 fors lager dan de begroting. Dit komt doordat de begroting gebaseerd is de formatie van de BEL Combinatie. Per 31 december 2017 heeft de BEL Combinatie ruim 32 vacatures. Dit voordeel wordt ingezet ter dekking van de kosten van ingehuurd personeel die op deze vacatures worden ingehuurd.

Resultaat op ingeleend personeel 2.490.141 N

Vanwege de bovengenoemde redenen huurt de BEL Combinatie externe medewerkers in op de vacatureruimte. Daarnaast worden externe medewerkers ingehuurd voor specifieke werkzaamheden van een BEL-gemeente (meerwerk). Deze meerkosten worden niet gedekt uit de vacatureruimte, maar worden één-op-één doorbelast aan de desbetreffende gemeente.

Resultaat op overige goederen en diensten -116.831 V

Het resultaat wordt positief beïnvloed door een vrijval van het IKB van € 315.000. Het opleidingsbudget kende een overschrijding van € 53.000 omdat de BEL Combinatie in 2017 stevig heeft geïnvesteerd in de opleiding van medewerkers. De inhuur op projectbasis valt ook onder dit resultaat en kende een nadeel.

Resultaat op rente -222.323 V

In 2016 heeft het AB ingestemd met het aanpassen van de afschrijvingssystematiek van lineaire naar annuïtair. Het toepassen van een annuïtaire afschrijvingsmethode mag ook van de commissie BBV, mits het rentepercentage niet nul is. Door het toepassen van de annuïtaire afschrijvingsmethode daalde de totale jaarlijkse kapitaallasten. Ter bevordering van een ideaal

complex zijn de begrote kapitaallasten niet structureel afgeraamd. De incidentele vrijval van de kapitaallasten wordt jaarlijks verantwoord in de jaarrekening. De incidentele vrijval 2017 bedraagt ruim € 0,2 mln.

Resultaat op afschrijvingen -91.581 V

De afschrijvingen waren lager dan begroot doordat aankoop van materieel is uitgesteld naar 2018. Ook zijn diverse projecten nog niet tot uitvoering gekomen of later dan verwacht afgerond. Tenslotte was de restwaarde van het BEL Kantoor en de Gemeentewerf niet opgevoerd. Dit is in 2017 gecorrigeerd en leidt tot lagere afschrijvingslasten.

4.2.2 Baten

Resultaat op duurzame goederen -12.172 V

Het positieve resultaat wordt veroorzaakt door de incidentele baten uit verkopen van auto's en machines.

Resultaat op uitgeleend personeel -247.505 V

De gemeenten hebben voor specifieke doeleinden in 2017 via de BEL Combinatie extra personeel ingehuurd. De BEL Combinatie belast deze kosten door. Dit veroorzaakt het positieve resultaat op deze categorie.

Resultaat op overige goederen en diensten -132.739 V

In 2017 heeft de BEL Combinatie kosten gemaakt die specifiek voor de BEL gemeenten waren bedoeld. Binnen de BEL Combinatie waren deze kosten niet geraamd. Ook de doorbelasting van deze kosten aan de BEL gemeenten waren niet geraamd. De verantwoording van deze doorbelaste kosten zijn op deze post verantwoord. Daarnaast is de doorbelasting van de servicekosten aan de gemeente Eemnes op deze post ook verantwoord. Een groot deel van de hogere baten zijn het gevolg van de doorbelasting van de hogere servicekosten aan de gemeente Eemnes.

Resultaat op inkomensoverdrachten – gemeenten -55.366 V

Gedurende het jaar is extra inzet van Buitengewoon Opsporingsambtenaren (BOA's) gevraagd door de gemeenten Blaricum en Eemnes. De doorbelastingen leveren extra baten. (De lasten zijn verantwoord onder ingeleend personeel.)

4.2.3 Overzicht van de incidentele baten en lasten

Incidentele baten
In 2017 heeft de jaarlijkse doorbelasting van de servicekosten voor het BEL Kantoor aan de gemeente Eemnes plaatsgevonden. Eveneens zijn er correcties op de servicekosten 2016 en 2015 in rekening gebracht. Dit zorgde voor € 45.884 incidentele baten.

4.3 Balans

ACTIVA	2017	2016
Vaste activa		
Materiële vaste activa	**18.262.160**	**18.474.700**
• Investeringen met een economisch nut	18.262.160	18.474.700
Financiële vaste activa	**-**	**-**
• Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	-	-
Totaal vaste activa	**18.262.160**	**18.474.700**
Vlottende activa		
Voorraden	**8.049**	
• Gereed product en handelsgoederen	8.049	
Uitzettingen met een rentetypische looptijd kleiner dan 1 jaar	**441.932**	**599.860**
• Vorderingen op openbare lichamen	389.879	586.838
• Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	-	6.826
• Overige vorderingen	52.054	6.196
• Overige uitzettingen	-	-
Liquide middelen	**19.816**	**249.949**
• Kas- Banksaldi	19.816	249.949
Overlopende activa	**435.749**	**466.655**
• Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde facturen die ten laste van de volgende begrotingsjaren	435.749	466.655
Totaal vlottende activa	**905.547**	**1.316.464**
Totaal activa	**19.167.707**	**19.791.164**
Verliescompensatie Venootschapsbelasting	**-**	**-**

PASSIVA		2017		2016
Vaste passiva				
Eigen vermogen		**613.421**		**1.790.952**
• Algemene reserve	265.081		334.920	
• Bestemmingsreserve	415.615		870.986	
• Gerealiseerd resultaat	-67.275		585.046	
Voorzieningen		**-**		**-**
• Voorzieningen	-		-	
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		**14.025.000**		**15.000.000**
Onderhandse leningen van:				
• Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	14.025.000		15.000.000	
Totaal vaste passiva		**14.638.421**		**16.790.952**
Vlottende passiva				
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd kleiner dan 1 jaar		**2.754.464**		**1.815.115**
• Banksaldi	2.138.767		744.370	
• Overige schulden	615.697		1.070.746	
Overlopende passiva		**1.774.822**		**1.185.097**
• Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen,	1.709.665		1.185.097	
• Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate komen van volgende begrotingsjaren.	2.154			
• Ontvangen bedragen van overige Nederlandse overheidslichamen	63.003		-	
Totaal vlottende passiva		**4.529.286**		**3.000.212**
Totaal passiva		**19.167.707**		**19.791.164**
Garantstellingen		**-**		**-**

4.4 Waarderingsgrondslagen

De BEL Combinatie is een gemeenschappelijke regeling. Het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) is van kracht.

Algemeen
De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De jaarrekening is opgesteld op basis van continuïteit van de organisatie. Het stelsel van waarderingsgrondslagen is ten opzichte van de jaarrekening 2016 ongewijzigd gebleven.

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de directie over verschillende zaken zich een oordeel vormt, en dat de directie en/of bestuur schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Investeringen
Voor nieuwe investeringen wordt het tijdstip van afschrijving bepaald door de datum van ingebruikname, waarbij als uitgangspunt 1 januari van het jaar na ingebruikname wordt genomen. Rentetoerekening aan de investeringen vindt plaats op basis van de boekwaarde per 1 januari; de rekenrente is 4% conform begroting 2017, tenzij hier bij besluit van Algemeen Bestuur van wordt afgeweken (projectfinanciering).

Vaste activa
Immateriële en materiële vaste activa worden afgeschreven volgens de methodiek en de termijnen zoals vermeld in de bijlage afschrijvingsbeleid bij verordening 212. De afschrijving van activa start bij de ingebruikname van het desbetreffende goed, waarbij als uitgangspunt 1 januari van het jaar na ingebruikname wordt genomen. De rente wordt berekend over de boekwaarde per 1 januari.

Materiële vaste activa
Activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 10.000 worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Deze laatst genoemden worden altijd geactiveerd. Het activeren en afschrijven van vastgoed vindt plaats op basis van de componentenbenadering.

Bij de vaste activa BEL Kantoor en Gemeentewerf worden restwaarden van 20% van de WOZ waarde per peiljaar 2014 gehanteerd.

Vlottende activa
De vorderingen en liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Vaste passiva
Eigen vermogen
Voor zover gelden nodig zijn voor een specifiek doel zijn deze opgenomen in een bestemmingsreserve. De algemene reserve vormt het financieel weerstandsvermogen voor het opvangen van financiële risico's en onvoorziene ontwikkelingen in de bedrijfsvoering.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. Onder de voorzieningen zijn opgenomen de op het moment van opstellen van de jaarrekening voorzienbare verplichtingen, verliezen en/of risico's, voor zover de omvang hiervan redelijkerwijs is in te schatten. De onderhoudsegalisatievoorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid nader uiteengezet.

Vaste schulden, met een rentetypische looptijd langer dan één jaar
Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva
De vlottende passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij bij het betreffende balanshoofd anders staat vermeld. Schulden met een looptijd van korter dan een jaar maken deel uit van de vlottende passiva.

Herrubricering Balans 2016 naar 2017
In 2017 is de administratie opnieuw ingericht. Bij deze richting is gekozen voor een andere rubricering dan in 2016 werd gehanteerd. Ter bevordering van de vergelijkbaarheid van de cijfers is ook de rubricering in 2016 aangepast. Dit heeft geen effect op de omvang van het eigen vermogen of het resultaat in enig boekjaar.

Overzicht van baten en lasten
De opgenomen bedragen in de exploitatierekening van 2017 hebben betrekking op het boekjaar 2017, ongeacht in welk jaar de betaling heeft plaatsgevonden. De bedragen zijn opgenomen tegen de nominale waarde en conform de voorschriften van de BBV.

Baten
De baten worden gevormd door de van de gemeenten ontvangen bijdragen, de doorberekende loonkosten voor uitgeleend personeel en overige baten. Waardering van de baten geschiedt tegen nominale waarde.

Salarissen
Onder de lonen en salarissen worden de loon- en salariskosten van het ambtelijk personeel verantwoord. Onder loon- en salariskosten wordt verstaan het brutobedrag van de aan het boekjaar toe te rekenen lonen c.q. salarissen, vermeerderd met het uitbetaalde vakantiegeld- en eindejaar rechten.

Sociale lasten en pensioenpremies
De sociale lasten betreffen de ter zake van de werknemersverzekeringen verschuldigde werkgeverslasten, evenals het werkgeversaandeel in de pensioenvoorziening. Eveneens worden de aan het boekjaar toe te rekenen ziekengelden, WAO-uitkeringen e.d. hieronder tot uitdrukking gebracht.

Overige kosten
De kosten voor belastingen, duurzame goederen, pachten en overige goederen en diensten zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Rentekosten
Het rentepercentage is bepaald aan de hand van rente van de betaalde rente op de langlopende leningen. De rentekosten worden berekend op basis van historische kosten.

4.5 Toelichting op de balans

4.5.1 Activa

Vaste activa

De BEL Combinatie heeft alleen investeringen met economisch nut en geen investeringen met maatschappelijk nut. De materiële vaste activa zijn opgebouwd uit de volgende onderdelen:

Vaste Activa BEL Combinatie			
		31-12-2016	31-12-2017
A	Gronden en terreinen	1.973.329	1.973.329
B	Bedrijfsgebouwen	13.412.317	13.638.693
C	Vervoermiddelen	738.514	636.489
D	Machines, apparaten en installaties	211.496	260.349
E	Overige materiële activa	2.139.044	1.753.299
Totaal		**€ 18.474.700**	**€ 18.262.160**

Het verloop van de vaste activa kan als volgt worden weergegeven:

Verloop Vaste Activa						
	Boekwaarde 31-12-2016	Investeringen 2017	Afschrijvingen 2017	Desinvesteringen 2017	Duurzame waarde-verminderingen 2017	Boekwaarde 31-12-2017
A	1.973.329					1.973.329
B	13.412.317	348.327	121.950			13.638.694
C	738.514	0	102.025			636.489
D	211.496	57.106	8.253			260.349
E	2.139.044	490.187	832.969	33.695	9.268	1.753.299
Totaal	**€ 18.474.700**	**€ 895.620**	**€ 1.065.197**	**€ 33.695**	**€ 9.268**	**€ 18.262.160**

Toelichting op de cijferanalyse ten opzichte van 2016:

A Gronden en terreinen: geen mutaties.

B Bedrijfsgebouwen: er is fors geïnvesteerd in de verbetering van de gebouwen:
a. Aanpassingen CV installatie (€ 50.000)
b. Onderhoud aan kozijnen, ramen en deuren (€ 50.000)
c. Dakbedekking van het BEL kantoor (€ 80.000)
d. Verbetering van afwatering binnentuin (112.500)
e. Klimaataanpassingen in het BEL kantoor (vervolg op 2016: € 27.000 extra)
f. Herbestrating entree/parkeerplaats (vervolg op 2016: € 7.600 extra)
g. Maaiveld rond gebouw was te hoog (€ 13.000)
h. Verbetering van waterafvoer (€ 3.700)

C Vervoermiddelen: aanschaf vervoermiddelen door de buitendienst.

D Machines, apparaten en installaties: De buitendienst heeft geïnvesteerd in winteropbouw op auto's. De grootste investering werd in 2017 gedaan in zonnepanelen op het BEL kantoor (31.300)

E Overige materiële vaste activa: bijna alle investeringen zijn ICT gerelateerd. Het gaat om de digitalisering van de dienstverlening, de basisregistraties en investeringen in software en hardware op het gebied van belastingen en financiën.

Bijdragen derden aan investeringen
Er is geen sprake van enige bijdragen van derden die de vaste activa beïnvloeden.

Vlottende activa
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar
Het saldo van de uitzettingen korter dan één jaar bedroeg ad € 441.932 per 31 december 2017. De uitzettingen bestaan voor het overgrote deel uit vorderingen op de BEL-gemeenten. Deze vorderingen zijn goed inbaar en voor het overgrote deel in januari 2018 vereffend. Het hoge saldo is ontstaan door een aantal rekeningen van de BEL aan de gemeenten in december, die niet betaald waren voor 31 december. Het saldo van de overige vorderingen en de aard van de debiteuren geeft geen aanleiding om een voorziening 'dubieuze debiteuren' te vormen.

Liquide middelen
Het saldo van de liquide middelen van de BEL Combinatie ad € 19.816 heeft voornamelijk betrekking op het saldo van de bankrekeningen van de BEL Combinatie. Onderdeel van dit saldo is tevens een klein bedrag in de kassen van de gemeentewerf en de BEL Kas.

Overlopende activa
Het saldo van de overlopende activa is op 31 december 2017 opgebouwd uit de volgende posten:

Overlopende activa 2017		
		31-12-2017
Vooruitbetaalde bedragen		234.606
Vooruitbetaalde bedragen ICT gerelateerd		63.378
Nog te ontvangen bedragen		33.129
Voorbelasting BTW		46.465
Tussenrekening Commissie Bezwaarschriften		11.985
Tussenrekeningen Burgerzaken		12.206
Overige overlopende activa		19.216
Waarborgsommen		14.765
Totaal	**€**	**435.749**

Zoals te zien in de tabel vormen vooruitbetaalde bedragen het grootste deel van de overlopende activa. Vooral softwarelicenties en ICT consultants worden vooruitbetaald.

4.5.2 Passiva

Vaste passiva

Het eigen vermogen van de BEL Combinatie wordt gevormd door het saldo van de reserves en het gerealiseerde resultaat. Het resultaat volgt uit het overzicht van baten en lasten. In de GR regeling van de BEL is afgesproken dat een batig saldo tot een bepaald niveau mag worden toegevoegd aan de reserves. De voorwaarden zijn uitgelegd in het hoofdstuk Weerstandsvermogen en Risicobeheersing.

Algemene Reserve
De algemene reserve vormt het financieel weerstandsvermogen voor het opvangen van risico's en onvoorziene ontwikkelingen in de bedrijfsvoering. De ontwikkeling van de algemene reserve is gedurende het boekjaar als volgt:

Eigen vermogen	Boekwaarde 31-12-2016	Toevoeging reserves	Onttrekking Reserves	Boekwaarde 31-12-2017
Algemene reserve	334.919	121.558	191.397	265.080
Totaal Algemene reserve	**€ 334.919**	**€ 121.558**	**€ 191.397**	**€ 265.080**

In het boekjaar is eenmalig een bedrag toegevoegd aan de reserve na aanleiding van het vaststellingsbesluit bij de jaarstukken 2016. Daar is besloten een gedeelte van het batig rekeningresultaat toe te voegen aan de Algemene reserve. De volledig begrote onttrekking van € 191.397 is het saldo van twee onttrekkingen:

1. Als incidentele dekking van formatievoorstellen in de 1e begrotingswijziging BEL is € 121.558 uit de Algemene reserve onttrokken;
2. Reeds in de begroting 2017 was besloten € 69.839 te onttrekken ter dekking van incidentele schommelingen in de exploitatie.

Bestemmingsreserves
De BEL kent een viertal bestemmingsreserves. Het verloop en de ontwikkeling van de reserves is als volgt:

Eigen vermogen	Boekwaarde 31-12-2016	Toevoeging reserves	Onttrekking Reserves	Boekwaarde 31-12-2017
Reserve Kapitaallasten	470.986		275.371	195.615
Reserve ICT	400.000		200.000	200.000
Reserve Doorontwikkeling	-	118.487	118.487	-
Reserve Onderhoud gebouwen	-	345.000	325.000	20.000
Totaal Bestemmingsreserves	**€ 870.986**	**€ 463.487**	**€ 918.858**	**€ 415.615**

De reserves ICT en Kapitaallasten kenden enkel onttrekkingen in 2017:

1. In de begroting 2017 is ter dekking van kapitaallasten voor het informatieplan besloten tot een maximale onttrekking van € 275.371. Deze heeft volledig plaatsgevonden.
2. Bij de 2e begrotingswijziging 2017 is besloten om € 200.000 incidenteel beschikbaar te stellen voor het beleidsplan Informatie en ICT in 2017. Deze onttrekking in volledig gerealiseerd.

De toevoegingen aan de reserves Doorontwikkeling en Onderhoud gebouwen waren op basis van het vaststellingsbesluit eind 2016. Het batig saldo 2016 werd ingezet om deze bestemmingsreserves te vullen. Beide onttrekkingen later in het jaar 2017 vonden plaats op basis van besluitvorming uit de 2e begrotingswijziging 2017:

1. De organisatiekosten ten behoeve van de uitvoering van de sterkte zwakte analyse en projectbegeleiding worden met deze onttrekking uit de reserve Doorontwikkeling gedekt.
2. Kosten voor vervanging van divers materieel en groot onderhoud aan het BEL kantoor en de Gemeentewerf worden door de onttrekking van € 325.000 gedekt. Een specificatie van de werkzaamheden is te vinden in de 2e begrotingswijziging 2017.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd gelijk of langer dan 1 jaar
De vaste schulden bestaan uit drie leningen die zijn verstrekt door de Bank Nederlandse Gemeenten.

Het verloop van de drie leningen is in 2017 als volgt:

Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar							
	Hoofdsom	Restbedrag 1-1-2017	Aflossing	Restbedrag 31-12-17	Laatste aflossings jaar	Rente percentage	Betaalde rente
BNG 40.103044	17.000.000	13.600.000	425.000	13.175.000	2048	4,755%	611.706
BNG 40.103047	2.500.000	500.000	250.000	250.000	2018	4,180%	13.063
BNG 40.104398	3.000.000	900.000	300.000	600.000	2019	3,830%	34.470
Totaal	**22.500.000**	**15.000.000**	**975.000**	**14.025.000**			**659.239**

Overige schulden
De netto vlottende schulden ad € 2.754.464 bestaan uit privaatrechtelijke crediteuren (€ 615.697) en een rekeningcourant schuld aan BNG. Het saldo van de rekeningcourant was op 31 december 2017 € 2.138.767 negatief.

Overlopende passiva
Overlopende passiva zijn baten die in 2017 als baten zijn geboekt, maar die feitelijk tot 2018 of latere jaren behoren. Daarnaast bestaat overlopende passiva uit lasten die in 2017 als lasten zijn geboekt, maar die pas in 2018 of later daadwerkelijk tot een betaling zullen leiden.

Overlopende Passiva	
	31-12-2017
Nog te betalen bedragen	1.022.309
Vooruitontvangen bedragen	250
Af te dragen BTW	674.201
Reeds betaald Burgerzaken	12.905
Rekenkamercommissie	63.003
Overig	2.154
Totaal	**€ 1.774.822**

De overlopende passiva van de Rekenkamercommissie verdient toelichting. De Rekenkamercommissie doet onafhankelijk onderzoek. Om dit te waarborgen beschikt de commissie over een eigen financiële huishouding inclusief begroting en jaarrekening. De BEL Combinatie verzorgt de financiële administratie van de Rekenkamercommissie. Vanwege een ander tijdspad in het jaarrekeningproces zijn nog niet alle kosten en baten voor 2017 daadwerkelijk afgerekend. Jaarlijks kan het bedrag verschillen door reservevorming van de commissie.

4.5.3 Niet in de balans opgenomen verplichtingen en rechten

Bij de BEL Combinatie zijn de nodige langdurige contracten afgesloten, hieronder een opsomming van de belangrijkste overeenkomsten (financieel), die niet uit het balansoverzicht:

- Schoonmaakovereenkomst met Tomin groep loopt tot eind 2017 door stilzwijgende verlenging. De jaarlijkse verplichting is € 75.000 voor schoonmaken kantoor. Voorlopig moet rekening gehouden worden met een jaarbedrag van circa € 90.000. De verwachting is dat medio 2018 een nieuw contract met Tomin is gesloten op basis van inbesteding bij dochter SBS.
- Het contract met Sherpa voor het verzorgen van de kantine en het schoonmaken van de koffieapparaten wordt jaarlijks verlengd na evaluatie. De contractwaarde per jaar bedraagt € 37.000.
- Er is een nieuw contract gebouwenbeheer. Waarde is € 87.000 plus € 30.000 per jaar voor preventief en planmatig onderhoud inclusief 100 keer correctief onderhoud. Overigens zijn hiermee niet alle kosten vastgoed onderhoud vastgelegd. Delen lopen via individuele afspraken. jaarlijkse kosten E&W contract ca € 110.000, exclusief storingen plus € 30.000; totaal € 140.000. Debet aan de verhoging zijn meer panden in onderhoud, kosten stijgingen en de gevolgen van de nulmeting.
- De frankering van de post wordt sinds 2013 door Van Straaten afgewikkeld. De jaarlijkse kosten zijn ca. € 45.000. Dit betreft een jaarcontract, waarbij sprake is van jaarlijkse evaluatie. De afgenomen waarde zal wel minder worden omdat er steeds minder correspondentie per post wordt verstuurd.
- Daarnaast is er een aantal contracten waarvan de waarde € 30.000 of minder bedraagt, zoals voor huur koffieautomaten (€ 4.000 per jaar, loopt af in 2018)
- Leasecontracten voor wagenpark (€ 36.000 per jaar, loopt af in 2020),
- Dienstverlening arbodienst (€ 25.000 per jaar, jaarlijkse evaluatie)
- Inhuur beveiliging (€ 25.000 per jaar, jaarlijkse evaluatie).
- In 2015 zijn nieuwe contracten met de huidige gasleverancier afgesloten en hiermee is een kostenbesparing van 20% gemoeid. Het contract eindigt eind 2018.
- Januari 2016 is er een nieuwe aanbesteding voor de elektra gegund. Hiermee realiseren we een kostenbesparing van 20%.
- Informatie en ICT (deel)contracten per jaar
    - Pink Roccade Heffen en Waarderen € 75.000
    - Pink Roccade I-burgerzaken via Dimpact € 65.000
    - Pink Roccade Gegevenslogistiek € 90.000
    - Pink Roccade BAG- Kadaster (zit deel beheer in) € 30.000
    - Pink Roccade Berichtenbox € 15.000
    - Pink Roccade Innen – Middelen € 55.000
    - Pink Roccade SAP € 70.000
    - Dimpact e suite zaaksysteem € 95.000
    - Dimpact Lidmaatschap € 16.000
    - Dimpact GVOP lidmaatschap € 8.000
    - Dimpact My Lex zoeken en vinden € 13.000
    - Dimpact auditeringen DigiD € € 6.000
    - Centric Pims en EHRM Youpp € 60.000

- Beheer ICT (deel)contracten per jaar
    - Pink Roccade I Cloud I Objecten € 12.500
    - Pink Roccade Makelaar samenwerking € 20.000
    - Xiphos/Fencer Beheeromgeving en DDG € 264.000
    - Xiphos/Fencer Cloud Via Interconnect; hierin zitten ook groot deel van de Microsoft-licenties ca. € 50.000. Totaalverplichting à € 252.000

    - IBM Leasing IBM AS400: deze kan later vervallen wanneer we volledig overgaan op cloud i Pink i.p.v. beheer DDG € 30.000
    - Dimpact e suite Hosting = Beheer € 35.000
- Datalijnen telefonie: Contract met KPN voor € 90.000 per jaar.
  Dit betreft contracten met een relatief geringe financiële omvang.
- Huur printers/kopieermachines; hiervoor zijn diverse contracten afgesloten per machine. De jaarlijkse verplichting bedraagt ca. € 80.000. Contract loopt vijf jaar, met ingang van 2012. Het contract voor de printers wordt opnieuw aanbesteed. De jaarlasten zullen naar verwachting licht stijgen doordat er meer printers worden gehuurd.
- De BEL Combinatie heeft voor de mobiele telefoniediensten een contract met Vodafone. Het contract met Vodafone liep tot en met januari 2016. In 2017 heeft de BEL meegedaan aan de landelijke KING aanbesteding en besloten het contract met Reitsma/Vodafone te verlengen. Het contract kost gemiddeld € 5.500 per maand.
- Eind 2017 zijn meerjarige contracten afgesloten met 28 verschillende externen voor een totale contractwaarde van € 6.881.184.

4.5.4 Overzicht schatkistbankieren

De rekening-courantverhouding met het Rijk betreft het saldo van de verplicht aan te houden bankrekening bij het Rijk (Ministerie van Financiën) op grond van het schatkistbankieren. Dit is ingegaan vanaf december 2013. In het kader van schatkistbankieren is het verplicht een overzicht op te nemen, waarin per kwartaal blijkt wat de benutting van de drempelbedragen is. Voor de BEL Combinatie is dit € 250.000 (1).

Uit onderstaand overzicht blijkt dat het verloop van de liquiditeiten in 2017 een wisselend beeld laat zien, waarbij blijkt dat het drempelbedrag in het eerste en derde kwartaal is overschreden (2). Dit wordt veroorzaakt doordat het saldo op de betaalrekening van de BEL-combinatie fors fluctueert, in het bijzonder in het kader van verrekeningen met de gemeenten en de salariskosten. Het sturen op een banksaldo dat niet uitkomt boven de € 250.000 is complicerend omdat de bedragen van betalingen en ontvangsten vaak hoger zijn.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
BELcombinatie		**Verslagjaar**	**2017**		
(1)	**Drempelbedrag**	**250**			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**44**	**15**	**85**	**10**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	206	235	165	240
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar	2017		
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	17.109			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	17.109			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075	Drempelbedrag	250			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	3.991	1.362	7.796	909
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	44	15	85	10

4.6 Wet Normering Topinkomens

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op BEL Combinatie. Het voor BEL Combinatie toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2017 € 181.000,-. Dit is het algemeen bezoldigingsmaximum.

De BEL Combinatie heeft in het boekjaar 2017 geen leidinggevende topfunctionarissen in dienst, omdat zij in dienst zijn van de BEL gemeenten en daarmee komen de bezoldigingen ten laste van de BEL gemeenten. Derhalve is overzicht 1d, topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder, van toepassing.

1d. Topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
G. Kolhorn	Directeur
E. Ruizeveld de Winter	Directeur
M. Kilic - Karaaslan	Directeur

4.7 Bijlage investeringsprojecten

Af te sluiten investeringen bij jaarrekening 2017
Bij het jaarwerk worden de investeringen gecontroleerd. Wanneer de werkzaamheden zijn afgerond wordt de betreffende investering afgesloten. De begrotingswijziging die nodig is om de onderschrijdingen à € 49.231 te corrigeren wordt in het vaststellingsbesluit vastgelegd.
In deze onderschrijding is rekening gehouden met een saldotransport van positieve restantkredieten op ICT investeringen. De verschillende orders van ICT worden als één totaalinvestering gezien. Bij het afsluiten heeft de totaalinvestering een restantkrediet van € 37.734. Om effectief gebruik te maken van de schaars beschikbaar gestelde middelen wordt dit restantkrediet overgebracht naar een nieuwe investering in 2018.

Interne order	Omschrijving	Raming	Besteed t/m 2016	Besteed 2017	Begrotings wijziging	Restant krediet
	Algemene investeringen					
74000070	Aanpassen waterafvoer dak	31.000	13.400	3.772	-13.828	0
74000071	Verbeteren afwatering binnentuin	133.500	0	112.492	-21.008	0
74000072	Maaiveld 20 cm te hoog	25.500	0	13.201	-12.299	0
74000075	Diverse klimaat aanpassingen	47.000	20.000	27.048	48	0
74000076	Dak ontluchting	15.000	0	0	-15.000	0
74000107	Zonnepanelen BEL kantoor	185.000	158.211	31.288	4.499	0
74000122	Vervangen dakbedekking 2017	73.000	0	81.416	8.416	0
74000125	Toyota Dyna VH-298-F winteropbouw	7.307	0	7.307	0	0
74000129	Ford Transit	18.570	0	18.511	-59	0
	Saldo algemene investeringen	**535.877**	**191.611**	**295.035**	**-49.231**	**0**
	ICT investeringen					
74000079	Antw4 Projectman en Verst ext samenw	115.000	92.674	23.500	1.174	0
74000080	BGT+	398.507	394.140	1.315	-3.052	0
74000084	Impl Centre GEO Magazijn en Viewer	50.000	44.224	0	-5.776	0
74000087	BAG de Baas	100.000	92.209	12.336	4.545	0
74000090	Inktvraat aktes	15.000	170	18.958	4.128	0
7400092 en 74000114	Burgerzaken	170.000	55.622	114.131	-247	0
74000093	Digiboard	10.000	0	10.099	99	0
74000099	Netwerk- en datacommunicatie 2016	0	0	0	0	0
74000102	Samenvoegen belastingen (ICT)	115.000	99.340	16.345	685	0
74000104	Samenvoegen financiën (ICT)	50.000	50.000	1.700	1.700	0
74000106	Conversie Civision Innen	35.000	150	34.800	-50	0
74000108	Migratie SAP	50.000	0	55.578	5.578	0
74000109 t/m 74000113	Serie ICT investeringen 2017	177.782	0	131.265	-46.518	0
	Saldo ICT investeringen	**1.286.289**	**828.529**	**420.027**	**-37.734**	**0**
	Saldo ICT investeringen boeken naar investering 7400138 Basisregistraties (investering 2018)				37.734	
	Totaal af te sluiten investeringen	**1.822.166**	**1.020.140**	**715.062**	**-49.231**	**0**

Overzicht lopende investeringen per 31 december 2017
De BEL kent de volgende lopende investeringen:

Interne order	Omschrijving	Raming	Besteed t/m 2016	Besteed 2017	Begrotings wijziging	Restant krediet
74000073	Herbestrating entree/parkeerplaats	30.400	17.865	1.900		10.635
74000074	Brandmeld installatie	29.900	0	0		29.900
74000081	Beveiligingsplan ICT	20.000	17.588	1.700		713
74000083	BAG WOZ def fase 2	30.000	19.005	5.860		5.135
74000085	Migratie websites jaarschijf 2015	50.000	26.953	18.554		4.493
74000088	WABO SquitXO fase 2	20.000	6.338	0		13.663
74000101	eHRM 2016	65.000	32.770	18.386		13.844
74000103	Kofax	50.000	40.488	15.590		-6.078
74000123	Aanpassingen en herkeuring CV ketel	55.000	0	50.751		4.249
74000125	Achterst.onderhoud kozijnen,ramen,deuren	113.000	0	52.047		60.954
74000126	Aanpassing LBK	50.000	0	0		50.000
74000127	Levensboom:overkapping bedr.wagens verv.	25.000	0	0		25.000
74000128	Gem.werf infra & schakelmat. NEN3140 ins	17.000	0	0		17.000
74000138	(Saldotransport van ICT investeringen 2017) naar Basisregistraties				37.734	37.734
Totaal lopende investeringen 31-12-17		**555.300**	**161.006**	**164.787**	**37.734**	**267.241**

5. Controleverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het Algemeen Bestuur van: de gemeenschappelijke regeling BEL Combinatie.

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2017

Ons afkeurend oordeel ten aanzien van rechtmatigheid
Wij hebben de jaarrekening 2017 van de gemeenschappelijke regeling BEL Combinatie te Eemnes gecontroleerd.

Naar ons oordeel**:**

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2017 als van de activa en passiva van de gemeenschappelijke regeling BEL Combinatie op 31 december 2017 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2017 niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen, vanwege het belang van de aangelegenheden beschreven in de paragraaf “De basis voor ons afkeurend oordeel ten aanzien van rechtmatigheid”, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder de eigen verordeningen*,* zoals opgenomen in het normenkader van 13 maart 2018, als gevolg van het niet-naleven van de Aanbestedingswet.

De jaarrekening bestaat uit:

1. het overzicht van baten en lasten over 2017.
2. de balans per 31 december 2017.
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons afkeurend oordeel ten aanzien van rechtmatigheid
In de jaarrekening zijn lasten opgenomen waaraan, gezien de omvang, een verplichte Europese aanbestedingsprocedure ten grondslag dient te liggen. Ons onderzoek heeft uitgewezen dat niet in alle gevallen de Europese aanbestedingsrichtlijnen zijn nageleefd. Hierdoor is sprake van onrechtmatige lasten voor een bedrag van in totaal € 8,7 miljoen voor de inhuur van diensten. Voorts zijn in de jaarrekening bestedingen op kredieten opgenomen welke niet zijn geautoriseerd door het Algemeen Bestuur. Hierdoor is sprake van onrechtmatige lasten voor een bedrag van in totaal € 185.000 wegens niet geautoriseerde bestedingen.

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Regeling Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2017 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling BEL Combinatie, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons afkeurend oordeel ten aanzien van rechtmatigheid.

Materialiteit
Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 194.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling controleprotocol WNT 2017. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Overeenkomstig de door het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling vastgestelde rapporteringstolerantie rapporteren wij geconstateerde afwijkingen die deze grens overschrijden, alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening, en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie die bestaat uit:
- het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:
- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben, op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de relevante vereisten in de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur voor de jaarrekening
Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met het BBV. Het Dagelijks Bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder de eigen verordeningen opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader van 13 maart 2018.

In dit kader is het Dagelijks Bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het Dagelijks Bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het Algemeen Bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de Regeling Controleprotocol WNT 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het Dagelijks Bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het Algemeen Bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan het Algemeen Bestuur dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met het bestuur over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Groningen, 5 april 2018
Hofsteenge Zeeman Groep B.V.
was getekend: drs. E. Vriesen RA

6. Vaststellingsbesluit

Het Algemeen Bestuur van de BEL Combinatie

B E S L U I T :

I. Kennis te nemen van het feit dat de raden van de gemeenten Blaricum, Eemnes en Laren hebben besloten geen zienswijze in te dienen op de Jaarstukken BEL 2017;

II. De jaarrekening en het jaarverslag 2017 vast te stellen met een nadelig resultaat van € 67.275;

III. Het nadelig resultaat ten laste te brengen van de Algemene reserve;

IV. De algemene investeringen in het overzicht “af te sluiten kredieten” af te sluiten met een onderschrijding van € 49.231;

V. De ICT-investeringen in het overzicht “af te sluiten kredieten” af te sluiten én een nieuwe ICT-investering “Basisregistraties” beschikbaar te stellen ad € 37.734 uit de niet-bestede kredietruimte van de ICT-investeringen;

VI. Kennis te nemen van de controleverklaring en het verslag van bevindingen behorend bij de jaarrekening 2017.

HZG
ACCOUNTANTS & ADVISEURS

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling BEL Combinatie

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2017

Ons afkeurend oordeel ten aanzien van rechtmatigheid
Wij hebben de jaarrekening 2017 van de gemeenschappelijke regeling BEL Combinatie te Eemnes gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2017 als van de activa en passiva van de gemeenschappelijke regeling BEL Combinatie op 31 december 2017 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2017 niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen, vanwege het belang van de aangelegenheden beschreven in de paragraaf "De basis voor ons afkeurend oordeel ten aanzien van rechtmatigheid", in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder de eigen verordeningen, zoals opgenomen in het normenkader van 13 maart 2018, als gevolg van het niet-naleven van de Aanbestedingswet.

De jaarrekening bestaat uit:

1. het overzicht van baten en lasten over 2017.
2. de balans per 31 december 2017.
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons afkeurend oordeel ten aanzien van rechtmatigheid
In de jaarrekening zijn lasten opgenomen waaraan, gezien de omvang, een verplichte Europese aanbestedingsprocedure ten grondslag dient te liggen. Ons onderzoek heeft uitgewezen dat niet in alle gevallen de Europese aanbestedingsrichtlijnen zijn nageleefd. Hierdoor is sprake van onrechtmatige lasten voor een bedrag van in totaal € 8,7 miljoen voor de inhuur van diensten. Voorts zijn in de jaarrekening bestedingen op kredieten opgenomen welke niet zijn geautoriseerd door het Algemeen Bestuur. Hierdoor is sprake van onrechtmatige lasten voor een bedrag van in totaal € 185.000 wegens niet geautoriseerde bestedingen.

LAAN CORPUS DEN HOORN 200 - POSTBUS 8006 - 9702 KA GRONINGEN - 050 21 13 660

HZG ACCOUNTANTS & ADVISEURS IS EEN HANDELSNAAM VAN HOFSTEENGE ZEEMAN GROEP B.V. KVK NR. 55667945

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Regeling Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2017 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling BEL Combinatie, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons afkeurend oordeel ten aanzien van rechtmatigheid.

Materialiteit
Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 194.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling controleprotocol WNT 2017. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Overeenkomstig de door het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling vastgestelde rapporteringstolerantie rapporteren wij geconstateerde afwijkingen die deze grens overschrijden, alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening, en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie die bestaat uit:
- het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben, op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de relevante vereisten in de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur voor de jaarrekening

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met het BBV. Het Dagelijks Bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder de eigen verordeningen opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader van 13 maart 2018.

In dit kader is het Dagelijks Bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het Dagelijks Bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het Algemeen Bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de Regeling Controleprotocol WNT 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het Dagelijks Bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

HZG
ACCOUNTANTS & ADVISEURS

Wij communiceren met het Algemeen Bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan het Algemeen Bestuur dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met het bestuur over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Groningen, 5 april 2018

Hoogachtend,
Hofsteenge Zeeman Groep B.V.
Namens deze:

drs. E. Vriesen RA

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

HZG
ACCOUNTANTS & ADVISEURS

Aan het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke
regeling BEL Combinatie
t.a.v. mevrouw M. Kilic, voorzitter directieraad
Postbus 71
3755 ZH EEMNES

Datum: Groningen, 5 april 2018
Kenmerk: 2018118
Onderwerp: accountantsverslag controle 2017

Geacht bestuur,

U hebt ons opdracht gegeven om de jaarstukken van de gemeenschappelijke regeling BEL Combinatie (hierna: BEL Combinatie) over het boekjaar 2017 te controleren. In dit verslag informeren wij u over de uitgevoerde werkzaamheden, onze bevindingen en onze adviezen. Dit verslag vormt samen met de controleverklaring het sluitstuk van de accountantscontrole over het boekjaar 2017. De voorwaarden van onze opdracht liggen vast in de opdrachtbevestiging van 20 oktober 2017. Een concept van dit verslag is op 3 april 2018 besproken met de organisatie en is geagendeerd voor de vergadering van het Dagelijks Bestuur van 5 april 2018.

Ons accountantsverslag is als volgt ingedeeld:

1. Samenvatting van onze controle 2
2. Het controleproces 3
3. Algemeen beeld van de interne beheersing 3
4. Verslaggevingsregels nageleefd 4
5. Resultaat en vermogenspositie 4
6. Controlebevindingen 5
7. Overige aspecten van de accountantscontrole 7
8. Afsluiting 11

LAAN CORPUS DEN HOORN 200 - POSTBUS 8006 - 9702 KA GRONINGEN - 050 21 13 660

HZG ACCOUNTANTS & ADVISEURS IS EEN HANDELSNAAM VAN HOFSTEENGE ZEEMAN GROEP B.V. KVK NR. 55667945

HZG
ACCOUNTANTS & ADVISEURS

1. SAMENVATTING VAN ONZE CONTROLE

Kernonderdeel van de controle	Bevindingen en conclusies
Ons oordeel over de jaarrekening	Wij zijn voornemens om bij de jaarrekening 2017 van de BEL Combinatie met betrekking tot de getrouwheid een goedkeurende controleverklaring af te geven. Voor het aspect rechtmatigheid is dit een afkeurende controleverklaring vanwege de omvang van de geconstateerde fouten in het kader van Europees aanbesteden.
Resultaat en vermogenspositie	Het resultaat van BEL Combinatie over 2017 bedraagt € 67.275 negatief. Dit resultaat is lager dan begroot (€ 0). Het negatieve resultaat is onttrokken aan het eigen vermogen. Het eigen vermogen van de BEL Combinatie ultimo 2017 bedraagt € 613.000. Ten opzichte van 2016 is het eigen vermogen gedaald met € 1.177.531. Deze daling wordt met name veroorzaakt door (geplande) onttrekkingen uit bestemmingsreserves.
Verslaggeving en WNT	Wij hebben vastgesteld dat de jaarstukken overeenkomstig het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) zijn opgesteld. Tevens is voldaan aan de WNT.
Overige onderdelen van de jaarstukken	Wij hebben vastgesteld dat de overige informatie die in de jaarstukken is opgenomen niet inconsistent is met de informatie in de jaarrekening en de door ons verkregen controle-informatie.
Geïdentificeerde en niet gecorrigeerde controleverschillen	Er zijn controleverschillen geconstateerd welke niet in de jaarrekening zijn gecorrigeerd of konden worden gecorrigeerd omdat het rechtmatigheidsfouten betrof.
Belangrijke schattingen in de jaarrekening	De belangrijkste schattingen in de jaarrekening betreffen de waardering van de vaste activa, debiteuren en de daarbij behorende voorzieningen. Wij aanvaarden de gekozen methoden die voor de schattingen zijn gehanteerd.
Signalen van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik	Wij hebben tijdens de controle geen aanwijzingen verkregen van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik. U heeft bevestigd dat in de organisatie dergelijke gevallen niet gemeld zijn.
Kwaliteit van de interne beheersing	Wij hebben tijdens de controle geen significante gebreken in de administratieve organisatie of interne beheersing aangetroffen die van invloed zijn op ons oordeel, anders dan de bevindingen met betrekking tot aanbesteding

Geautomatiseerde gegevensverwerking en dataveiligheid	In overeenstemming met artikel 2:393 van het Burgerlijk Wetboek delen wij u mede dat er, naar aanleiding van de controle van de jaarrekening, geen zaken betreffende de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking zijn op te merken. De invoering van Algemene Verordening Gegevensbescherming in mei 2018 vraagt de nodige aandacht van BEL Combinatie, maar u bent bezig om de noodzakelijke voorbereidingen te treffen.

2. HET CONTROLEPROCES

Het controleproces bestaat uit een interimcontrole en de controle van de jaarrekening.
De interimcontrole richt zich primair op de wijze waarop processen zijn ingericht en interne beheersingsmaatregelen zijn geïmplementeerd. Door een combinatie van interviews, procescontroles en detailwerkzaamheden beoordelen wij de werking van deze interne beheersingsmaatregelen en stellen wij vast dat betrouwbare verantwoordingsinformatie tot stand kan komen.
Bij de jaarrekeningcontrole richten we ons meer op de cijfers en onderzoeken wij of de concept jaarrekening, zoals die aan het Algemeen Bestuur is verstrekt, deugdelijk is opgesteld en onderbouwd, dat de inrichting en presentatie voldoen aan het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), dat de waarderingsgrondslagen correct zijn toegepast en de toelichtingen adequaat en volledig zijn. Ook hebben wij vastgesteld dat de informatie in de programmaverantwoording en de paragrafen niet strijdig is met het beeld van de jaarrekening. Ten slotte is vastgesteld of de baten, de lasten en de balansmutaties rechtmatig zijn, inclusief het opnemen van de vereiste gegevens inzake de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector (WNT).

Bij de uitvoering van onze controlewerkzaamheden zijn de algemeen geldende "Controle en overige standaarden (COS)" van de NBA (Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants), het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden, de kadernota rechtmatigheid, het controleprotocol WNT en de verordeningen van de BEL Combinatie leidend.

In dit accountantsverslag gaan wij in op de bevindingen ten aanzien van de controle van de jaarrekening. Dit accountantsverslag en onze bevindingen daarbij zijn bedoeld om het Algemeen Bestuur te ondersteunen in haar controlerende taak.

3. ALGEMEEN BEELD VAN DE INTERNE BEHEERSING

Het jaar 2017 is voor HZG Accountants & Adviseurs het tweede jaar als accountant van de BEL Combinatie. De BEL Combinatie een organisatie die niet stil staat en waar actualiteiten elkaar opvolgen. Het vieren van het tweede lustrum is een heugelijk feit. De BEL is voor haar kennis en dienstverlening meer dan gemiddeld afhankelijk van externe inhuur. Dit is een effectieve manier om deskundig personeel aan te trekken. Echter heeft dit ook nadelen, zoals de beperkte opbouw van kennis voor de organisatie door het mogelijke vertrek van deze personen. Daarnaast dient de BEL Combinatie te voldoen aan wet- en regelgeving ten aanzien van aanbestedingen. Ook hier is te zien dat de externe inhuur impact heeft op de jaarrekening.

In dit geval op het oordeel, als gevolg van uw bewuste keuze om kwaliteit langjarig aan de organisatie te binden heeft u de contracten met diverse kernfunctionarissen in de organisatie verlengd. Dit moeten wij meewegen in ons oordeel over de rechtmatigheid in de jaarrekening.

Gedurende onze interimcontrole hebben we vastgesteld dat de processen in opzet bestaan en werking voldoen aan de eisen die daaraan gesteld mogen worden. We zien een organisatie die vanaf een positie met achterstanden veel geïnvesteerd heeft in mensen en ICT waardoor in 2017 beeld is waarbij de organisatie beheerst. De organisatie is zich voldoende bewust van het belang van controle en functiescheiding.

4. VERSLAGGEVINGSREGELS NAGELEEFD

De jaarstukken 2017 van de BEL Combinatie voldoen aan de formele uitgangspunten van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV). Er wordt inhoudelijk verslag gedaan van de uitkomsten van beleid, de financiële uitkomsten en aandachtspunten in het verslagjaar. Wij hebben ten aanzien van de inhoud van de jaarstukken in relatie tot de verslaggevingsregels geen significante tekortkomingen geconstateerd met betrekking tot de presentatie van de cijfers.

5. RESULTAAT EN VERMOGENSPOSITIE

5.1 Resultaat

De BEL Combinatie heeft over 2017 een negatief resultaat geboekt van € 67.275, terwijl een resultaat begroot was van nihil. De oorzaak voor het ten opzichte van de begroting negatieve resultaat wordt veroorzaakt door enerzijds lagere personeelskosten ten opzichte van de begroting (€ 1.543.000), maar anderzijds hogere kosten voor inhuur personeel (€ 2.490.000). Dit in combinatie met lagere rentekosten (€ 222.000) en hogere opbrengsten van uitgeleend personeel dan begroot zorgen voor de afwijking ten opzichte van de begroting. In de jaarrekening is in paragraaf 4.2 een analyse opgenomen die inzoomt op de diverse onderdelen.

In de onderstaande tabel vatten wij de resultaatontwikkeling kort voor u samen:

Opbouw resultaat (in € 1.000)	Realisatie 2017	Realisatie 2016	Realisatie 2015
Gemeentelijk bijdragen	17.778	16.714	15.605
Overige opbrengsten	516	1.697	1.482
Totaal baten	18.294	18.411	17.087
Personele lasten	-/- 10.376	-/- 9.403	-/- 9.628
Inhuur derden	-/- 3.127	-/- 2.588	-/- 2.053

Overige lasten	-/- 5.968	-/- 5.830	-/- 5.269
Onttrekking reserves	1.110	-/- 5	222
Jaarresultaat	-/- 67	585	359

In bovenstaand overzicht is te zien dat de gemeentelijke bijdragen een stijgende lijn vertonen als gevolg van de ontwikkelingen binnen de BEL Combinatie. Aan de andere kant is tevens te zien dat de overige opbrengsten lager zijn dan in de voorgaande jaren. Dit wordt met name veroorzaakt doordat in 2016 en 2015 incidentele meevallers zijn opgenomen, zoals een vrijval van een voorziening in 2016 en een bijdrage voor het aanzuiveren van het resultaat in 2015.

5.2 Vermogenspositie

De onttrekking uit de reserve laat zien dat de BEL Combinatie in 2017 op basis van de afgesproken gemeentelijke bijdragen geen positief resultaat kan laten zien. Doordat sprake is van een gemeenschappelijke regeling zijn de BEL gemeenten uiteindelijk verantwoordelijk voor de overschotten én tekorten.
Het vermogen van de BEL Combinatie bedraagt ruim € 613.000, waarvan € 416.000 is bestemd door het Algemeen Bestuur voor specifieke doeleinden. In de paragraaf weerstandvermogen is een uiteenzetting gemaakt van de risico's en mogelijke impact op het vermogen van de BEL Combinatie. Hoewel deze analyses schattingen zijn, kan gesteld worden dat deze analyse uitgaat van een gunstig scenario. In dat scenario is het vermogen toereikend, echter rekening houdend met de resultaten over het boekjaar 2017 en de begroting 2018, met een begrote onttrekking uit de reserves van € 184.000, is het aannemelijk dat over 2018 wederom ingeteerd gaat worden op het vermogen. Overigens is de verwachting dat vanaf 2019 een positief resultaat behaald gaat worden. Daarnaast zijn de gemeenten op grond van de GR verplicht eventuele tekorten aan te zuiveren.

6. CONTROLEBEVINDINGEN

6.1 Inhuur extern personeel

Sinds 18 april 2016 valt het inkopen van diensten rondom arbeidsmiddeling niet meer onder het verlichte regime voor IIB diensten. Dat wil zeggen dat voor het inhuren van alle externe personeel de volledige Europese procedure moet worden gevolgd, wanneer de verwachte kosten voor inhuur boven de drempelbedragen uitkomen. Deze drempel moet worden bepaald op basis van alle inhuur die voor vergelijkbare diensten wordt verricht. Dat betekent dat een groot deel van het ingehuurde personeel vanaf die datum als een geheel wordt gezien. Dit is een andere situatie dan tot nu toe het geval was. Op deze regelgeving was overgangsrecht van toepassing, maar dat liep af op 1 oktober 2017. Bij het aangaan van verplichtingen is BEL Combinatie gehouden aan de aanbestedingswet en het eigen aanbestedingsbeleid. Dat betekent dat bij het aangaan van verplichtingen minimaal aandacht moet worden besteed aan geldende externe eisen (vanuit de Nationale Aanbestedingswet of Europese voorschriften) in

het inkoopproces. Transparantie en het creëren van een gelijk speelveld zijn belangrijke uitgangspunten in het aanbestedingsrecht.

Uw organisatie heeft een analyse uitgevoerd op de inkopen en aanbestedingen in 2017, inclusief de inhuur van personeel. Hieruit is gebleken dat een aantal transacties de aanbestedingsgrenzen overschrijden. Wij hebben vastgesteld dat voor een bedrag € 8,7 miljoen geen Europese aanbesteding heeft plaatsgevonden waar dit wel gedaan had moeten worden. Wij hebben deze fout meegenomen in de foutenevaluatie voor de rechtmatigheid. Daarnaast is vastgesteld dat € 1,45 miljoen niet aanbesteed is conform het interne inkoopbeleid. Doordat het niet conform het interne inkoopbeleid aanbesteden door het Algemeen Bestuur wordt goedgekeurd voorafgaand aan het vaststellen van de jaarrekening, hebben wij deze fouten en onzekerheden niet meegenomen in de foutenevaluatie voor de rechtmatigheid.

6.2 Kredieten niet geautoriseerd door het Algemeen Bestuur

Wij hebben vastgesteld dat investeringskredieten zijn opgesteld en in lijn met die kredieten bestedingen zijn gedaan. Deze investeringen, die betrekking hebben op diverse soorten onderhoud, zijn niet in de begroting opgenomen. Hiermee zijn deze kredieten niet geautoriseerd door het Algemeen bestuur. Over het boekjaar 2017 heeft voor € 185.000 aan bestedingen plaatsgevonden op kredieten, die niet door het Algemeen Bestuur zijn geautoriseerd. Wij hebben deze fout meegenomen in de foutenevaluatie voor de rechtmatigheid.

6.3 Overige aanbestedingen in strijd met het inkoopbeleid

Wij hebben vastgesteld dat op het gebied van zowel facilitair als ICT sprake is geweest van het verstrekken van opdrachten zonder dat het lokale aanbestedingsbeleid is gevolgd. Het gaat hier om telefoonkosten, schoonmaakkosten en het vegen van wegen, in totaal voor een bedrag van € 290.000. Ook hier geldt dat het interne inkoopbeleid niet is gevolgd, en dit achteraf wordt goedgekeurd door het Algemeen Bestuur. Wij hebben om die reden de fouten en onzekerheden niet meegenomen in de foutenevaluatie voor de rechtmatigheid.

6.4 Begrotingsrechtmatigheid

Het stelsel van begroten en de bewaking hiervan moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de (gewijzigde) begroting blijven en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan het Algemeen Bestuur, zodat deze tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Wij hebben vastgesteld dat de totale lasten van de BEL Combinatie de begroting 2017 na wijzigingen overschrijden. Wij hebben deze overschrijding gewogen aan de hand van de Kadernota Rechtmatigheid 2017 en vastgesteld dat de lasten binnen het gestelde beleid vallen en daarmee binnen de kaders van het door het Algemeen Bestuur afgegeven mandaat tot het doen van uitgaven. Dit betekent dat er weliswaar in formele zin sprake is van een onrechtmatigheid, maar dat deze niet hoeft te worden meegenomen in ons oordeel. Ten aanzien van de mutaties in de reserves, die hier ook een onderdeel van zijn, hebben we geen bevindingen.

6.5 Vorderingen

Door de organisatie is een analyse opgesteld waaruit blijkt dat van het openstaande saldo debiteuren van € 441.932 over de inningskansen een uitstaande vordering van € 10.670 twijfel bestaat. Hiervoor is geen voorziening gevormd. Wij hebben deze onzekerheden meegenomen in de foutenevaluatie, omdat wij op grond van uw controleprotocol alle tekortkomingen boven de € 10.000 moeten rapporteren. Deze bevinding heeft geen effect op ons oordeel.

Verder hebben wij geconstateerd dat een vordering voor een cashback actie is opgenomen van ruim € 23.000. Een voorwaarde voor het ontvangen van deze vordering is het uitdienen van het contract met deze leverancier. Zover is het nog niet dus is sprake van een vordering onder voorwaarden. Het opnemen van een voorwaardelijke vordering, waarbij nog in de toekomst aan voorwaarden voldaan dient te worden om aanspraak te maken op dit bedrag, is op grond van de regelgeving niet toegestaan. Wij hebben deze fout om die reden meegenomen in de foutenevaluatie.

6.6 Schattingen in de jaarrekening

Bij het opmaken van een jaarrekening is het noodzakelijk dat u schattingen en oordelen toepast om te komen tot betrouwbare cijfers. Niet zelden worden schattingen niet als zodanig onderkend, omdat ze vast onderdeel van uw administratieve proces zijn. In onze controle besteden wij nadrukkelijk aandacht aan deze schattingen omdat, bedoeld of onbedoeld, het resultaat door schattingen kan worden beïnvloedt.
De belangrijkste schattingen in uw jaarrekening betreft de geschatte levensduur van de materiele vaste activa. Tijdens onze werkzaamheden hebben wij geen tekortkomingen aangetroffen in de schattingsmethoden voor deze post en vastgesteld dat de wijze waarop deze tot stand komen niet is gewijzigd.

7. OVERIGE ASPECTEN VAN DE ACCOUNTANTSCONTROLE

7.1 Controletoleranties

Onze controleverklaring betreft zowel de getrouwheid als de financiële rechtmatigheid. In het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden zijn concrete maximumnormen gegeven voor de controletolerantie.
Het begrip controletolerantie is leidend voor hoe scherp er gecontroleerd moet worden. Het Algemeen Bestuur heeft de bevoegdheid om de controletoleranties scherper te stellen dan het wettelijk maximum van 1% (fouten) respectievelijk 3% (onzekerheden) alsmede om rapporteringstoleranties vast te stellen. Voor de rapporteringstolerantie stelt het Algemeen Bestuur als maatstaf dat de accountant elke fout of onzekerheid hoger dan € 10.000 rapporteert. Op grond van onze eigen vaktechnische regels rapporteren wij afwijkingen van meer dan 5% van de goedkeuringstolerantie. Dit is een bedrag van ongeveer € 9.700.

De toleranties zijn door het Algemeen Bestuur als volgt vastgesteld, waarbij wij hebben gerekend met een totaal aan lasten voor het boekjaar 2017 van ruim € 19 miljoen:

Goedkeuringstoleranties	Grondslag	Bedrag (afgerond)
Fouten	1% van de totale lasten	€ 194.000
Onzekerheden	3% van de totale lasten	€ 582.000
Rechtmatigheid	1% van de totale lasten	€ 194.000
Rapporteringstoleranties	**Grondslag**	**Bedrag (afgerond)**
Fouten en Onzekerheden	5% van de goedkeuringstolerantie	€ 9.700
Rechtmatigheid		€ 9.700

7.2. Overzicht van niet-gecorrigeerde controleverschillen

Niet gecorrigeerde controleverschillen (fouten en onzekerheden) in euro	Bedrag	Invloed eigen vermogen ultimo jaar	Invloed resultaat
Voorwaardelijke cashback vordering onterecht opgenomen.	€ 23.788	€ 23.788	€ 23.788
Totaal verschillen	**€ 23.788**	**€ 23.788**	**€ 23.788**
Voorziening dubieuze debiteuren te laag	€ 10.670	€ 10.670	€ 10.670
Totaal onzekerheden	**€ 10.670**	**€ 10.670**	**€ 10.670**
Het niet naleven van de Europese aanbestedingsregels ten aanzien van de inhuur van diensten	€ 8.743.256	NVT	NVT
Bestedingen op kredieten die niet zijn geautoriseerd door het Algemeen Bestuur	185.010	NVT	NVT
Totaal rechtmatigheid	**€ 8.928.266**	**NVT**	**NVT**
Totaal	**€ 8.962.724**	**€ 34.458**	**€ 34.458**

Uit de tabel hiervoor blijkt dat er sprake is van ongecorrigeerde verschillen die de tolerantiegrenzen overschrijden met betrekking tot de rechtmatigheid. Wij geven om die reden voor het aspect getrouwheid een goedkeurend oordeel en voor het aspect rechtmatigheid een afkeurende verklaring af. Er is sprake van een afkeurend oordeel indien de afwijking groter dan 3% is. De gevonden verschillen ten aanzien van de rechtmatigheid bedragen afgerond 46% van de totale lasten.

7.3 Onafhankelijkheid gewaarborgd

De beroepsorganisatie van accountants NBA heeft de voorschriften in het kader van de onafhankelijkheid opgenomen in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO). De naleving van de beroepsregels, waaronder de ViO, is in de organisatie van HZG Accountants & Adviseurs ingebed. Op basis van onze toetsing aan deze verordening concluderen wij dat onze onafhankelijkheid als certificerend accountant bij de BEL Combinatie voldoende is gewaarborgd. Wij hebben geen andersoortige opdrachten bij de BEL Combinatie uitgevoerd het afgelopen jaar.

7.4 Frauderisico's besproken

Van de accountant wordt op grond van de regels van de beroepsorganisatie (NBA) een professioneel-kritische houding verwacht ten aanzien van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude in de jaarrekening. Ter invulling van deze professioneel-kritische houding zal de accountant een inschatting moeten maken van de frauderisico's, zich een beeld moeten vormen van de maatregelen van interne beheersing die de organisatie heeft getroffen om mogelijke fraudes van materieel belang te voorkomen en te bezien of deze maatregelen effectief zijn.

Wanneer sprake is van een aanwijzing voor fraude dan zal de accountant dit moeten communiceren met, afhankelijk van de aard van de fraude, de direct leidinggevende, directie en, in sommige gevallen (fraude in de top van de organisatie) en wanneer onvoldoende herstelwerkzaamheden worden ondernomen, het bestuur. Om invulling te geven aan de eerdergenoemde verplichting, hebben wij een fraudediscussie gevoerd binnen het controleteam, met de directie, de controller en anderen in de organisatie, waarbij wij de nadruk hebben gelegd op de eventuele mogelijkheden van materiële onjuistheden als gevolg van fraude in de jaarstukken en op preventieve maatregelen daarbij.

Tijdens deze gesprekken is aangetoond dat in alle geledingen van de organisatie voldoende bewustzijn aanwezig is over frauderisico's en de manier waarop deze beheerst worden. Tegelijkertijd stellen wij vast dat u niet beschikt over een organisatie brede frauderisicoanalyse. Wij adviseren u dat tenminste eens per jaar in het bestuur gesproken wordt over de (fraude)risico's in de organisatie en de maatregelen die hieromtrent getroffen zijn. Ook hebben we daarbij aandacht besteed aan elementen van beïnvloeding en druk die kunnen leiden tot een aantasting van het bestuurlijk handelen binnen de organisatie. U heeft ons medegedeeld dat u geen specifieke fraude- en andere signalen heeft onderkend en geen concrete fraudegevallen zijn geconstateerd.

Tevens hebben wij zelfstandig werkzaamheden uitgevoerd die erop waren gericht om het risico van het "omzeilen" van de interne beheersingsmaatregelen te detecteren.

Zo hebben wij specifieke controles uitgevoerd op memoriaalboekingen, controles van schattingen door de directie en zijn wij alert geweest op significante en ongebruikelijke transacties. Daarbij hebben wij geen afwijkingen geconstateerd.

Geen aanwijzingen dat er sprake is geweest van materiële fraude
Tijdens de controle hebben wij een professioneel-kritische houding betracht ten opzichte van risico's van fraude in de jaarrekening, maar daarbij merken wij op dat onze controle niet specifiek gericht is op het ontdekken van fraude. Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2017 hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van materiële fraude.

7.5 Betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking

In overeenstemming met artikel 2:393 van het Burgerlijk Wetboek delen wij u mee dat er naar aanleiding van de controle van de jaarrekening geen zaken betreffende de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking zijn op te merken.

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts díe onderdelen die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid hebben beoogd. Hiervoor is een specifiek daarop gericht onderzoek noodzakelijk.

Het doel van de IT-omgeving binnen de BEL Combinatie is dat deze bijdraagt aan een betrouwbare en adequate informatievoorziening. Wij hebben een inventarisatie van de IT-omgeving uitgevoerd en daarbij aandacht gegeven aan het wijzigingsbeheer, de logische toegangsbeveiliging, de continuïteit, monitoring/logging en de informatiebeveiliging. De uitkomsten hiervan hebben wij opgenomen de managementletter over het boekjaar 2017.

Op 25 mei 2018 treedt de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) in werking. Om die reden hebben wij in onze controle meegenomen in hoeverre u klaar bent voor deze nieuwe regelgeving, omdat deze opnieuw hogere eisen stelt aan uw organisatie, de borgingsmechanismen en contractbeheer op het gebied van IT en dataveiligheid. Ook op de cultuur, houding en gedrag van de medewerkers zal de AVG invloed hebben. Elementen als contractmanagement met uw IT-partners in de vorm van verwerkersovereenkomsten en het voorkomen en zo nodig op de juiste wijze melden van beveiligingsincidenten en datalekken is een uitdaging voor iedereen in de organisatie.

Het voldoen aan de AVG is een organisatieverantwoordelijkheid en kan dan ook niet worden uitbesteed aan een of meerdere externe partners. Uiteraard kunnen die wel ondersteuning bieden bij de uitvoering. Een aantal verplichtingen zoals het benoemen van een functionaris gegevensbescherming is bij de BEL Combinatie reeds in gang gezet.

Wij adviseren u dit onderwerp separaat bestuurlijk te agenderen zodat u adequaat geïnformeerd wordt over de ingezette acties om tijdig te voldoen aan de AVG.

HZG
ACCOUNTANTS & ADVISEURS

8. AFSLUITING

Het accountantsverslag is naar zijn aard bedoeld om u als Algemeen Bestuur te ondersteunen in de beoordeling van de jaarrekening 2017. De bevindingen en beschouwingen in dit verslag komen voort uit onze controlewerkzaamheden. Ten overvloede wijzen wij u erop dat de controlerende taak van het Algemeen Bestuur uiteraard verder gaat dan uitsluitend het financieel getinte perspectief vanuit de accountantscontrole. Wij maken u erop attent dat voor dit accountantsverslag een beperkte verspreidingskring geldt. Het accountantsverslag is uitsluitend bestemd voor het Algemeen en Dagelijks Bestuur en de directie. Het is zonder voorafgaande toestemming niet toegestaan om dit accountantsverslag te publiceren. Dit geldt ook voor de publicatie op uw website.

Wij danken de medewerkers van de BEL Combinatie voor de samenwerking in de afgelopen periode. Wij vertrouwen er op u met dit accountantsverslag voldoende te hebben geïnformeerd. Natuurlijk zijn wij graag bereid tot het verstrekken van nadere toelichting en het beantwoorden van vragen.

Hoogachtend,
Hofsteenge Zeeman Groep B.V.
Namens deze:

drs. E. Vriesen RA
06 - 52 34 12 25
erik.vriesen@hzgaccountants.nl

Bijlagen:
- Controleverklaring getekend
- Controleverklaring was getekend
- Gewaarmerkte jaarrekening

Gemeente Blaricum

RAADSBESLUIT nr. 2018-32

De raad van de gemeente Blaricum;

gelezen het voorstel d.d. 17 april 2018 van burgemeester en wethouders;

B E S L U I T :

1. Kennis te nemen van het jaarverslag en de jaarrekening 2017 van de GR BEL Combinatie;
2. Kennis te nemen van het negatieve resultaat van deze jaarrekening 2017 à € 67.275;
3. Kennis te nemen van het accountantsverslag en de controleverklaring 2017;
4. Kennis te nemen van de door het DB toegezonden raadsinformatiebrief externe inhuur BEL Combinatie;
5. Geen zienswijze in te dienen op de 'Jaarstukken 2017' van de GR BEL Combinatie.

Vastgesteld door de raad in zijn openbare vergadering van 5 juni 2018.

R.E. de Vries
griffier

mevrouw J.N. de Zwart-Bloch
voorzitter

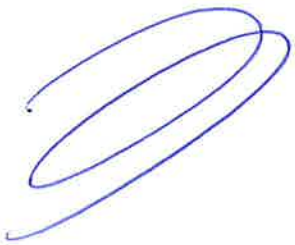

GEMEENTE
EEMNES

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Eemnes;
gelezen het voorstel d.d. 17 april 2018 van burgemeester en wethouders;

BESLUIT:

1. Kennis te nemen van het jaarverslag en de jaarrekening 2017 van de GR BEL Combinatie;
2. Kennis te nemen van het negatieve resultaat van deze jaarrekening 2017 à € 67.275;
3. Kennis te nemen van het accountantsverslag en de controleverklaring 2017;
4. Kennis te nemen van de door het DB toegezonden raadsinformatiebrief externe inhuur BEL Combinatie;
5. Geen zienswijze in te dienen op de 'Jaarstukken 2017' van de GR BEL Combinatie.

Vastgesteld door de raad in zijn openbare vergadering van 28 mei 2018.

Mevr. A.H. de Graaf-Gerrits
griffier

R. van Benthem RA
voorzitter

Gemeente Laren

RAADSBESLUIT
2018/23

De raad van de gemeente Laren;

gelezen voorstel 2018/23 d.d. 17 april 2018 van het college van burgemeester en wethouders;

kennis genomen hebbende van het jaarverslag en de jaarrekening 2017 van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) BEL Combinatie en het negatieve resultaat van deze jaarrekening 2017 à € 67.275;

kennis genomen hebbende van het accountantsverslag en de controleverklaring 2017 en de door het Dagelijks Bestuur van de GR BEL Combinatie toegezonden raadsinformatiebrief inzake externe inhuur BEL Combinatie;

gelet op artikel 34 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

BESLUIT:

Geen zienswijze in te dienen op de Jaarstukken 2017 van de GR BEL Combinatie.

Vastgesteld door de raad in zijn openbare vergadering van 30 mei 2018.

mw. C.J.E. Holtslag
griffier

mw. drs. R. Kruisinga
voorzitter

VOORSTEL ALGEMEEN BESTUUR

Steller	:	Gert Jan van Ommen
Afdeling	:	Ruimtelijke Ontwikkeling & Openbare Ruimte
Datum opstelling	:	06-06-2018
BABS nummer	:	17749

Geraadpleegde disciplines i.v.m. integraliteit voorstel	:	Aldric Meda Björn Lier Laurent Dwarshuis

Paraferingsoverzicht :

Voorstel geparafeerd door	Naam	Paraaf	Datum
Voorzitter AB	Garmt Kolhorn	Akkoord	25-06-2018

Onderwerp	:	Kredietaanvraag MJOP 2018 schuren en lakken parketvloeren en houten trappen BEL-kantoor
Voorgestelde besluit BEL	:	Het AB besluit: 1. het benodigde krediet voor het schuren en lakken parketvloeren en houten trappen BEL-kantoor à € 15.500 beschikbaar te stellen en 2. de 2e begrotingswijziging 2018 'Schuren en lakken parketvloeren en trappen BEL-kantoor' vast te stellen.
Portefeuillehouder DB	:	E. Ruizeveld de Winter (Directie)

Datum MT-behandeling	:	
Uitkomst MT-behandeling	:	

Datum DB-behandeling	**:**	19-06-2018
Uitkomst DB-behandeling	**:**	Besluit: conform: Het Dagelijks Bestuur besluit: 1. in te stemmen met de benodigde kredietaanvraag à € 15.500; 2. de kredietaanvraag voor te leggen aan het AB en 3. de bijbehorende begrotingswijziging 'Schuren en lakken parketvloeren en houten trappen BEL-kantoor' voor te leggen aan het AB

Begrotingswijziging	**:**	Nee
Besluit	**:**	
Datum besluit	**:**	
Paraaf	**:**	

Bijlagen
Voorstel: Voorstel_17749.doc
Bijlage: Begrotingswijziging BEL Combinatie MJOP 2018 schuren en lakken parketvloeren en houten trappen BEL-kantoor

ONDERWERP

Kredietaanvraag MJOP 2018 schuren en lakken parketvloeren en houten trappen BEL-kantoor

GEHEIM OF OPENBAAR?

Openbaar

BESLUITEN

- De directieraad besluit:
    1. het cluster Vastgoed en grondzaken conform het door Quadrance opgestelde MJOP opdracht te geven de parketvloeren en houten trappen van het BEL-kantoor te laten schuren en lakken;
    2. in te stemmen met de benodigde kredietaanvraag à € 15.500;
    3. de kredietaanvraag voor te leggen aan het DB en
    4. de begrotingswijziging 2018 'Schuren en lakken parketvloeren en trappen BEL-kantoor'voor te leggen aan het DB.

- Het DB besluit:
    1. in te stemmen met de benodigde kredietaanvraag à € 15.500;
    2. de kredietaanvraag voor te leggen aan het AB en
    3. de begrotingswijziging 2018 'Schuren en lakken parketvloeren en trappen BEL-kantoor' voor te leggen aan het AB.

- Het AB besluit:
    1. het benodigde krediet à € 15.500 beschikbaar te stellen en
    2. de begrotingswijziging 2018 'Schuren en lakken parketvloeren en trappen BEL-kantoor' vast te stellen.

INLEIDING

Voor uitvoering van het groot, planmatig onderhoud aan het gebouw van het BEL-kantoor is door Quadrance in 2017 een meerjarenonderhoudsprogramma (MJOP) opgesteld. Uitgangspunt daarbij is de borging van het functioneel niveau van het vastgoed over een periode van 10 jaar en is opgesteld aan de hand van een bouwkundige inspectie door Quadrance. In het MJOP zijn alle werkzaamheden benoemd op gebied van onderhoud en vervanging van gebouwdelen en/of (delen van) gebouwinstallaties die periodiek, maar niet jaarlijks, moeten plaatsvinden en een ongestoord en veilig gebruik van het gebouw te kunnen garanderen.

De BEL-combinatie hanteert de componentenbenadering voor het activeren en afschrijven van haar vastgoed. Voor investeringen groter dan € 10.000 moet een investeringskrediet worden aangevraagd. Het AB autoriseert deze kredietaanvragen, zoals beschreven in de Financiële verordening BEL Combinatie 2016.

In het MJOP staat voor 2018 het schuren en lakken van de parketvloeren en houten trappen in het BEL-kantoor gepland. Dit zijn werkzaamheden die iedere 8 jaar terugkomen. In 2018 zal het worden

gecombineerd met aanbrengen van een nieuwe waslaag op de linoleumvloeren in de pantry's. Omdat het geraamde bedrag van deze werkzaamheden boven de activeringsgrens van € 10.000 uitkomt wordt nu hiervoor een krediet aangevraagd.

DOEL

De (houten) trappen en (linoleum) vloeren in het BEL kantoor in goede conditie te houden.

TOELICHTING BESLUIT (ARGUMENTEN)

1.1 Door het schuren en lakken van de parketvloeren en houten trappen in het BEL-kantoor blijven die gebouwdelen op het gedefinieerde onderhoudsniveau.
Deze werkzaamheden moeten conform het meerjarenonderhoudsprogramma (MJOP) iedere 8 jaar worden uitgevoerd.

2.1 Om te voldoen aan de in de financiële verordening benoemde componentenbenadering moet hiervoor een krediet ad € 15.500 worden verstrekt.
Omdat deze uitgaven MJOP boven de activeringsgrens van € 10.000 uitkomen moeten deze worden geactiveerd en afgeschreven. Hiervoor wordt nu een krediet aangevraagd.

VASTGESTELD WETTELIJK- EN BELEIDSKADER

Financiële verordening BEL-combinatie 2016

RELATIE BEL-GEMEENTEN EN BEL COMBINATIE

Het BEL-kantoor wordt gebruikt als huisvesting voor de ambtelijke organisatie van de BEL-combinatie.

KANTTEKENINGEN

1.1 De huidige laklagen van de parketvloeren en houten trappen zijn dermate versleten dat schuren en lakken in 2018 noodzakelijk is.
Uitstel leidt tot hogere onderhoudskosten in de toekomst en gaat ten koste van de uitstraling van het gebouw.

FINANCIËN

Raming kosten genoemde werkzaamheden: € 15.500,00 ex BTW.
BTW is binnen de BEL-combinatie verrekenbaar en leidt derhalve niet tot extra kosten.

De afschrijvingstermijn bedraagt op grond van het MJOP 8 jaar. De kapitaallasten bedragen € 1.949 annuïtair per jaar en kunnen binnen de huidige begroting van de kapitaallasten worden opgevangen.

Kredieten voor uitvoering van werkzaamheden uit het MJOP voor 2019 zullen worden voorgelegd met de kadernota 2019.

UITVOERING

Na akkoord van het AB zullen deze werkzaamheden gepland en uitgevoerd gaan worden.

COMMUNICATIE

NVT

BIJLAGEN

- BEGROTINGSWIJZIGING 2018 VOOR SCHUREN EN LAKKEN PARKETVLOEREN EN HOUTEN TRAPPEN BELKANTOOR

Bijlage bij AB voorstel 2018/ *Begrotingswijziging 2018* *MJOP 2018 schuren en lakken parketvloeren en houten trappen E*

BEL Combinatie

Order/Investering	Kostensrt	Omschrijving	Oude begroting	Vermeerdering	Vermindering
Onderhoud vloeren/trappen BEL Kantoor 2018	438019	Onderhoudskosten	0,00	15.500,00	
			0,00	**15.500,00**	**0,00**

3EL-kantoor

Nieuwe begroting
15.500,00
15.500,00

VOORSTEL ALGEMEEN BESTUUR

Steller	:	Anneke Oosterwoud
Afdeling	:	Control & Financiën
Datum opstelling	:	25-06-2018
BABS nummer	:	18016

Geraadpleegde disciplines i.v.m. integraliteit voorstel	:	Aldric Meda

Paraferingsoverzicht :

Voorstel geparafeerd door	Naam	Paraaf	Datum
Voorzitter AB	Marc Roza	Overruled	26-06-2018

Onderwerp	:	Eerste begrotingswijziging 2018 BEL Combinatie
Voorgestelde besluit BEL	:	Het AB besluit: 1. kennis te nemen van de eerste begrotingswijziging BEL Combinatie; 2. de eerste begrotingswijziging ter wzienswijze aan te bieden aan de gemeenteraden van Blaricum, Eemnes en Laren.
Portefeuillehouder DB	:	E. Ruizeveld de Winter (Directie)

Datum MT-behandeling	:	
Uitkomst MT-behandeling	:	

Datum DB-behandeling	:	
Uitkomst DB-behandeling	:	

Begrotingswijziging	**:**	Ja, begrotingswijziging BEL
Besluit	**:**	
Datum besluit	**:**	
Paraaf	**:**	

Bijlagen
Voorstel: Voorstel_18016.doc
Bijlage: 1e begrotingswijziging 2018 BEL Combinatie
Bijlage: Voorstel DVO - Blaricum
Bijlage: Voorstel DVO - Eemnes
Bijlage: Voorstel DVO - Laren

Informatiebrief

Van	Anneke Oosterwoud	Doorkiesnr.	347
Aan	Algemeen Bestuur		
Datum brief	25 juni 2018		
Portefeuillehouder Directie	Mw. E. Ruizeveld de Winter		
Portefeuillehouder DB	Dhr. P. Calis.		

Geheim of openbaar (Wet openbaarheid van bestuur)
Openbaar.

Onderwerp
Eerste begrotingswijziging 2018 BEL Combinatie.

Kennisnemen van
Kennisnemen van de eerste begrotingswijziging 2018 BEL Combinatie.

Aanleiding (inleiding)
In de begroting 2019 van de BEL Combinatie zijn onderwerpen opgenomen die ook effect hebben op de huidige begroting 2018. Deze wijzigingen ten opzichte van de initiële begroting 2018 vormen samen de 1e begrotingswijziging 2018 van de BEL Combinatie.

Kernboodschap
De 1e integrale begrotingswijziging 2018 van de BEL Combinatie bestaat uit verschillende onderdelen, allen zijn reeds opgenomen in de begroting 2019. Buiten de financiële gevolgen uit de begroting 2019 zijn geen andere onderwerpen in de 1e begrotingswijziging meegenomen. In onderstaande tekst zijn deze kort toegelicht.

1.1 Autonome ontwikkelingen dienen verwerkt te worden
DE VNG en de vakbonden hebben op 4 juli 2017 een principeakkoord voor de Cao Gemeenten afgesloten. Op 5 oktober is de Cao van kracht geworden, inclusief een loonsverhoging bedraagt van 3,25%. Door deze loonsverhoging stijgen de salarislasten van de BEL Combinatie met € 369.000.

1.2 Inzetten gereserveerde middelen ter versterking van de BEL Combinatie
In de investeringsplanning van de BEL Combinatie zijn strategische keuzes genomen om de bedrijfsvoering te versterken. Voor de BEL Combinatie in totaal betreft dit € 442.000. De investeringen bestaan uit vier mutaties, namelijk:

- Toename licentiekosten (ad. € 50.000)
- Professionalisering Functioneel Beheer (ad. € 95.000)
- Uitvoeren onderzoeken dienstverlening (ad. € 18.000)
- Teamleiders stafteams (ad. € 279.000)

1.3 Nota Sport en Bewegen vertaald naar Beleidsmedewerker Sport

In 2017 hebben de gemeenteraden van Blaricum, Eemnes en Laren de "Nota Sport en Bewegen" vastgesteld. Om de visie te borgen, zowel binnen als buiten de BEL Combinatie, is het van belang dat er ambtelijke uren beschikbaar zijn. Dit is ook vermeld in de Nota Sport en Bewegen. In deze begroting wordt rekening gehouden met 1 fte ten behoeve van een Beleidsmedewerker Sport ad. € 77.000.

1.4 Vastgesteld beleid gemeenten te verwerken in BEL begroting

In de jaarstukken van de BEL-gemeenten zijn nieuwe taken toegevoegd. Voor de uitvoering van deze taken hebben de gemeenten middelen opgenomen in de gemeentebegrotingen. Omdat de BEL Combinatie de taken uitvoert, worden de middelen opgenomen in de BEL begroting. Het reeds begrote maatwerk voor gemeente Blaricum bedraagt € 200.500, gemeente Eemnes € 334.633 en gemeente Laren € 114.836. Het totale reeds begrote maatwerk € 659.999.

Consequenties

Financiële consequenties

In onderstaande tabel zijn de financiële gevolgen van de 1e begrotingswijziging 2018 op de gemeentelijke bijdrage per gemeente weergegeven.

	Begroting 2018	DVO 2018	Verschil
Blaricum	5.789.316	6.284.899	495.583
Eemnes	5.311.897	5.938.569	626.672
Laren	6.369.692	6.809.536	439.844
Totale gemeentelijke bijdrage BEL Combinatie	17.470.905	19.033.004	1.562.099

Communicatie

N.v.t.

Vervolg

De 1e begrotingswijziging 2018 wordt aan de gemeenteraad aangeboden ten behoeve van de zienswijze procedure. Het voorstel DVO wordt tegelijkertijd ter vaststelling aangeboden.

Bijlage(n)

1. Eerste begrotingswijziging 2018 BEL Combinatie
2. Voorstel DVO 2018 Blaricum
3. Voorstel DVO 2018 Eemnes
4. Voorstel DVO 2018 Laren

1e Begrotingswijziging 2018
BEL Combinatie

Vergadering Algemeen Bestuur d.d. …

R. van Benthem R.A.
Voorzitter

M. Kilic-Karaslaan
Secretaris

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3

2. Ontwikkeling Financieel Perspectief 2018 4

2.1 Autonome ontwikkelingen 5
2.2 Investeringsplanning Bedrijfsvoering BEL Combinatie 5
2.3 Beleidsmedewerker Sport 7
2.4 Vastgesteld beleid BEL Gemeenten (maatwerk) 7

3. Overige (technische) begrotingswijzigingen 11

4. DVO tarieven 2018 12

5. Investeringen 2018 13

6. Begrotingswijziging 2018 BEL Combinatie 14

BIJLAGEN

Bijlage - Personeel BEL Combinatie

1. Inleiding

Voor u ligt de 1e begrotingswijziging 2018 van de BEL Combinatie.
De BEL Combinatie is een gemeenschappelijke regeling waarin het ambtelijk apparaat van de gemeenten Blaricum, Eemnes en Laren is ondergebracht. Deze unieke samenwerkingsvorm bestaat vanaf 1 januari 2008. De achterliggende jaren is een organisatie opgebouwd gericht op een goede dienstverlening aan burgers en aan de drie gemeenten als opdrachtgevers.

In deze 1e begrotingswijziging zijn met name de financiële uitgangspunten en ontwikkelingen voor 2018 weergegeven. Het overgrote deel van de aangeboden wijzigingen zijn reeds in de begroting 2019 opgenomen.

De stand van zaken met betrekking tot de programma's van de BEL Combinatie wordt toegelicht in de Zomernota 2018.

De financiële uitgangspunten en de specifieke financiële ontwikkelingen voor 2018 vormen tezamen ook de basis voor raadsvoorstellen van de gemeenten Blaricum, Eemnes en Laren. De financiële ontwikkelingen kunnen ook worden betrokken bij de zomernota's van de drie gemeenten.

Naar aanleiding van deze integrale begrotingswijziging wordt het Algemeen Bestuur voorgesteld:

1. de 1e begrotingswijziging 2018 vast te stellen;
2. kennis te nemen van de inzet van de beschikbaar gestelde kredieten;
3. de tarieven van de verschillende teams en de overhead voor 2018 vast te stellen.

2. Ontwikkeling Financieel Perspectief 2018

Ontwikkeling Begroting 2018 BEL Combinatie

Voorstellen	Blaricum	Eemnes	Laren	Totaal
Vastgestelde bijdrage 2018	5.789.316	5.311.897	6.369.692	17.470.905
Nieuwe mutaties				
Autonome ontwikkelingen	122.619	111.327	135.054	369.000
a. CAO Gemeenten 2017-2018	122.619	111.327	135.054	369.000
Investeringsplanning bedrijfsvoering BEL	146.877	133.351	161.772	442.000
b. Toename licentiekosten	16.615	15.085	18.300	50.000
c. Professionalisering Functioneel Beheer	31.569	28.662	34.770	95.000
d. Uitvoeren onderzoeken dienstverlening	5.981	5.431	6.588	18.000
e. Teamleiders stafteams (3 fte)	92.712	84.174	102.114	279.000
Beleidsmedewerker Sport	25.587	23.231	28.182	77.000
f. Beleidsmedewerker Sport (1 fte)	25.587	23.231	28.182	77.000
Maatwerk	200.500	358.763	114.836	674.099
g. Openbare Orde en Veiligheid - Beleid (1 fte)	24.600	22.313	27.000	73.913
h Openbare Orde en Veiligheid - BOA	50.000	40.000	25.000	115.000
i. Professionalisering Gemeentelijk Vastgoed	14.100	14.100	14.136	42.336
j. Uitvoeren Duurzaamheidsprogramma	16.800	0	18.700	35.500
k. Blaricummermeent van ontwikkeling naar beheer	35.000	0	0	35.000
k. Gebiedsmanager	0	60.000	0	60.000
l. Extra ruimen zwerfafval	0	27.000	30.000	57.000
m. Programmamanager Sociaal Domein	0	90.000	0	90.000
n. Medewerker Onderhoud Blaricum	60.000	0	0	60.000
o. Nieuwe Woonvisie	0	25.000	0	25.000
p. Formatie-uitbreiding Jeugdbeleid Eemnes		80.350		80.350
Gemeentelijke bijdrage 2018 na 1e wijziging	6.284.898	5.938.570	6.809.536	19.033.004

Tabel 1 Ontwikkeling begroting 2018 BEL Combinatie

In de volgende paragrafen worden de mutaties verder toegelicht.

2.1 Autonome ontwikkelingen

Autonome ontwikkelingen	2018
a. CAO Gemeenten 2017-2018	369.000
Totaal	369.000

a. Cao Gemeenten 2017-2018
De VNG en de vakbonden hebben op 4 juli 2017 een principeakkoord voor de Cao Gemeenten afgesloten. Op 5 oktober 2017 is de Cao van kracht geworden.
Naast diverse afspraken op het gebied van onder andere “Flexibiliteit en zekerheid” en “Duurzame inzetbaarheid” is er een loonsverhoging overeengekomen van 3,25%. Door deze loonsverhoging stijgen de salarislasten van de BEL Combinatie met € 369.000.

2.2 Investeringsplanning Bedrijfsvoering BEL Combinatie

In de begroting 2018 van de BEL-gemeenten zijn middelen gereserveerd ter versterking van de BEL Combinatie. In de investeringsplanning van de BEL Combinatie zijn strategische keuzes genomen om de bedrijfsvoering te versterken.

Investeringsplanning Bedrijfsvoering BEL Combinatie	2018
b. Toename licentiekosten	50.000
c. Professionalisering Functioneel Beheer	95.000
d. Uitvoeren onderzoeken dienstverlening	18.000
e. Teamleiders stafteams (3 fte)	279.000
Totaal	442.000

b. Toename licentiekosten
Als bedrijfsvoeringorganisatie vallen de licentiecontracten binnen de BEL Combinatie. Om synergievoordelen te behalen wordt 1 contract afgesloten met een partij in plaats van 3 verschillende contracten.
De licentiestructuur voor Informatie en ICT is in veel overeenkomsten gebaseerd op inwonersaantal. In 2017 is de BEL Combinatie gegroeid qua inwonersaantal. Nu dat de BEL gemeenten samen groter is geworden dan 30.000 inwoners, stijgen ook de licentiekosten in de verschillende contracten. In totaal zullen de meerkosten voor licenties en onderhoud met € 50.000 toenemen. Conform afspraak worden deze kosten verdeeld op basis van de DVO-percentages.

c. Professionalisering Functioneel Beheer
De ontwikkelingen op het gebied van IT, de bedreigingen die er kunnen zijn en de wetgeving die daarop reageert, gaan steeds sneller. Daarnaast krijgt een onderwerp dataveiligheid veel aandacht de laatste tijd. Op 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) in werking getreden. Deze regelgeving stelt opnieuw hogere eisen aan de BEL Combinatie. Daarop vooruitlopend heeft het Rijk voor 2017 ENSIA in het leven geroepen. Self-assessment verrichten, collegeverklaringen afgeven en het laten uitvoeren van IT-audits behoren tot de nieuwe werkzaamheden.

Ter voorbereiding op al deze ontwikkelingen is een functionaris gegevensbescherming en een privacy beheerder aangesteld. Echter, dit legt ook een extra druk op de verschillende teams binnen de BEL Combinatie.

Het functioneel beheer van applicaties die door de verschillende teams worden gedraaid, zijn al jaren ad-hoc opgepakt door medewerkers binnen de verschillende teams. De ontwikkelingen binnen het ICT gaan dusdanig hard en worden dusdanig ingewikkeld dat medewerkers geen extra capaciteit hebben om ICT-ontwikkelingen goed op te pakken.

Nu wordt voorgesteld om de formatie uit te breiden vanaf juli 2018 om de taken van functioneel beheer van de organisatiebrede applicaties professioneel op te pakken. Voorgesteld wordt om de formatie uit te breiden met 2,8 fte en als volgt in te zetten:

Functioneel Beheer C&F	1,6 fte	€ 55.200
Functioneel Beheer MO	0,5 fte	€ 17.250
Functioneel Beheer HRM	0,3 fte	€ 10.025
Functioneel Beheer Publiek	0,4 fte	€ 12.525
Totaal	***2,8 fte***	***€ 95.000***

d. Uitvoeren onderzoeken dienstverlening

In 2017 is het Uitvoeringsplan Dienstverlening door de directieraad van de BEL Combinatie vastgesteld. Een onderdeel van dit plan is het jaarlijks uitvoeren van onderzoeken om de kwaliteit van de dienstverlening te monitoren, maar ook te verbeteren. In deze onderzoeken staat de klantbeleving centraal (van buiten naar binnen). Zo kan worden bepaald hoe wij onze dienstverlening kunnen verbeteren. Om de verschillende onderzoeken te organiseren en uit te voering is een budget van € 18.000 nodig.

e. Teamleiders stafteams (3 fte)

Sinds eind 2015 wordt gewerkt aan de doorontwikkeling van de BEL Combinatie. Deze ontwikkeling richt zich op wendbare medewerkers/professionals (elders ook wel de Ambtenaar 3.0 genoemd) en een toekomstgerichte organisatie die in staat is antwoord te geven op lokale en landelijke maatschappelijke ontwikkelingen. Deze ingezette cultuurverandering is een ontwikkeling die aangejaagd en gefaciliteerd wordt door/via de teamleiders. De teamleiders zijn zeer nadrukkelijk verantwoordelijk voor het in beweging brengen en houden van de professionele en persoonlijke ontwikkeling van medewerkers en de teams. Er is vanuit deze visie bewust gekozen om teamleiders te benoemen op de verschillende teams. Hierbij heeft ook een slimme herschikking van teams plaatsgevonden om kwaliteits- en efficiency winst te behalen.

Binnen de beleidsafdelingen zijn teamleiders al aangesteld.
De stafteams waren toentertijd niet meegenomen in deze transitie, wegens het ontbreken van formatie. Nu wordt voorgesteld om deze stafteams formeel uit te breiden met teamleiders. Sinds 2018 worden deze teamleiders uit de flexibele schil gefinancierd. Bij twee van de drie posities is sprake van ontwikkelkansen voor interne medewerkers, in lijn met de organisatievisie. Het betreft de volgende 3 teams:

- Team Control & Financiën
- Team HRM & Communicatie
- Team Bedrijfsondersteuning

2.3 Beleidsmedewerker Sport

Overige	2018
f. Beleidsmedewerker Sport (1 fte)	77.000
Totaal	77.000

f. Beleidsmedewerker Sport (1 fte) (DVO)

In 2017 hebben de gemeenteraden van Blaricum, Eemnes en Laren de "Nota Sport en Bewegen" vastgesteld. Om de visie te borgen, zowel binnen als buiten de BEL Combinatie, is het van belang dat er ambtelijke uren beschikbaar zijn. In de Nota Sport en Bewegen is dit ook gemeld. In deze begroting wordt rekening gehouden met 1 fte ten behoeve van beleidsmedewerker sport.

2.4 Vastgesteld beleid BEL Gemeenten (maatwerk)

In de P&C-producten van de BEL-gemeenten is beleid geformuleerd. Dit beleid moet worden uitgevoerd door de BEL Combinatie. Voor de uitvoering van dit beleid hebben de gemeenten middelen opgenomen in de gemeentebegrotingen. De BEL Combinatie houdt ook rekening met de uitvoering van deze beleid en neemt de middelen ook op in deze begroting.

Vastgesteld beleid BEL Gemeenten	2018
g. Openbare Orde en Veiligheid - Beleid (1 fte)	73.913
h. Openbare Orde en Veiligheid - BOA	115.000
i. Professionalisering Gemeentelijk Vastgoed	42.336
j. Uitvoeren Duurzaamheidsprogramma	35.500
k. Blaricummermeent van ontwikkeling naar beheer	35.000
l. Gebiedsmanager	60.000
m. Extra ruimen zwerfafval	57.000
n. Programmamanager Sociaal Domein	90.000
o. Medewerker Onderhoud Blaricum	60.000
p. Nieuwe Woonvisie	25.000
q. Formatie-uitbreiding Jeugdbeleid Eemnes	80.350
Totaal	674.099

g. Openbare Orde en Veiligheid – Beleid (1 fte)

De taken op het gebied van openbare orde en veiligheid zijn in de afgelopen jaren sterk toegenomen. Thema's zoals georganiseerde criminaliteit (ondermijning) en bewustwordingsbijeenkomsten, nieuw beleid en werkwijze op het gebied van Persoonsgerichte Aanpak (PGA), het ondersteunen van buurtinitiatieven zoals de WhatsApp-groepen, High Impact Crime en burgervoorlichting vragen substantieel meer tijd voor een goede uitvoering en coördinatie. Hiervoor hebben Blaricum, Eemnes en Laren in de kadernota's 2018 middelen gereserveerd om het cluster Veiligheid te versterken met 1 fte.

g. Openbare Orde en Veiligheid - Beleid (1 fte)	2018
Blaricum	24.600
Eemnes	22.313
Laren	27.000
Totaal Openbare Orde en Veiligheid - Beleid (1 fte)	73.913

h. Openbare Orde en Veiligheid – BOA

Op basis van het Handhavingsbeleid vindt er integraal toezicht plaats. Stringente handhaving vraagt om een overheid die consequent is. De reguliere capaciteit die hiervoor is ingeruimd wordt overeenkomstig het handhavingsprogramma evenredig ingezet. Daarnaast is behoefte vanuit de gemeenten dat er extra wordt gecontroleerd.
Voor de gemeente Eemnes zijn de middelen ook bestemd ten behoeve van bouwtoezicht.

h. Openbare Orde en Veiligheid - BOA	2018
Blaricum	50.000
Eemnes	40.000
Laren	25.000
Totaal Openbare Orde en Veiligheid - BOA	115.000

i. Professionalisering Gemeentelijk Vastgoed

De professionalisering van het gemeentelijk vastgoed, binnen de BEL Combinatie, is in volle gang gezet. Dat was ook noodzakelijk gebleken, het beheer van gemeentelijk vastgoed diende aanzienlijk verbeterd te worden. Het opstellen van een nieuwe Meerjaren Onderhoudsplan (MJOP) en Jaarlijkse Onderhoud Plannen (JOP) is uitbesteed aan een nieuwe externe partij. De opgeleverde MJOP dient binnen het cluster Vastgoed financieel te worden vertaald.
Er is gebleken dat er minimaal 20 uur structureel nodig zijn om de totale portefeuille vastgoed en grondzaken op een professionele manier te kunnen beheren.
Om het professionaliseringstraject te doorlopen zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld.

i. Professionalisering Gemeentelijk Vastgoed	2018
Blaricum	14.100
Eemnes	14.100
Laren	14.136
Totaal Professionalisering Vastgoed	42.336

j. Uitvoeren Duurzaamheidsprogramma

In Blaricum en Laren is een programma Duurzaamheid vastgesteld. Hierin heeft Blaricum en Laren afgesproken om samen op te trekken, en daar waar kan, samen met Eemnes te werken en aan regionale projecten mee te doen.
Naar aanleiding van het programma Duurzaamheid hebben de gemeenten Blaricum en Laren middelen in de kadernota 2018 opgenomen om een projectmanager aan te trekken voor 2,5 dagen per week. De gemeente Eemnes heeft een eigen klimaatprogramma en voert dit uit binnen de gemeentelijke begroting.

j. Uitvoeren Duurzaamheidsprogramma	2018
Blaricum	16.800
Eemnes	0
Laren	18.700
Totaal Uitvoeren Duurzaamheidsprogramma	35.500

k. Blaricummermeent – van ontwikkeling naar beheer

In de kadernota 2018 van de gemeente Blaricum is rekening gehouden met het opnemen van het nieuw ingericht openbaar (deel)gebied van de Blaricummermeent in het beheer- en onderhoudsprogramma van de BEL Combinatie. Daarnaast heeft Blaricum ook rekening gehouden met de structurele meerkosten van de BEL Combinatie. Het beschikbaar gesteld bedrag betreft een ruwe indicatie.

k. Blaricummermeent van ontwikkeling naar beheer	2018
Blaricum	35.000
Eemnes	0
Laren	0
Totaal B'meent - van ontwikkeling naar beheer	35.000

l. Gebiedsmanager

In de kadernota 2018 heeft de gemeente Eemnes middelen beschikbaar gesteld voor het aanstellen van een gebiedsmanager. Deze manager wordt verantwoordelijk voor het bottom-up ontwikkelen van de wijken in Eemnes, waarbij participatie en zelfredzaamheid worden gestimuleerd.

l. Gebiedsmanager	2018
Blaricum	0
Eemnes	60.000
Laren	0
Totaal Gebiedsmanager	60.000

m. Extra ruimen zwerfafval

In de kadernota 2018 van de gemeenten Eemnes en Laren zijn middelen beschikbaar gesteld ten behoeve van het extra ruimen van zwerfafval met een bakfiets. Het beschikbaar budget is bedoeld om een extra man/vrouw aan te trekken om deze werkzaamheden te kunnen uitvoeren.

m. Extra ruimen zwerfafval	2018
Blaricum	0
Eemnes	27.000
Laren	30.000
Totaal Extra ruimen zwerfafval	57.000

n. Programmamanager Sociaal Domein

Het ambitieniveau met betrekking tot sociaal domein is in de gemeente Eemnes behoorlijk. Om deze reden zijn, in de kadernota 2018 van de gemeente Eemnes, middelen gereserveerd ten behoeve van een programmamanager sociaal domein.

n. Programmamanager Sociaal Domein	2018
Blaricum	0
Eemnes	90.000
Laren	0
Totaal Programmamanager Sociaal Domein	90.000

o. Medewerker Onderhoud Blaricum

Bij de behandeling van de kadernota 2018 van Blaricum in de raad is een motie aangenomen om de 1 fte incidenteel beschikbaar te stellen ten behoeve van het plegen van extra onderhoud in Blaricum.

o. Medewerker Onderhoud Blaricum	2018
Blaricum	60.000
Eemnes	0
Laren	0
Totaal Medewerker Onderhoud Blaricum	60.000

p. Nieuwe Woonvisie

In de kadernota 2018 van de gemeente Eemnes is budget beschikbaar gesteld om een nieuwe Woonvisie op te stellen in 2018. Het team RO/OR zal deze visie in 2018 opstellen.

p. Nieuwe Woonvisie	2018
Blaricum	0
Eemnes	25.000
Laren	0
Totaal Nieuwe Woonvisie	25.000

q. Formatie-uitbreiding Jeugdbeleid Eemnes

Het jeugdbeleid van de gemeente Eemnes wordt uitgevoerd door de BEL Combinatie. Tot en met 2017. De ingehuurde kracht is met ingang van 2018 in dienst van de BEL Combinatie gekomen om dezelfde werkzaamheden uit te voeren voor de gemeente Eemnes. Nu wordt voorgesteld om de formatie met 1 fte (€ 80.350) uit te breiden. De uitbreiding wordt doorbelast aan de gemeente Eemnes. In de begroting van de gemeente Eemnes is structureel budget beschikbaar hiervoor.

q. Formatie-uitbreiding Jeugdbeleid Eemnes	2018
Blaricum	0
Eemnes	80.350
Laren	0
Totaal Formatie-uitbreiding Jeugdbeleid Eemnes	80.350

3. Technische begrotingswijzigingen

Verschuiving van salarislasten/vacatureruimte (budgettair neutraal)
De vacatureruimte van de medewerkers helpdesk en informatiebeheer (€ 106.453) wordt specifiek ingezet ter dekking van dezelfde taken door Fencer BV (nu Xiphos BV). In 2017 is dit voorstel reeds in de directieraad en het Dagelijks Bestuur vastgesteld.

Specificatie van mutatie op salarissen

Omschrijving Functie	FTE's	Salaris
ICT Outsourcing Servicepunt - vacature medewerker Helpdesk	-0,94	-40.878
ICT Outsourcing Servicepunt - vacature informatiebeheer	-1	-65.575
Totaal wijziging salarisbegroting BEL Combinatie 2018	-1,94	-106.453

Inzetten bestemmingsreserve ICT (budgettair neutraal)
In 2016 zijn middelen incidenteel beschikbaar gesteld ten behoeve van de uitvoering van het beleidsplan Informatie en ICT. Deze middelen zijn toegevoegd aan de bestemmingsreserve ICT ter dekking van de plannen 2017 en 2018. Bij deze begrotingswijziging wordt nu voorgesteld om € 200.000 in te zetten in 2018. Na deze onttrekking is de reserve nihil.

4. DVO tarieven 2018

Bij de invoering van de nieuwe BBV 2017 moet het inzichtelijk zijn hoe de kostendekkendheid van de tarieven zijn opgebouwd. Naast de berekening van de tarieven moet ook de kosten voor overhead per uur berekend worden. In onderstaande tabel is dit verder uitgewerkt en inzichtelijk gemaakt. De tarieven worden ieder jaar opnieuw bijgewerkt en vastgesteld.

Tariefberekening BEL Combinatie 2018				
Team/afdeling/gebouw	Begroting 2018	Begroting t.b.v. tarieven	Uren TIM	Uurtarief
Directe uren				
Maatschappelijke Ontwikkeling	937.385	1.044.263	21.242	49,16
Ruimtelijke Ordening	1.098.376	1.225.734	22.514	54,44
Publiekszaken	728.294	849.092	16.688	50,88
Vergunningen	759.878	860.068	14.833	57,98
Handhaving	796.873	888.622	18.551	47,90
Openbare Ruimte	981.839	1.217.426	17.419	69,89
Buitendienst	1.814.905	2.482.226	47.870	51,85
Heffen & Waarderen	357.747	462.112	8.060	57,33
Overhead	9.995.609	8.810.364	167.177	52,70

Tarieven per organisatieonderdeel vallend onder de Overhead			
Team	Begroting t.b.v. tarieven	Normatieve uren (1fte = 1.360)	Uurtarief
Team P&C	1.395.492	19.788	70,52
Team HRM	468.765	8.609	54,45
Team Communicatie	446.175	7.480	59,65

5. Investeringen 2018

In deze hoofdstuk wordt de stand van de beschikbaar gestelde kredieten weergegeven.

Informatieplan 2018	Beschikbaar	Ingezet	Nieuw	Totaal
Begroting 2018	250.000	-170.000		80.000
Administratief verwerkt:				
74000133 E-facturatie		25.000		25.000
74000134 Vernieuwing citrix servers en bureau pc's		70.000		70.000
74000140 Presentatiebeamers zalen fase 1		15.000		15.000
74000141 I Burgerzaken fase 2		25.000		25.000
74000142 Chromebooks		35.000		35.000
Totaal	**250.000**	**0**	**0**	**250.000**

Vervangingsplan automatisering 2018	Beschikbaar	Ingezet	Nieuw	Totaal
Begroting 2018	122.250	-122.250		0
Administratief verwerkt:				
74000135 Servers/storage/netwerk- datacomm. 2018		15.000		15.000
74000136 ICT Werkplekken 2018		50.000		50.000
74000137 Generieke software 2018		57.250		57.250
Totaal	**122.250**	**0**	**0**	**122.250**

Vervanging tractiemiddelen	Beschikbaar	Ingezet	Nieuw	Totaal
Begroting 2016 (restant)	165.000	-165.000		0
Begroting 2017 (restant)	174.200	-167.000		7.200
Begroting 2018	295.000			295.000
Administratief verwerkt:				
74000131 Vrachtwagen		295.000		295.000
74000132 Minigraver		37.000		37.000
Totaal	**634.200**	**0**	**0**	**634.200**

6. Begrotingswijziging 2018 BEL Combinatie

Cat.	Omschrijving	Primitieve begroting 2018	1e begrotings-wijziging	Begroting na 1e wijziging
	Lasten			
1.1	Salarissen en sociale lasten	12.100.710	963.310	13.064.020
2.1	Belastingen	36.500		36.500
3.2	Duurzame goederen	17.500		17.500
3.3	Pachten	11.000		11.000
3.5.1	Ingeleend personeel	637.000		637.000
3.8	Overige goederen en diensten	3.520.187	798.789	4.318.976
5.1	Rente	0		0
7.2	Mutaties voorzieningen			0
7.3	Afschrijvingen	1.045.006		1.045.006
7.4	Toegerekende rente	840.147		840.147
	Totale lasten	**18.208.050**	**1.762.099**	**19.970.149**
	Baten			
3.5.2	Uitgeleend personeel	-23.000		-23.000
3.8	Overige goederen en diensten	-96.213		-96.213
4.3.2	Inkomensoverdrachten - gemeenten (DVO)	-17.470.906	-1.562.099	-19.033.005
4.3.2	Inkomensoverdrachten - gemeenten (overige)	-433.996		-433.996
5.1	Rente	0		0
	Totale baten	**-18.024.115**	**-1.562.099**	**-19.586.214**
	Saldo voor bestemming	*183.935*	*200.000*	*383.935*
7.1	Mutaties reserves - onttrekkingen	-183.935	-200.000	-383.935
	Saldo na bestemming	**0**	**0**	**0**

ONDERWERP
Dienstverleningsovereenkomst (DVO) 2018

Geheim of openbaar?
Openbaar

BESLUITEN
1. Kennis te nemen van de DVO-regeling 2018 over exploitatie (betreft raadsprogramma's) en projecten (betreft investeringen en grondexploitaties);
2. De verhoging van de gemeentelijke bijdrage in exploitatie met € 559.445 te dekken uit de volgende posten:
    a. Reeds begrote stelpost 'Structurele versterking BEL Combinatie' ad. € 150.000;
    b. Reeds begrote maatwerk BEL ad. € 200.500;
    c. Meeropbrengsten meicirculaire gemeentefonds algemene uitkering ad. € 208.945.
3. De afname van de DVO-uren aan Riolering (inclusief 75% aan straatreiniging) ad. € 42.219 toe te kennen aan de reserve Riolering;
4. De afname van de DVO-uren aan Afvalstoffenheffing ad. € 21.644 toe te kennen aan de reserve afval;
5. De 17e begrotingswijziging 2018 – DVO 2018 vast te stellen.

INLEIDING
Door de 1e integrale begrotingswijziging van de BEL Combinatie dient de geraamde gemeentelijke bijdrage van de gemeente Blaricum aan de BEL Combinatie te worden gewijzigd.

DOEL
Het beoogde doel is het actualiseren van de begroting van de gemeente Blaricum voor wat betreft de gemeentelijke bijdrage aan de BEL Combinatie.

TOELICHTING BESLUIT (ARGUMENTEN)
1.1 Autonome ontwikkelingen dienen verwerkt te worden
DE VNG en de vakbonden hebben op 4 juli 2017 een principeakkoord voor de Cao Gemeenten afgesloten. Op 5 oktober is de Cao van kracht geworden, inclusief een loonsverhoging bedraagt van 3,25%. Door deze loonsverhoging stijgen de salarislasten van de BEL Combinatie met € 369.000.

1.2 Inzetten gereserveerde middelen ter versterking van de BEL Combinatie
In de investeringsplanning van de BEL Combinatie zijn strategische keuzes genomen om de bedrijfsvoering te versterken. Voor de BEL Combinatie in totaal betreft dit € 442.000, het deel voor Blaricum betreft € 146.877. De investeringen bestaan uit vier mutaties, namelijk:
- Toename licentiekosten (ad. € 50.000)
- Professionalisering Functioneel Beheer (ad. € 95.000)
- Uitvoeren onderzoeken dienstverlening (ad. € 18.000)
- Teamleiders stafteams (ad. € 279.000)

1.3 Nota Sport en Bewegen vertaald naar Beleidsmedewerker Sport

In 2017 hebben de gemeenteraden van Blaricum, Eemnes en Laren de "Nota Sport en Bewegen" vastgesteld. Om de visie te borgen, zowel binnen als buiten de BEL Combinatie, is het van belang dat er ambtelijke uren beschikbaar zijn. Dit is ook vermeld in de Nota Sport en Bewegen. In deze begroting wordt rekening gehouden met 1 fte ten behoeve van een Beleidsmedewerker Sport ad. € 77.000.

1.4 Vastgesteld beleid Blaricum te verwerken in BEL begroting

In de P&C-producten van de BEL-gemeenten zijn nieuwe taken toegevoegd. Voor de uitvoering van deze taken hebben de gemeenten middelen opgenomen in de gemeentebegrotingen. Omdat de BEL Combinatie de taken uitvoert, worden de middelen opgenomen in de BEL begroting. Het totale reeds begrote maatwerk voor gemeente Blaricum bedraagt € 200.500.

Vastgesteld wettelijk- en beleidskader

De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) en de tekst van de gemeenschappelijke regeling BEL Combinatie.

Relatie BEL-gemeenten en BEL Combinatie

De wijzigingen van de gemeentelijke bijdragen gelden ook voor de gemeenten Eemnes en Laren, waarbij dezelfde werkwijze gehanteerd wordt. De verhoging voor de gemeente Eemnes bedraagt € 626.672 en voor de gemeente Laren € 439.844.

KANTTEKENINGEN

N.v.t.

FINANCIËN

Naar aanleiding van de 1e integrale begrotingswijziging van de BEL Combinatie zijn de gemeentelijke bijdragen 2018 gewijzigd. Dit resulteert in een verhoging van de bijdrage van totaal € 504.583. In bijlage 1 is de 17e begrotingswijziging – DVO 2018 opgenomen.

Blaricum	Begroting 2018	DVO 2018	Verschil
Exploitatie	5.298.891	5.858.336	559.445
Projecten - Investeringen & grexen	137.298	137.298	0
Afval & Riolering (kostendekkend)	353.128	289.265	-63.863
Totaal Bijdrage BEL Combinatie	**5.789.316**	**6.284.899**	**495.583**

Tabel 1 Verschil bijdragen BEL 2018 en 2018

Exploitatie Blaricum

Naar aanleiding van de 1e integrale begrotingswijziging van de BEL Combinatie zijn de integrale uurtarieven aangepast. Op basis van deze aanpassing en de geactualiseerde capaciteitsplanning wordt de exploitatie zwaarder belast met € 559.445.

Projecten Blaricum

Op basis van de geactualiseerde capaciteitsplanning worden meer uren toegerekend aan projecten dan in de programmabegroting 2018 was opgenomen. Projecturen worden gedekt uit de door de Raad beschikbaar gestelde kredieten. Deze uren drukken dus niet op de exploitatie.

Kostendekkende tarieven Blaricum

De uren met betrekking tot riolering en afvalstoffenheffing zijn meegenomen in de kostendekkendheid van de heffingen. Verschillen ten opzichte van de programmabegroting worden verrekend met de reserve/voorziening riolering respectievelijk afvalstoffenheffing. Dit betekent dat de dekking van de verhoging van de DVO-bijdrage niet volledig uit de exploitatie komt.

Hieronder wordt de geraamde stand van de projecten weergegeven als gevolg van de voorliggende begrotingswijziging:

Projecten in detail - Blaricum	Uren	Directe uren in euro's	Overhead in euro's	Totaal
Projecten en grexen				
Bijvanck Vlek A	10	544	527	1.071
Blaricummermeent	485	31.447	25.560	57.007
Flexibele projecten stelpost Blaricum	150	10.484	7.905	18.389
Haalbaarheidsonderzoek Fietsverbinding Dorp-Bijvanck	105	6.411	5.534	11.945
Onderzoek groot onderhoud Bijvanck	420	29.354	22.134	51.488
Ontwikkeling en onderhoud GVVP (2018)	555	38.789	29.249	68.037
Reconstructie wegen 2017	55	3.844	2.899	6.742
Reconstructie wegen 2018	225	15.725	11.858	27.583
Stelpost uren Projecten				-104.964
Subtotaal Projecten en grexen	2.005	136.598	105.664	137.298
Tariefegalisaties				
Riolering (incl. straatreiniging) - tariefegalisatie	2.403	136.386	126.612	262.998
Afval - tariefegalisatie	250	13.092	13.175	26.267
Subtotaal Tariefegalisatie	2.653	149.478	139.787	289.265
Totaal projecten e.d. Blaricum 2018	**4.658**	**286.076**	**245.450**	**426.563**

Tabel 2 Geraamde stand projecten na begrotingswijziging

De verhoging van de gemeentelijke bijdrage in exploitatie met € 559.445 wordt door de volgende posten gedekt:

a. Reeds begrote stelpost ‘Structurele versterking BEL Combinatie’ ad. € 150.000;
b. Reeds begrote maatwerk BEL ad. € 200.500;
c. Meeropbrengsten gemeentefonds algemene uitkering ad. € 208.945.

UITVOERING

De realisatie van de DVO-uren wordt gemonitord en ontwikkelingen worden weergeven in de kwartaalrapportages van de BEL Combinatie.

COMMUNICATIE

N.v.t.

BIJLAGEN

1. 17e begrotingswijziging 2018 Blaricum (volgt later)
2. 1e begrotingswijziging 2018 BEL Combinatie

ONDERWERP
Dienstverleningsovereenkomst (DVO) 2018

Geheim of openbaar?
Openbaar

BESLUITEN
1. Kennis te nemen van de DVO-regeling 2018 over exploitatie (betreft raadsprogramma's) en projecten (betreft investeringen en grondexploitaties);
2. De verhoging van de gemeentelijke bijdrage van € 626.672 te dekken uit de volgende posten:
    a. Reeds begrote stelpost 'versterking BEL' ad. € 100.000;
    b. Reeds begrote maatwerk ad. € 340.350;
    c. Meeropbrengsten meicirculaire gemeentefonds algemene uitkering ad. € 186.322.
3. De 20e begrotingswijziging 2018 – DVO 2018 vast te stellen.

INLEIDING
Door de 1e integrale begrotingswijziging van de BEL Combinatie dient de geraamde gemeentelijke bijdrage van de gemeente Eemnes aan de BEL Combinatie te worden gewijzigd.

DOEL
Het beoogde doel is het actualiseren van de begroting van de gemeente Eemnes voor wat betreft de gemeentelijke bijdrage aan de BEL Combinatie.

TOELICHTING BESLUIT (ARGUMENTEN)
1.1 Autonome ontwikkelingen dienen verwerkt te worden
Cao wijziging
DE VNG en de vakbonden hebben op 4 juli 2017 een principeakkoord voor de Cao Gemeenten afgesloten. Op 5 oktober is de Cao van kracht geworden, inclusief een loonsverhoging van 3,25%. Door deze loonsverhoging stijgen de salarislasten van de BEL Combinatie met € 369.000.

1.2 Inzetten gereserveerde middelen ter versterking van de BEL Combinatie
In de investeringsplanning van de BEL Combinatie zijn strategische keuzes genomen om de bedrijfsvoering te versterken. Voor de BEL Combinatie betreft dit € 442.000, het deel voor Eemnes betreft € 133.351. De investeringen bestaan uit vier mutaties, namelijk:
- Toename licentiekosten (ad. € 50.000)
- Professionalisering Functioneel Beheer (ad. € 95.000)
- Uitvoeren onderzoeken dienstverlening (ad. € 18.000)
- Teamleiders stafteams (ad. € 279.000)

1.3 Nota Sport en Bewegen vertaald naar Beleidsmedewerker Sport
In 2017 hebben de gemeenteraden van Blaricum, Eemnes en Laren de "Nota Sport en Bewegen" vastgesteld. Om de visie te borgen, zowel binnen als buiten de BEL Combinatie, is het van belang dat er ambtelijke uren beschikbaar zijn. Dit is ook vermeld in de Nota Sport en Bewegen. In deze

begroting wordt rekening gehouden met 1 fte ten behoeve van een Beleidsmedewerker Sport ad. € 77.000.

1.4 Vastgesteld beleid Eemnes te verwerken in BEL begroting

In de P&C-producten van de BEL-gemeenten zijn nieuwe taken toegevoegd. Voor de uitvoering van deze taken hebben de gemeenten middelen opgenomen in de gemeentebegrotingen. Omdat de BEL Combinatie de taken uitvoert, worden de middelen opgenomen in de BEL begroting. Het totale reeds begrote maatwerk voor gemeente Eemnes bedraagt € 344.633. Voor de professionalisering gemeentelijk vastgoed is nog geen budget opgenomen in Eemnes. De € 14.100 wordt separaat verwerkt. De totale hoogte van maatwerk Eemnes is € 358.763.

Vastgesteld wettelijk- en beleidskader

De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) en de tekst van de gemeenschappelijke regeling BEL Combinatie.

Relatie BEL-gemeenten en BEL Combinatie

De wijzigingen van de gemeentelijke bijdragen gelden ook voor de gemeenten Blaricum en Laren, waarbij dezelfde werkwijze gehanteerd wordt. De verhoging voor de gemeente Blaricum bedraagt € 495.583 en voor de gemeente Laren € 439.844.

KANTTEKENINGEN

N.v.t.

FINANCIËN

Naar aanleiding van de 1e integrale begrotingswijziging van de BEL Combinatie zijn de gemeentelijke bijdragen 2018 gewijzigd. Dit resulteert in een verhoging van de bijdrage van totaal € 635.672 In bijlage 1 is de 20e begrotingswijziging – DVO 2018 opgenomen.

Eemnes	Begroting 2018	DVO 2018	Verschil
Exploitatie (inclusief afval & riolering)	5.140.316	5.766.989	626.672
Projecten - Investeringen & grexen	171.581	171.581	0
Totaal Bijdrage BEL Combinatie	**5.311.897**	**5.938.569**	**626.672**

Tabel 1 Verschil bijdragen BEL 2018 en 2018

Exploitatie Eemnes

Naar aanleiding van de 1e integrale begrotingswijziging van de BEL Combinatie zijn de integrale uurtarieven aangepast. Op basis van deze aanpassing en de geactualiseerde capaciteitsplanning wordt de exploitatie (inclusief afval & riolering) zwaarder belast met € 626.672.

Projecten Eemnes

Op basis van de geactualiseerde capaciteitsplanning worden meer uren toegerekend aan projecten dan in de programmabegroting 2018 was opgenomen. Projecturen worden gedekt uit de door de Raad beschikbaar gestelde kredieten. Deze uren drukken dus niet op de exploitatie.

Hieronder wordt de geraamde stand van de projecten weergegeven als gevolg van de voorliggende begrotingswijziging.

Projecten in detail - Eemnes	Uren	Directe uren in euro's	Overhead in euro's	Totaal
Projecten en grexen				
E.15 Bedrijventerrein Zuidpolder	30	2.097	1.581	3.678
E. 62 Woningbouw Zuidpolder	460	31.222	24.242	55.464
Eemhof	40	2.641	2.108	4.749
Flexibele projecten stelpost Eemnes	205	14.327	10.804	25.131
Huis van Eemnes	480	33.084	25.296	58.380
Ontwikkeling en onderzoek GVVP 2017	1.155	80.723	60.869	141.591
Planontwikkeling	100	5.444	5.270	10.714
Stelpost uren Projecten				-128.126
Subtotaal Projecten en grexen	*2.470*	*169.538*	*130.169*	*171.581*
Tariefegalisaties				
Riolering (incl. straatreiniging) - tariefegalisatie	2.102	121.297	110.762	232.059
Afval - tariefegalisatie	2.750	143.235	144.925	288.160
Subtotaal Tariefegalisatie	*4.852*	*264.532*	*255.687*	*520.219*
Totaal projecten e.d. Eemnes 2018	**7.322**	**434.070**	**385.856**	**691.801**

Tabel 2 Stand projecten na begrotingswijziging

De verhoging van de gemeentelijke bijdrage in de exploitatie (inclusief afval & riolering) van € 626.672 te dekken uit de volgende posten:

a) Reeds begrote stelpost ‘versterking BEL’ ad. €100.000;
b) Reeds begrote maatwerk BEL ad. € 344.663;
c) Meeropbrengsten gemeentefonds algemene uitkering ad. € 182.009.

UITVOERING

De realisatie van de DVO-uren wordt gemonitord en ontwikkelingen worden weergeven in de najaarsnota van de BEL Combinatie.

COMMUNICATIE

N.v.t.

BIJLAGEN

1. 20e begrotingswijziging 2018 Eemnes (volgt later)
2. 1e begrotingswijziging 2018 BEL Combinatie

ONDERWERP
Dienstverleningsovereenkomst (DVO) 2018

Geheim of openbaar?
Openbaar

BESLUITEN
1. Kennis te nemen van de DVO-regeling 2018 over exploitatie (betreft raadsprogramma's) en projecten (betreft investeringen en grondexploitaties);
2. De verhoging van de gemeentelijke bijdrage in exploitatie met € 511.889 te dekken uit de volgende posten:
    a. Reeds begrote stelpost 'Versterking BEL Combinatie' ad. € 150.000;
    b. Reeds begrote maatwerk BEL ad. € 114.836;
    c. Algemene reserve ad. € 247.053.
3. De afname van de DVO-uren aan Riolering (inclusief 75% aan straatreiniging) ad. € 37.744 toe te kennen aan de reserve Riolering;
4. De afname van de DVO-uren aan Afvalstoffenheffing ad. € 25.301 toe te kennen aan de reserve afval.
5. De 18e begrotingswijziging 2018 - DVO 2018 vast te stellen

INLEIDING
Door de 1e integrale begrotingswijziging van de BEL Combinatie dient de geraamde gemeentelijke bijdrage van de gemeente Laren aan de BEL Combinatie te worden gewijzigd.

DOEL
Het beoogde doel is het actualiseren van de begroting van de gemeente Laren voor wat betreft de gemeentelijke bijdrage aan de BEL Combinatie.

TOELICHTING BESLUIT (ARGUMENTEN)
1.1 Autonome/wettelijke ontwikkelingen dienen verwerkt te worden

Cao wijziging

DE VNG en de vakbonden hebben op 4 juli 2017 een principeakkoord voor de Cao Gemeenten afgesloten. Op 5 oktober is de Cao van kracht geworden, inclusief een loonsverhoging van 3,25%. Door deze loonsverhoging stijgen de salarislasten van de BEL Combinatie met € 369.000.

Verbeterplan WOZ

De Waarderingskamer heeft gemeenten laten weten dat na een overgangsperiode van vijf jaar vanaf 2022 alle WOZ-woningtaxaties gebaseerd moeten zijn op de gebruiksoppervlakte van de woning. Op dit moment beschikken de woningen van de gemeenten Blaricum, Eemnes en Laren over de bruto inhoudsgegevens van de woning en niet over de gebruiksoppervlakte. Het overgaan van de inhoud naar de gebruiksoppervlakte is een zeer arbeidsintensieve en tijdrovende bezigheid. Het betreft hier een wettelijke verplichting die gemonitord wordt door de Waarderingskamer. Nu de Waarderingskamer in haar rapportage heeft aangegeven dat er twijfels zijn rondom de

inhoudsgegevens van de woningen, is het voornemen van het team om een partij te selecteren waarbij er gebruik wordt gemaakt van een 3D inhoudscontrole alvorens de gebruiksoppervlakte te bepalen. De geraamde investering voor modelmatige omzetting bedraagt € 9.000,- per gemeente (€ 27.000 totaal).

1.2 Inzetten gereserveerde middelen ter versterking van de BEL Combinatie
In de investeringsplanning van de BEL Combinatie zijn strategische keuzes genomen om de bedrijfsvoering te versterken. Voor de BEL Combinatie in totaal betreft dit € 442.000, het deel voor Laren betreft € 161.772. De investeringen bestaan uit vier mutaties, namelijk:

- Toename licentiekosten (ad. € 50.000)
- Professionalisering Functioneel Beheer (ad. € 95.000)
- Uitvoeren onderzoeken dienstverlening (ad. € 18.000)
- Teamleiders stafteams (ad. € 279.000)

1.3 Nota Sport en Bewegen vertaald naar Beleidsmedewerker Sport
In 2017 hebben de gemeenteraden van Blaricum, Eemnes en Laren de "Nota Sport en Bewegen" vastgesteld. Om de visie te borgen, zowel binnen als buiten de BEL Combinatie, is het van belang dat er ambtelijke uren beschikbaar zijn. Dit is ook vermeld in de Nota Sport en Bewegen. In deze begroting wordt rekening gehouden met 1 fte ten behoeve van een Beleidsmedewerker Sport ad. € 77.000.

1.4 Vastgesteld beleid Laren te verwerken in BEL begroting
In de P&C-producten van de BEL-gemeenten zijn nieuwe taken toegevoegd. Voor de uitvoering van deze taken hebben de gemeenten middelen opgenomen in de gemeentebegrotingen. Omdat de BEL Combinatie de taken uitvoert, worden de middelen opgenomen in de BEL begroting. Het totale reeds begrote maatwerk voor gemeente Laren bedraagt € 114.836.

Vastgesteld wettelijk- en beleidskader
De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) en de tekst van de gemeenschappelijke regeling BEL Combinatie.

Relatie BEL-gemeenten en BEL Combinatie
De wijzigingen van de gemeentelijke bijdragen gelden ook voor de gemeenten Blaricum en Eemnes, waarbij dezelfde werkwijze gehanteerd wordt. De verhoging voor de gemeente Blaricum bedraagt € 504.583 en voor de gemeente Eemnes € 653.672.

KANTTEKENINGEN
N.v.t.

FINANCIËN
Naar aanleiding van de 1e integrale begrotingswijziging van de BEL Combinatie zijn de gemeentelijke bijdragen 2018 gewijzigd. Dit resulteert in een verhoging van de bijdrage van totaal € 511.889 . In bijlage 1 is de 10e begrotingswijziging – DVO 2018 opgenomen.

Laren	Begroting 2018	DVO 2018	Verschil
Exploitatie	5.801.699	6.313.588	511.889
Projecten - Investeringen & grexen	100.907	100.907	0
Afval & Riolering (kostendekkend)	467.086	404.041	-63.045
Totaal Bijdrage BEL Combinatie	**6.369.692**	**6.818.536**	**448.844**

Tabel 1 Verschil bijdragen BEL 2018 en 2018

Exploitatie Laren

Naar aanleiding van de 1e integrale begrotingswijziging van de BEL Combinatie zijn de integrale uurtarieven aangepast. Op basis van deze aanpassing en de geactualiseerde capaciteitsplanning wordt de exploitatie zwaarder belast met € 511.889.

Projecten Laren

Op basis van de geactualiseerde capaciteitsplanning worden meer uren toegerekend aan projecten dan in de programmabegroting 2018 was opgenomen. Projecturen worden gedekt uit de door de Raad beschikbaar gestelde kredieten. Deze uren drukken dus niet op de exploitatie.

Kostendekkende tarieven Laren

De uren met betrekking tot riolering en afvalstoffenheffing zijn meegenomen in de kostendekkendheid van de heffingen. Verschillen ten opzichte van de programmabegroting worden verrekend met de reserve/voorziening riolering respectievelijk afvalstoffenheffing. Dit betekent dat de dekking van de verhoging van de DVO-bijdrage niet volledig uit de exploitatie komt.

Hieronder wordt de geraamde stand van de projecten weergegeven als gevolg van de voorliggende begrotingswijziging.

Projecten in detail - Laren	Uren	Directe uren in euro's	Overhead in euro's	Totaal
Projecten en grexen				
Asfalt recontstructies 2017	145	10.134	7.642	17.776
BP Houtzagerij/bibliotheek	70	4.429	3.689	8.118
Flexibele projecten stelpost Laren	125	8.736	6.588	15.324
Onderzoek en ontwikkeling GVVP 2018	445	31.101	23.452	54.553
Ontwikkeling ligweide de Biezem	95	5.713	5.007	10.719
Reconstructies 2017	1.025	71.637	54.018	125.655
Smeekweg fase 2	20	1.089	1.054	2.143
Stelpost correctie Project uren				-133.379
Subtotaal Projecten en grexen	*1.925*	*132.839*	*101.448*	*100.907*
Tariefegalisaties				
Riolering (incl. straatreiniging) - tariefegalisatie	3.501	193.271	184.503	377.774
Afval - tariefegalisatie	250	13.092	13.175	26.267
Subtotaal Tariefegalisatie	*3.751*	*206.363*	*197.678*	*404.041*
Totaal projecten e.d. Laren 2018	**5.676**	**339.202**	**299.125**	**504.948**

Tabel 2 Geraamde stand projecten na begrotingswijziging

De verhoging van de gemeentelijke bijdrage in de exploitatie van € 511.889 wordt door de volgende posten gedekt:

a) Reeds begrote stelpost 'Versterking BEL Combinatie' ad. € 150.000;
b) Reeds begrote maatwerk BEL ad. € 114.836;
c) Algemene reserve ad. € 247.053.

UITVOERING

De realisatie van de DVO-uren wordt gemonitord en ontwikkelingen worden weergeven in de kwartaalrapportages van de BEL Combinatie.

COMMUNICATIE

N.v.t.

BIJLAGEN

1. 10e begrotingswijziging 2018 Laren (volgt later)
2. 1e begrotingswijziging 2018 BEL Combinatie

VOORSTEL ALGEMEEN BESTUUR

Steller	:	Aldric Meda
Afdeling	:	Control & Financiën
Datum opstelling	:	
BABS nummer	:	17062

Geraadpleegde disciplines i.v.m. integraliteit voorstel :

Paraferingsoverzicht :

Voorstel geparafeerd door	Naam	Paraaf	Datum
Voorzitter AB	Marc Roza	Overruled	26-06-2018

Onderwerp : Begroting 2019 BEL Combinatie

Voorgestelde besluit BEL : Het Algemeen Bestuur van de BEL Combinatie besluit:

1. Kennis te nemen van het feit dat de raden van de gemeenten Blaricum, Eemnes en Laren hebben besloten geen zienswijze in te dienen op de Programmabegroting 2019;
2. De Programmabegroting 2019 en meerjarenraming 2020-2022 vast te stellen.

Portefeuillehouder DB : E. Ruizeveld de Winter (Directie)

Datum MT-behandeling :

Uitkomst MT-behandeling :

Datum DB-behandeling	**:**	05-04-2018
Uitkomst DB-behandeling	**:**	Besluit: gewijzigd akkoord: Het DB van de BEL Combinatie besluit: 1. De ontwerpbegroting 2019 van de BEL Combinatie met genoemde aanpassingen vast te stellen; 2. De ontwerpbegroting 2019 aan te bieden aan de BEL gemeenten ten behoeve van de zienswijzeprocedure.

Begrotingswijziging	**:**	
Besluit	**:**	
Datum besluit	**:**	
Paraaf	**:**	

Bijlagen
Voorstel: Voorstel_17062.doc
Bijlage: Begroting BEL Combinatie 2019 versie AB 3-7-2018 na zienswijze

ONDERWERP
Programmabegroting 2019 BEL Combinatie

Geheim of openbaar?
Openbaar

BESLUITEN
Het Algemeen Bestuur van de BEL Combinatie besluit:

1. Kennis te nemen van het feit dat de raden van de gemeenten Blaricum, Eemnes en Laren hebben besloten geen zienswijze in te dienen op de Programmabegroting 2019;
2. De Programmabegroting 2019 en meerjarenraming 2020-2022 vast te stellen.

INLEIDING
Zoals ieder jaar ligt de begroting ter vaststelling. Het betreft het begrotingsjaar 2019 en de meerjarenraming 2020-2022.

DOEL
De programmabegroting geeft zowel de financiële kader als de bedrijfsvoering kader voor het jaar 2019 en verder. De BEL Combinatie zal binnen deze kaders opereren. De programmabegroting van de BEL Combinatie dient tevens als input voor de drie gemeentelijke begrotingen.

TOELICHTING BESLUIT (ARGUMENTEN)
De begroting 2019 is de uitkomst van onderhandelingen tussen directie, bestuurders en portefeuillehouders. Niet alle voorgestelde investeringen uit de investeringsplanning BEL Combinatie zijn overgenomen in de begroting 2019.

Vastgesteld wettelijk- en beleidskader
Wet Gemeenschappelijke Regeling en Besluit Begroting en Verantwoording

Relatie BEL-gemeenten en BEL Combinatie
De BEL Combinatie is de ambtelijke werkorganisatie van de BEL gemeenten.

KANTTEKENINGEN (= RISICO'S VAN DIT VOORSTEL)
Het niet (tijdig) vaststellen van de Programmabegroting 2019 kan leiden tot overtreding van de regels zoals gesteld in de Wet gemeenschappelijke regelingen (artikel 34).

FINANCIËN
In onderstaand overzicht is de financiële ontwikkeling van de BEL Combinatie samengevat. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar de begroting 2019.

Ontwikkeling meerjarenperspectief	2019	2020	2021	2022
(+ = nadeel; - = voordeel)				
Saldo begroting 2018-2021	0	0	0	0
Autonome ontwikkelingen	369.000	369.000	369.000	369.000
Investeringsplanning bedrijfsvoering BEL	537.000	537.000	537.000	537.000
Overige	77.000	77.000	77.000	77.000
Maatwerk	498.749	354.413	209.413	209.413
Dekking verhoging gemeentelijke bijdrage (DVO)	-1.481.749	-1.337.413	-1.192.413	-1.192.413
Saldo begroting 2019-2022	***0***	***0***	***0***	***0***

Uitgangspunt voor de begroting 2019 van de BEL Combinatie is de primaire begroting 2018 van de BEL Combinatie. Na onderhandeling met de verschillende bestuurders, waaronder de financiële portefeuillehouders, is de investeringsplanning van de BEL Combinatie deels verwerkt in de programmabegroting. De investeringsplanning onderdeel Beleid is niet meegenomen in de begroting 2019 van de BEL Combinatie. De gemeenten (colleges en raden) zullen de beleidsonderdelen eerst moeten meenemen in de gemeentelijke begroting. Middels een begrotingswijziging zal de BEL Combinatie de eigen begroting daarna aanpassen met de wijzigingen.

UITVOERING

Na vaststelling door het Algemeen Bestuur zal de Programmabegroting 2019 worden aangeleverd bij de toezichthouder (provincie Utrecht).

COMMUNICATIE

Na vaststelling door het Algemeen Bestuur zal de Programmabegroting 2019 worden gepubliceerd.

BIJLAGEN

Programmabegroting 2019 en meerjarenraming 2020-2022.

Programmabegroting 2019 en meerjarenraming 2020 – 2022

Vastgesteld door het Algemeen Bestuur	Datum
Voorzitter R. van Benthem RA	3-7-2018
Secretaris M. Kilic-Karaaslan	3-7-2018

Inhoud

INHOUD 2

1. INLEIDING 4

1.1. Ontwikkelingen 4

1.2. Leeswijzer 5

2. BEL COMBINATIE 6

2.1. Relevante beleidskaders 7

3. FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN BEGROTING 2019 8

3.1. Autonome ontwikkelingen 9

3.2. Investeringsplanning Bedrijfsvoering BEL Combinatie 9

3.3. Overige 11

3.4. Vastgesteld beleid BEL Gemeenten (maatwerk) 11

4. ONTWIKKELING GEMEENTELIJKE BIJDRAGE BEL GEMEENTEN 14

4.1. Algemene ontwikkeling gemeentelijke bijdrage 2019-2022 14

4.2. Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage Gemeente Blaricum 15

4.3. Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage Gemeente Eemnes 16

4.4. Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage Gemeente Laren 17

5. MEERJARENBEGROTING 2019 - 2022 18

5.1. Meerjarenbegroting 2019-2022 18

5.2. Toelichting op begrotingsposten 19

6. PARAGRAFEN 21

6.1. Paragraaf Bedrijfsvoering 21

6.2. Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing 23

6.3. Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen 26

6.4. Paragraaf Financiering 27

6.5. Overige paragrafen 28

7. BIJLAGEN 29

7.1. Geprognosticeerde balans 29

7.2. Investeringsoverzicht 30

7.3. Reserves BEL Combinatie 31

7.4. Specificatie leningenoverzicht 33

7.5. Renterisiconorm 34

7.6. Specificatie Kasgeldlimiet 35

BIJLAGE 1 CONVERSIELIJST BEGROTING PER TAAKVELD 36

1. Inleiding

Voor u ligt de begroting 2019-2022 van de Gemeenschappelijke Regeling BEL Combinatie.
De BEL Combinatie verricht diensten aan de drie gemeenten Blaricum, Eemnes en Laren. Deze dienstverlening is vastgelegd in Dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) met de gemeenten.

De BEL Combinatie heeft geen kadernota 2019 opgesteld. In plaats daarvan is goed nagedacht over wat nodig is om de BEL Combinatie toekomstbestendig te krijgen en houden. Daarbij is ook rekening gehouden met de kwaliteit van de dienstverlening die de BEL Combinatie wilt bieden aan inwoners en gemeenten. Dit heeft geleid tot een investeringsplanning op bedrijfsvoering.

De investeringsplanning op bedrijfsvoering laat drie belangrijke ontwikkelingen zien:
- Investeren in Functioneel beheer
- Investeren in Teamleiders
- Investeren in de dienstverlening

1.1. Ontwikkelingen

Investeren in Functioneel beheer
De ontwikkelingen op het gebied van IT, de bedreigingen die er kunnen zijn en de wetgeving die daarop reageert, gaan steeds sneller. Daarnaast krijgt een onderwerp dataveiligheid veel aandacht de laatste tijd. In 2017 werd de BEL Combinatie getroffen door een ransomware-aanval.
Om de dienstverlening aan de inwoners te waarborgen is het belangrijk om te investeren in functioneel beheer.

Investeren in Teamleiders
Het management van de BEL Combinatie is anders ingericht. Het aantal leidinggevenden is afgenomen. Afdelingsmanagers en coördinatoren zijn omgezet naar teamleiders. Teamleiders sturen anders; zij zijn -naast hun inhoudelijke verantwoordelijkheid- ook verantwoordelijk voor het in ontwikkeling brengen van hun team en medewerkers.

Investeren in de Dienstverlening
De visie op dienstverlening is in 2016 opgesteld en de herziene servicenormen zijn begin 2016 door de raden vastgesteld. In 2017 is het Uitvoeringsplan Dienstverlening 2017-2019 vastgesteld. Hierin is op hoofdlijnen geformuleerd hoe uitvoering wordt gegeven aan de vastgestelde visie voor de periode 2017-2019.

Ook in 2019 werken we hard aan het behoud en doorontwikkeling van de dienstverlening aan onze inwoners en ondernemers van onze gemeenten. Kwantitatieve servicenormen (levertijd, (digitale) beschikbaarheid en bereikbaarheid) vormen ook in 2019 een belangrijk instrument om de kwaliteit van onze dienstverlening te monitoren. Maar in 2019 zullen we onze dienstverlening bovenal verbeteren rondom aspecten als gebruiksvriendelijkheid, klantvriendelijkheid, oplossingsgerichtheid en dienstverlening met de menselijke maat. Deze kwalitatieve servicenormen gaan we invoeren en continue meten binnen onze samenleving via klanttevredenheidsonderzoeken. Met als doel: een van de beste dienstverleners te zijn binnen onze regio.

Overige ontwikkelingen

Medewerkers in ontwikkeling

De ontwikkeling van medewerkers, teams, leidinggevenden en organisatie van de BEL Combinatie is een speerpunt van de Organisatieontwikkeling. Opleidingen en trainingen zijn essentiële instrumenten in de cultuurverandering die is ingezet richting een eigentijdse wendbare organisatie. Als gemeentelijke werkorganisatie is die wendbaarheid nodig om de producten en dienstverlening aan te kunnen blijven sluiten op wat lokale en landelijke maatschappelijke ontwikkelingen en wet- en regelgeving van ons vragen. In 2017 hebben de medewerkers van de BEL Combinatie veel gebruik gemaakt van de mogelijkheden om zichzelf verder te ontwikkelen, zowel persoonlijk als professioneel, wat heeft geleid tot een geaccepteerde overschrijding van het opleidingsbudget. In onze visie op de wendbare organisatie past dat we de duurzame inzetbaarheid van medewerkers zoveel mogelijk willen ondersteunen. Duurzame inzetbaarheid wordt bepaald door een samenspel van vakbekwaamheid, motivatie, persoonlijke ontwikkeling, vitaliteit en loopbaanambities. Opleiding en ontwikkeling zijn ook hier cruciale manieren om de duurzame inzetbaarheid te vergroten. Tenslotte versterkt de Arhi-procedure de urgentie om maximaal te investeren in de persoonlijke en professionele ontwikkeling van medewerkers en organisatie. Ook in 2019 worden medewerkers gestimuleerd om zich verder te ontwikkelen.

Omgevingswet

In oktober 2017 is bekend geworden dat de invoering van de Omgevingswet is uitgesteld tot 1-1-2021. Gezien de grote impact die deze wet op de BEL Combinatie zal hebben, is dit geen reden geweest om de voorbereiding van de implementatie te vertragen. Aan de nieuwe raden zal worden gevraagd te bepalen wat de ambitie voor de invoering van de wet moet zijn. Op basis daarvan kan medio 2018 een Plan van Aanpak worden vastgesteld, hierin worden de financiële gevolgen voor de jaren 2019 en 2020 beschreven en een doorkijk gemaakt naar de daarop volgende jaren. Daar waar dit binnen de huidige formatie kan worden opgevangen wordt de personele inspanning verwerkt in de DVO's van 2019 en 2020.

Op voorhand is al duidelijk dat er voor 1-1-2021 voor elke gemeente een Omgevingsvisie zal moeten zijn vastgesteld. Het opstellen van Omgevingsplannen kan worden uitgesteld tot na deze datum. De transitie naar Uitnodigingsplanologie vraagt van raadsleden, bestuurders en medewerkers om op een andere manier te denken en werken.

Informatie en ICT

Eind 2018/begin 2019 wordt verantwoording afgelegd over het beleidsplan Informatie & ICT.

1.2. Leeswijzer

De begroting is opgebouwd uit een inleiding waarin ingegaan wordt op de belangrijkste ontwikkelingen voor 2019. In hoofdstuk 2 staat de missie en de visie vermeld en de relevante beleidskaders. In de hoofdstukken 3 tot en met 5 wordt ingegaan op de belangrijkste financiële ontwikkelingen van de BEL Combinatie. Daarnaast wordt ook de ontwikkeling van de gemeentelijke bijdrage per gemeente in beeld gebracht. In hoofdstuk 6 zijn de diverse (verplichte) paragrafen opgenomen. Tenslotte is in hoofdstuk 7 nog sprake van verschillende bijlagen, zoals onder andere het investeringsoverzicht en het overzicht met de diverse reserves van de BEL Combinatie.

2. BEL Combinatie

De doelstelling voor de BEL Combinatie is het leveren van een kwalitatief hoogwaardige en een doelmatige uitvoering van de door de deelnemende gemeenten opgedragen taken.

De missie van de organisatie is:

- het professioneel ondersteunen en faciliteren van de drie gemeentebesturen bij beleidsvoorbereiding en besluitvorming. Hier zit in dat we werknemers willen die voor die opdrachtgevers kunnen werken
- het leveren van hoogwaardige publieke dienstverlening
- door samenwerking meer efficiëntie, kwaliteit en organisatiekracht met behoud van de 'couleur locale' (kennis en korte lijnen) voor de drie gemeenten
- (bestuurlijke) innovatie
- een wendbare en weerbare organisatie die soepel inspeelt op nieuwe ontwikkelingen

Visie:

"Wij staan als professionals voor eigenaarschap en commitment van de uitvoering van de gemeentelijke vraagstukken. De BEL Combinatie is de werkorganisatie van drie gemeenten met elk een eigen bestuur. Wij leveren klantgerichte, zelfbewuste, flexibele en professionele dienstverlening aan de bestuurders en inwoners van de drie BEL-gemeenten en aan onze collega's. Wij stellen ons ondernemend op, en richten ons op de vraag en het resultaat. Wij leggen verantwoording af en gebruiken de feedback van onze klanten om het nog beter te doen."

De volgende kernwaarden (competenties) staan daarbij voor de organisatie centraal:

Publiek Ondernemerschap
Wij zijn flexibel. We zien wat inwoners en bestuurders nodig hebben, en we zijn in staat om dat te leveren. We kijken vooruit en houden rekening met toekomstige ontwikkelingen. Hierin liggen kansen en geen bedreigingen.

Openheid
We spreken collega's aan op wat we van ze nodig hebben. Dat doen we professioneel, met oog voor de relatie en het resultaat. We kunnen onze opdrachtgevers en gesprekspartners (inwoners, ondernemers, vertegenwoordigers van instellingen) vanuit onze professionele houding aanspreken op wat wij van ze nodig hebben en wat zij van ons mogen verwachten.

Professionaliteit
Iedere medewerker kent zijn sterke kanten en hij kent ook zijn minder sterke kanten. We vertrouwen op elkaars kwaliteit. We kennen onze rol als zakelijke dienstverlener. Vanuit die rol benaderen wij onze opdrachtgevers en inwoners etcetera.

Samenwerking
We hebben elkaar nodig om tot een beter resultaat te komen. We staan open voor elkaar en houden rekening met elkaars belangen. We zijn in staat om de juiste partijen bij elkaar te brengen om met behulp van elkaars expertise het beste resultaat te bereiken.

2.1. Relevante beleidskaders

De BEL Combinatie voert activiteiten uit binnen de volgende gestelde kaders:

Nr.	Omschrijving	Jaar
1	Dienstverleningsovereenkomst	Begrotingsjaar
2	Treasurystatuut	2009
3	Verrekensystematiek	2015
4	Controlvisie	2014
5	Budgethoudersregeling	2015
6	Inkoop- en aanbestedingsbeleid	2015
7	Gemeenschappelijke regeling	2016
8	Visie op dienstverlening	2016
9	Servicenormen	2016
10	Regeling functioneren en beoordelen	2016
11	Opleidingsbeleid	2016
12	ICT Informatieplan 2016-2019	2016
13	Plan Invordering	2016
14	Financiële verordening artikel 212/213	2017
15	Toekomst Heffen en waarderen	2017
16	Mandaatbesluiten	Div.
17	Diverse personeelsregelingen	Div.

3. Financiële ontwikkelingen begroting 2019

Uitgangspunt voor de begroting 2019 van de BEL Combinatie is de primaire begroting 2018 van de BEL Combinatie.

In tegenstelling tot voorgaande jaren heeft de BEL Combinatie geen kadernota opgesteld. Om deze reden zijn de financiële ontwikkelingen in deze begroting uitgebreider toegelicht dan voorgaande jaren het geval was.

In de kadernota's en begrotingen 2018 van de gemeenten Blaricum, Eemnes en Laren is beleid (inclusief dekking) vastgesteld, waarvan de uitvoering dient te worden uitgevoerd door de BEL Combinatie. In deze begroting zijn de vastgestelde beleidsuitgangspunten van de BEL-gemeenten ook verwerkt.
De overige financiële uitgangspunten en de specifieke financiële ontwikkelingen in de begroting vormen samen ook de basis voor de begrotingen 2019 van de gemeenten Blaricum, Eemnes en Laren.

Ontwikkelingen BEL Combinatie 2019-2022

Ontwikkeling meerjarenperspectief	2019	2020	2021	2022
(+ = nadeel; - = voordeel)				
Saldo begroting 2018-2021	0	0	0	0
Autonome ontwikkelingen	482.920	482.920	482.920	482.920
Investeringsplanning bedrijfsvoering BEL	537.000	537.000	537.000	537.000
Overige	77.000	77.000	77.000	77.000
Maatwerk	498.749	354.413	209.413	209.413
Dekking verhoging gemeentelijke bijdrage (DVO)	-1.595.669	-1.451.333	-1.306.333	-1.306.333
Saldo begroting 2019-2022	***0***	***0***	***0***	***0***

In de volgende paragrafen worden de mutaties verder toegelicht.

3.1. Autonome ontwikkelingen

Autonome ontwikkelingen	2019	2020	2021	2022
a. CAO Gemeenten 2017-2018	369.000	369.000	369.000	369.000
b. Ontwikkeling Consumentenprijsindex	113.920	113.920	113.920	113.920
Totaal	482.920	482.920	482.920	482.920

a. Cao Gemeenten 2017-2018

De VNG en de vakbonden hebben op 4 juli 2017 een principeakkoord voor de Cao Gemeenten afgesloten. Op 5 oktober 2017 is de Cao van kracht geworden.
Naast diverse afspraken op het gebied van onder andere “Flexibiliteit en zekerheid” en “Duurzame inzetbaarheid” is er een loonsverhoging overeengekomen van 3,25%. Door deze loonsverhoging stijgen de salarislasten van de BEL Combinatie met € 369.000.

b. Ontwikkeling Consumentenprijsindex

Gemeenten worden via het gemeentefonds gecompenseerd voor de loon- en prijscompensatie vanuit de rijksbegroting. De sterke prijsontwikkeling leidt ertoe dat de materiele budgetten moeten worden verhoogd met een inflatie van 1,6%, ofwel € 113.920. Binnen de gemeentelijke begrotingen wordt de consumentenprijsindex gecompenseerd vanuit het gemeentefonds.

3.2. Investeringsplanning Bedrijfsvoering BEL Combinatie

In de begroting 2018 van de BEL-gemeenten zijn middelen gereserveerd ter versterking van de BEL Combinatie. In de investeringsplanning van de BEL Combinatie zijn strategische keuzes genomen om de bedrijfsvoering te versterken.

Investeringsplanning Bedrijfsvoering BEL Combinatie	2019	2020	2021	2022
c. Toename licentiekosten	50.000	50.000	50.000	50.000
d. Professionalisering Functioneel Beheer	190.000	190.000	190.000	190.000
e. Uitvoeren onderzoeken dienstverlening	18.000	18.000	18.000	18.000
f. Teamleiders stafteams (3 fte)	279.000	279.000	279.000	279.000
Totaal	537.000	537.000	537.000	537.000

c. Toename licentiekosten

Als bedrijfsvoeringorganisatie vallen de licentiecontracten binnen de BEL Combinatie. Om synergievoordelen te behalen wordt 1 contract afgesloten met een partij in plaats van 3 verschillende contracten.
De licentiestructuur voor Informatie en ICT is in veel overeenkomsten gebaseerd op inwonersaantal. In 2017 is de BEL Combinatie gegroeid qua inwonersaantal. Nu dat de BEL gemeenten samen groter is geworden dan 30.000 inwoners, stijgen ook de licentiekosten in de verschillende contracten. In totaal zullen de meerkosten voor licenties en onderhoud met € 50.000 toenemen.
Conform afspraak worden deze kosten verdeeld op basis van de DVO-percentages.

d. Professionalisering Functioneel Beheer

De ontwikkelingen op het gebied van IT, de bedreigingen die er kunnen zijn en de wetgeving die daarop reageert, gaan steeds sneller. Daarnaast krijgt een onderwerp dataveiligheid veel aandacht de laatste tijd. Op 25 mei 2018 treedt de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) in. Deze regelgeving stelt opnieuw hogere eisen aan de BEL Combinatie.
Daarop vooruitlopend heeft het Rijk voor 2017 ENSIA in het leven geroepen. Self-assessment verrichten, collegeverklaringen afgeven en het laten uitvoeren van IT-audits behoren tot de nieuwe werkzaamheden.

Ter voorbereiding op al deze ontwikkelingen is een functionaris gegevensbescherming en een privacy beheerder aangesteld. Echter, dit legt ook een extra druk op de verschillende teams binnen de BEL Combinatie.

Het functioneel beheer van applicaties die door de verschillende teams worden gedraaid, zijn al jaren ad-hoc opgepakt door medewerkers binnen de verschillende teams. De ontwikkelingen binnen het ICT gaan dusdanig hard en worden dusdanig ingewikkeld dat medewerkers geen extra capaciteit hebben om ICT-ontwikkelingen goed op te pakken.

Nu wordt voorgesteld om de formatie uit te breiden om de taken van functioneel beheer van de organisatiebrede applicaties professioneel op te pakken. Voorgesteld wordt om de formatie uit te breiden met 2,8 fte en als volgt in te zetten:

Functioneel Beheer C&F	1,6 fte	€ 110.400
Functioneel Beheer MO	0,5 fte	€ 34.500
Functioneel Beheer HRM	0,3 fte	€ 20.050
Functioneel Beheer Publiek	0,4 fte	€ 25.050
Totaal	***2,8 fte***	***€ 190.000***

e. Uitvoeren onderzoeken dienstverlening

In 2017 is het Uitvoeringsplan Dienstverlening door de directieraad van de BEL Combinatie vastgesteld. Een onderdeel van dit plan is het jaarlijks uitvoeren van onderzoeken om de kwaliteit van de dienstverlening te monitoren, maar ook te verbeteren. In deze onderzoeken staat de klantbeleving centraal (van buiten naar binnen). Zo kan worden bepaald hoe wij onze dienstverlening kunnen verbeteren. Om de verschillende onderzoeken te organiseren en uit te voering is vanaf 2019 € 18.000 structureel nodig.

f. Teamleiders stafteams (3 fte)

Sinds eind 2015 wordt gewerkt aan de doorontwikkeling van de BEL Combinatie. Deze ontwikkeling richt zich op wendbare medewerkers/professionals (elders ook wel de Ambtenaar 3.0 genoemd) en een toekomstgerichte organisatie die in staat is antwoord te geven op lokale en landelijke maatschappelijke ontwikkelingen. Deze ingezette cultuurverandering is een ontwikkeling die aangejaagd en gefaciliteerd wordt door/via de teamleiders. De teamleiders zijn zeer nadrukkelijk verantwoordelijk voor het in beweging brengen en houden van de professionele en persoonlijke ontwikkeling van medewerkers en de teams. Er is vanuit deze visie bewust gekozen om teamleiders te benoemen op de verschillende teams. Hierbij heeft ook een slimme herschikking van teams plaatsgevonden om kwaliteits- en efficiency winst te behalen.

Binnen de beleidsafdelingen zijn teamleiders al aangesteld.
De stafteams waren toentertijd niet meegenomen in deze transitie, wegens het ontbreken van formatie. Nu wordt voorgesteld om deze stafteams formeel uit te breiden met teamleiders. Sinds 2018 worden deze teamleiders uit de flexibele schil gefinancierd. Bij twee van de drie posities is sprake van ontwikkelkansen voor interne medewerkers, in lijn met de organisatievisie. Het betreft de volgende 3 teams:

- Team Control & Financiën
- Team HRM & Communicatie
- Team Bedrijfsondersteuning

3.3. Overige

Overige	2019	2020	2021	2022
g. Beleidsmedewerker Sport (1 fte)	77.000	77.000	77.000	77.000
Totaal	77.000	77.000	77.000	77.000

g. Beleidsmedewerker Sport (1 fte) (DVO)

In 2017 hebben de gemeenteraden van Blaricum, Eemnes en Laren de “Nota Sport en Bewegen” vastgesteld. Om de visie te borgen, zowel binnen als buiten de BEL Combinatie, is het van belang dat er ambtelijke uren beschikbaar zijn. In de Nota Sport en Bewegen is dit ook gemeld. In deze begroting wordt rekening gehouden met 1 fte ten behoeve van beleidsmedewerker sport.

3.4. Vastgesteld beleid BEL Gemeenten (maatwerk)

In de P&C-producten van de BEL-gemeenten is beleid geformuleerd. Dit beleid moet worden uitgevoerd door de BEL Combinatie. Voor de uitvoering van dit beleid hebben de gemeenten middelen opgenomen in de gemeentebegrotingen. De BEL Combinatie houdt ook rekening met de uitvoering van deze beleid en neemt de middelen ook op in deze begroting.

Vastgesteld beleid BEL Gemeenten	2019	2020	2021	2022
h. Openbare Orde en Veiligheid - Beleid (1 fte)	73.913	73.913	73.913	73.913
i. Openbare Orde en Veiligheid - BOA	80.000	80.000	55.000	55.000
j. Professionalisering Gemeentelijk Vastgoed	42.336	0	0	0
k. Uitvoeren Duurzaamheidsprogramma	35.500	35.500	35.500	35.500
l. Blaricummermeent van ontwikkeling naar beheer	45.000	45.000	45.000	45.000
m. Gebiedsmanager	60.000	60.000	0	0
n. Extra ruimen zwerfafval	57.000	0	0	0
o. Programmamanager Sociaal Domein	45.000	0	0	0
p. Medewerker Onderhoud Blaricum	60.000	60.000	0	0
Totaal	498.749	354.413	209.413	209.413

h. Openbare Orde en Veiligheid – Beleid (1 fte)

De taken op het gebied van openbare orde en veiligheid zijn in de afgelopen jaren sterk toegenomen. Thema’s zoals georganiseerde criminaliteit (ondermijning) en bewustwordingsbijeenkomsten, nieuw beleid en werkwijze op het gebied van Persoonsgerichte Aanpak (PGA), het ondersteunen van buurtinitiatieven zoals de WhatsApp-groepen, High Impact Crime en burgervoorlichting vragen substantieel meer tijd voor een goede uitvoering en coördinatie. Hiervoor hebben Blaricum, Eemnes en Laren in de kadernota’s 2018 middelen gereserveerd om het cluster Veiligheid te versterken met 1 fte.

In het volgende overzicht is de inzet vanuit de gemeentelijke begrotingen weergegeven.

h. Openbare Orde en Veiligheid - Beleid (1 fte)	2019	2020	2021	2022
Blaricum	24.600	24.600	24.600	24.600
Eemnes	22.313	22.313	22.313	22.313
Laren	27.000	27.000	27.000	27.000
Totaal Openbare Orde en Veiligheid - Beleid (1 fte)	73.913	73.913	73.913	73.913

i. Openbare Orde en Veiligheid – BOA

Op basis van het Handhavingsbeleid vindt er integraal toezicht plaats. Stringente handhaving vraagt om een overheid die consequent is. De reguliere capaciteit die hiervoor is ingeruimd wordt overeenkomstig het handhavingsprogramma evenredig ingezet. Daarnaast is behoefte vanuit de gemeenten dat er extra wordt gecontroleerd.
Voor de gemeente Eemnes zijn de middelen ook bestemd ten behoeve van bouwtoezicht.

In het volgende overzicht is de inzet vanuit de gemeentelijke begrotingen weergegeven.

i. Openbare Orde en Veiligheid - BOA	2019	2020	2021	2022
Blaricum	30.000	30.000	30.000	30.000
Eemnes	25.000	25.000	0	0
Laren	25.000	25.000	25.000	25.000
Totaal Openbare Orde en Veiligheid - BOA	80.000	80.000	55.000	55.000

j. Professionalisering Gemeentelijk Vastgoed

De professionalisering van het gemeentelijk vastgoed, binnen de BEL Combinatie, is in volle gang gezet. Dat was ook noodzakelijk gebleken, het beheer van gemeentelijk vastgoed diende aanzienlijk verbeterd te worden. Het opstellen van een nieuwe Meerjaren Onderhoudsplan (MJOP) en Jaarlijkse Onderhoud Plannen (JOP) is uitbesteed aan een nieuwe externe partij. De opgeleverde MJOP dient binnen het cluster Vastgoed financieel te worden vertaald.
Er is gebleken dat er minimaal 20 uur structureel nodig zijn om de totale portefeuille vastgoed en grondzaken op een professionele manier te kunnen beheren.
Om het professionaliseringstraject te doorlopen zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld.

j. Professionalisering Gemeentelijk Vastgoed	2019	2020	2021	2022
Blaricum	14.100	0	0	0
Eemnes	14.100	0	0	0
Laren	14.136	0	0	0
Totaal Professionalisering Vastgoed	42.336	0	0	0

k. Uitvoeren Duurzaamheidsprogramma

In Blaricum en Laren is een programma Duurzaamheid vastgesteld. Hierin heeft Blaricum en Laren afgesproken om samen op te trekken, en daar waar kan, samen met Eemnes te werken en aan regionale projecten mee te doen.
Naar aanleiding van het programma Duurzaamheid hebben de gemeenten Blaricum en Laren middelen in de kadernota 2018 opgenomen om een projectmanager aan te trekken voor 2,5 dagen per week. De gemeente Eemnes heeft een eigen klimaatprogramma en voert dit uit binnen de gemeentelijke begroting.

k. Uitvoeren Duurzaamheidsprogramma	2019	2020	2021	2022
Blaricum	16.800	16.800	16.800	16.800
Eemnes	0	0	0	0
Laren	18.700	18.700	18.700	18.700
Totaal Uitvoeren Duurzaamheidsprogramma	35.500	35.500	35.500	35.500

l. Blaricummermeent – van ontwikkeling naar beheer

In de kadernota 2018 van de gemeente Blaricum is rekening gehouden met het opnemen van het nieuw ingericht openbaar (deel)gebied van de Blaricummermeent in het beheer- en onderhoudsprogramma van de BEL Combinatie. Daarnaast heeft Blaricum ook rekening gehouden met de structurele meerkosten van de BEL Combinatie. Het beschikbaar gesteld bedrag betreft een ruwe indicatie.

l. Blaricummermeent van ontwikkeling naar beheer	2019	2020	2021	2022
Blaricum	45.000	45.000	45.000	45.000
Eemnes	0	0	0	0
Laren	0	0	0	0
Totaal B'meent - van ontwikkeling naar beheer	45.000	45.000	45.000	45.000

m. Gebiedsmanager

In de kadernota 2018 heeft de gemeente Eemnes middelen beschikbaar gesteld voor het aanstellen van een gebiedsmanager. Deze manager wordt verantwoordelijk voor het bottom-up ontwikkelen van de wijken in Eemnes, waarbij participatie en zelfredzaamheid worden gestimuleerd.

m. Gebiedsmanager	2019	2020	2021	2022
Blaricum	0	0	0	0
Eemnes	60.000	60.000	0	0
Laren	0	0	0	0
Totaal Gebiedsmanager	60.000	60.000	0	0

n. Extra ruimen zwerfafval

In de kadernota 2018 van de gemeenten Eemnes en Laren zijn middelen beschikbaar gesteld ten behoeve van het extra ruimen van zwerfafval met een bakfiets. Het beschikbaar budget is bedoeld om een extra man/vrouw aan te trekken om deze werkzaamheden te kunnen uitvoeren.

n. Extra ruimen zwerfafval	2019	2020	2021	2022
Blaricum	0	0	0	0
Eemnes	27.000	0	0	0
Laren	30.000	0	0	0
Totaal Extra ruimen zwerfafval	57.000	0	0	0

o. Programmamanager Sociaal Domein

Het ambitieniveau met betrekking tot sociaal domein is in de gemeente Eemnes behoorlijk. Om deze reden zijn, in de kadernota 2018 van de gemeente Eemnes, middelen gereserveerd ten behoeve van een programmamanager sociaal domein.

o. Programmamanager Sociaal Domein	2019	2020	2021	2022
Blaricum	0	0	0	0
Eemnes	45.000	0	0	0
Laren	0	0	0	0
Totaal Programmamanager Sociaal Domein	45.000	0	0	0

p. Medewerker Onderhoud Blaricum

Bij de behandeling van de kadernota 2018 van Blaricum in de raad is een motie aangenomen om de 1 fte incidenteel beschikbaar te stellen ten behoeve van het plegen van extra onderhoud in Blaricum.

p. Medewerker Onderhoud Blaricum	2019	2020	2021	2022
Blaricum	60.000	60.000	0	0
Eemnes	0	0	0	0
Laren	0	0	0	0
Totaal Medewerker Onderhoud Blaricum	60.000	60.000	0	0

4. Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage BEL gemeenten

4.1. Algemene ontwikkeling gemeentelijke bijdrage 2019-2022

Met ingang van 2015 worden de kosten van de BEL Combinatie niet meer gefactureerd op basis van werkelijke uren maal (voorcalculatorisch) tarief; het Algemeen Bestuur van de BEL Combinatie heeft juli 2015 ingestemd met het loslaten van deze systematiek. Bepaald is dat de (voorcalculatorisch bepaalde) bijdrage van de gemeenten in het vervolg maandelijks in twaalf gelijke termijnen wordt doorbelast. De verdeling van de gemeentelijke bijdrage tussen de BEL-gemeenten is op basis van de volgende DVO-percentages:

DVO-percentages	
Blaricum	33,23%
Eemnes	30,17%
Laren	36,60%

Vanuit het perspectief van de BEL Combinatie is de doorbelasting naar de gemeenten dus in feite géén substantieel risico meer. Daarnaast weten de BEL-gemeenten in eerste instantie niet verrast met een aanvullende gemeentelijke bijdrage boven datgene wat in de begroting (dan wel begrotingswijzigingen) zijn vastgesteld.

Naast de DVO-bijdrage kunnen de BEL-gemeente aanvullende opdrachten verstrekken aan de BEL Combinatie. Deze aanvullende opdrachten worden niet verdeeld op basis van de DVO-percentages. Immers, een opdracht van 1 gemeente mag niet ten laste worden gebracht van de andere gemeenten. In deze begroting zijn de aanvullende opdrachten verwerkt onder de noemer “maatwerk”.

Het effect van de financiële ontwikkelingen 2019 e.v. uit de begroting 2019-2022 op de totale gemeentelijke bijdrage van de drie gemeenten is als volgt:

Gemeentelijke bijdrage BEL-gemeenten	2019	2020	2021	2022
(+ = nadeel; - = voordeel)				
Totale bijdrage begroting 2018-2021	-17.439.905	-17.459.905	-17.459.905	-17.459.905
Mutaties Begroting 2019	-1.595.669	-1.451.333	-1.306.333	-1.306.333
Nieuwe bijdrage begroting 2019-2022	-19.035.574	-18.911.238	-18.766.238	-18.766.238

Daarnaast is de gemeentelijke bijdrage aan de BEL Combinatie ook per gemeente uitgesplitst. In het volgende overzicht wordt de jaarlijkse bijdrage per gemeente weergegeven na de verwerking van de voorstellen uit deze begroting.

Gemeentelijke bijdrage per gemeente	2019	2020	2021	2022
Blaricum	-6.334.021	-6.326.566	-6.266.566	-6.266.566
Eemnes	-5.813.862	-5.733.790	-5.648.790	-5.648.790
Laren	-6.887.692	-6.850.883	-6.850.883	-6.850.883
Totaal gemeentelijke bijdrage 2019-2022	***-19.035.574***	***-18.911.238***	***-18.766.238***	***-18.766.238***

In de volgende paragrafen wordt per gemeente een detail uitwerking met betrekking tot de ontwikkeling van de gemeentelijke bijdrage weergegeven.

4.2. Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage Gemeente Blaricum

Specificatie gemeentelijke bijdrage Blaricum	2019	2020	2021	2022
Vastgestelde bijdrage 2018-2021	5.779.014	5.785.659	5.785.659	5.785.659
Nieuwe mutaties				
Autonome ontwikkelingen (DVO) 33,23%	160.474	160.474	160.474	160.474
a. CAO Gemeenten 2017-2018	122.619	122.619	122.619	122.619
b. Ontwikkeling Consumentenprijsindex	37.856	37.856	37.856	37.856
Investeringsplanning bedrijfsvoering BEL (DVO) 33,23%	178.445	178.445	178.445	178.445
c. Toename licentiekosten	16.615	16.615	16.615	16.615
d. Professionalisering Functioneel Beheer	63.137	63.137	63.137	63.137
e. Uitvoeren onderzoeken dienstverlening	5.981	5.981	5.981	5.981
f. Teamleiders stafteams (3 fte)	92.712	92.712	92.712	92.712
Overige (DVO) 33,23%	25.587	25.587	25.587	25.587
g. Beleidsmedewerker Sport (1 fte)	25.587	25.587	25.587	25.587
Maatwerk	190.500	176.400	116.400	116.400
h. Openbare Orde en Veiligheid - Beleid (1 fte)	24.600	24.600	24.600	24.600
i. Openbare Orde en Veiligheid - BOA	30.000	30.000	30.000	30.000
j. Professionalisering Gemeentelijk Vastgoed	14.100	0	0	0
k. Uitvoeren Duurzaamheidsprogramma	16.800	16.800	16.800	16.800
l. Blaricummermeent van ontwikkeling naar beheer	45.000	45.000	45.000	45.000
m. Gebiedsmanager	0	0	0	0
n. Extra ruimen zwerfafval	0	0	0	0
o. Programmamanager Sociaal Domein	0	0	0	0
q. Medewerker Onderhoud Blaricum	60.000	60.000	0	0
Gemeentelijke bijdrage Blaricum 2019-2022	6.334.021	6.326.566	6.266.566	6.266.566

4.3. Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage Gemeente Eemnes

Specificatie gemeentelijke bijdrage Eemnes	2019	2020	2021	2022
Vastgestelde bijdrage 2018-2021	5.289.508	5.295.536	5.295.536	5.295.536
Nieuwe mutaties				
Autonome ontwikkelingen (DVO) 30,17%	145.697	145.697	145.697	145.697
a. CAO Gemeenten 2017-2018	111.327	111.327	111.327	111.327
b. Ontwikkeling Consumentenprijsindex	34.370	34.370	34.370	34.370
Investeringsplanning bedrijfsvoering BEL (DVO) 30,17%	162.013	162.013	162.013	162.013
c. Toename licentiekosten	15.085	15.085	15.085	15.085
d. Professionalisering Functioneel Beheer	57.323	57.323	57.323	57.323
e. Uitvoeren onderzoeken dienstverlening	5.431	5.431	5.431	5.431
f. Teamleiders stafteams (3 fte)	84.174	84.174	84.174	84.174
Overige (DVO) 30,17%	23.231	23.231	23.231	23.231
g. Beleidsmedewerker Sport (1 fte)	23.231	23.231	23.231	23.231
Maatwerk	193.413	107.313	22.313	22.313
h. Openbare Orde en Veiligheid - Beleid (1 fte)	22.313	22.313	22.313	22.313
i. Openbare Orde en Veiligheid - BOA	25.000	25.000	0	0
j. Professionalisering Gemeentelijk Vastgoed	14.100	0	0	0
k. Uitvoeren Duurzaamheidsprogramma	0	0	0	0
l. Blaricummermeent van ontwikkeling naar beheer	0	0	0	0
m. Gebiedsmanager	60.000	60.000	0	0
n. Extra ruimen zwerfafval	27.000	0	0	0
o. Programmamanager Sociaal Domein	45.000	0	0	0
q. Medewerker Onderhoud Blaricum	0	0	0	0
Gemeentelijke bijdrage Eemnes 2019-2022	5.813.862	5.733.790	5.648.790	5.648.790

4.4. Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage Gemeente Laren

Specificatie gemeentelijke bijdrage Laren	2019	2020	2021	2022
Vastgestelde bijdrage 2018-2021	6.371.383	6.378.710	6.378.710	6.378.710
Nieuwe mutaties				
Autonome ontwikkelingen (DVO) 36,60%	176.749	176.749	176.749	176.749
a. CAO Gemeenten 2017-2018	135.054	135.054	135.054	135.054
b. Ontwikkeling Consumentenprijsindex	41.695	41.695	41.695	41.695
Investeringsplanning bedrijfsvoering BEL (DVO) 36,60%	196.542	196.542	196.542	196.542
c. Toename licentiekosten	18.300	18.300	18.300	18.300
d. Professionalisering Functioneel Beheer	69.540	69.540	69.540	69.540
e. Uitvoeren onderzoeken dienstverlening	6.588	6.588	6.588	6.588
f. Teamleiders stafteams (3 fte)	102.114	102.114	102.114	102.114
Overige (DVO) 36,60%	28.182	28.182	28.182	28.182
g. Beleidsmedewerker Sport (1 fte)	28.182	28.182	28.182	28.182
Maatwerk	114.836	70.700	70.700	70.700
h. Openbare Orde en Veiligheid - Beleid (1 fte)	27.000	27.000	27.000	27.000
i. Openbare Orde en Veiligheid - BOA	25.000	25.000	25.000	25.000
j. Professionalisering Gemeentelijk Vastgoed	14.136	0	0	0
k. Uitvoeren Duurzaamheidsprogramma	18.700	18.700	18.700	18.700
l. Blaricummermeent van ontwikkeling naar beheer	0	0	0	0
m. Gebiedsmanager	0	0	0	0
n. Extra ruimen zwerfafval	30.000	0	0	0
o. Programmamanager Sociaal Domein	0	0	0	0
q. Medewerker Onderhoud Blaricum	0	0	0	0
Gemeentelijke bijdrage Laren 2019-2022	6.887.692	6.850.883	6.850.883	6.850.883

5. Meerjarenbegroting 2019 - 2022

5.1. Meerjarenbegroting 2019-2022

Cat.	Omschrijving	werkelijk	begroot	begroot	begroot	begroot	begroot
		2017	2018 primitief	2019	2020	2021	2022
	Lasten						
1.1	Salarissen en sociale lasten	10.375.686	12.100.710	13.322.135	13.322.135	13.262.135	13.262.135
2.1	Belastingen	37.252	36.500	36.500	36.500	36.500	36.500
3.2	Duurzame goederen	21.034	17.500	17.500	17.500	17.500	17.500
3.3	Pachten	10.635	11.000	11.000	11.000	11.000	11.000
3.5.1	Ingeleend personeel	3.127.141	637.000	637.000	637.000	637.000	637.000
3.8	Overige goederen en diensten	4.142.095	3.520.186	4.261.881	4.094.606	3.958.322	3.966.211
5.1	Rente	659.239	0	603.106	570.897	550.688	530.480
7.3	Afschrijvingen	1.098.892	1.045.005	699.666	774.814	846.307	858.626
7.4	Toegerekende rente		840.148	0	0	0	0
	Totale lasten	**19.471.974**	**18.208.048**	**19.588.787**	**19.464.451**	**19.319.451**	**19.319.451**
	Baten						
3.2	Duurzame goederen	-12.172	0	0	0	0	0
3.5.2	Uitgeleend personeel	-270.505	-23.000	-23.000	-23.000	-23.000	-23.000
3.8	Overige goederen en diensten	-228.952	-96.213	-96.213	-96.213	-96.213	-96.213
4.3.2	Inkomensoverdrachten - gemeenten (DVO)	-17.777.650	-17.470.900	-19.035.574	-18.911.238	-18.766.238	-18.766.238
4.3.2	Inkomensoverdrachten - gemeenten (overige)	-3.770	-434.000	-434.000	-434.000	-434.000	-434.000
5.1	Rente	-1.395	0	0	0	0	0
	Totale baten	**-18.294.444**	**-18.024.113**	**-19.588.787**	**-19.464.451**	**-19.319.451**	**-19.319.451**
	Saldo voor bestemming	1.177.530	183.935	0	0	0	0
7.1	Mutaties reserves - onttrekkingen	-1.110.255	-183.935	0	0	0	0
	Saldo na bestemming	**67.275**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

5.2. Toelichting op begrotingsposten

Lasten

Salarissen
Het salarisbudget 2019 bedraagt € 13.322.135.
Vanaf 2017 is het Persoonlijk budget onderdeel van het IKB. Vanaf dat moment is het beschikbaar stellen van het persoonlijk budget niet meer resultaatafhankelijk.

Formatieplan 2019

Ontwikkeling formatie BEL Combinatie	fte's
Formatieplan 2018	187,38
af: incidentele formatie 2018	
Extra formatie CISO	-0,50
bij: formatie-uitbreiding begroting 2019	
Teamleiders stafteams	3,00
Functioneel beheer	2,80
Beleidsmedewerker Sport	1,00
Beleidsmedewerker Openbare Orde en Veiligheid	1,00
Uitvoering Duurzaamheidsprogramma	0,50
Medewerker Onderhoud Blaricum	1,00
Formatieplan 2019	196,18

Rente en afschrijvingen
Voor het BEL kantoor, bouw- en grondkosten, wordt een rentepercentage van 4,755% doorberekend.

3.5.1. Ingeleend personeel
Gestreefd wordt naar een ‘flexibele’ formatie, zodat goed en snel geanticipeerd kan worden op (wijzigingen in) de gevraagde dienstverlening door de opdrachtgevers (gemeenten). Daarnaast heeft de BEL Combinatie te maken met personeelsverloop, moeilijk vervulbare vacatures en langdurig ziekteverzuim. Het ‘reguliere’ inhuurbudget bedraagt € 637.000.

3.8 Overige goederen en diensten
Dit zijn diverse externe uitgaven die voor de bedrijfsvoering van de BEL Combinatie worden gemaakt. Voor 2019 is uitgegaan van een consumentenprijsindex (CPI) van 1,6 % (€ 113.920).

Baten

3.5.2. Uitgeleend personeel
Er wordt van de gemeenten een vergoeding van € 23.000 ontvangen voor werkzaamheden verricht door de medewerker Kunst.

3.8 Overige goederen en diensten

Het overige onder 'goederen en diensten' begrote bedrag van € 96.000 bestaat uit de volgende posten:

- opbrengst bedrijfskantine	€ 22.000
- bijdrage gemeenten voor het openhouden van de kantine	€ 20.000
- Overige opbrengsten – Doorbelasting servicekosten	€ 54.000
	€ 96.000

4.3.2. Inkomensoverdrachten – gemeenten (DVO)

Voor de verrekening van de diensten met de drie BEL-gemeenten heeft het Algemeen Bestuur in juli 2015 ingestemd met een nieuwe verrekensystematiek voor 2015 en verder. Deze omvat geen verrekening meer op basis van 'uren', maar is voorcalculatorisch op basis van de prestatieafspraken zoals in de dienstverleningsovereenkomst zijn gemaakt. In 2019 wordt daarom het begrote bedrag voor verrekening gemeenten ad € 19.035.574 aan de gemeenten doorbelast.

Overzicht gemeentelijke DVO bijdragen 2019:

Gemeentelijke bijdrage per gemeente	2019	2020	2021	2022
Blaricum	-6.334.021	-6.326.566	-6.266.566	-6.266.566
Eemnes	-5.813.862	-5.733.790	-5.648.790	-5.648.790
Laren	-6.887.692	-6.850.883	-6.850.883	-6.850.883
Totaal gemeentelijke bijdrage 2019-2022	***-19.035.574***	***-18.911.238***	***-18.766.238***	***-18.766.238***

4.3.2 Inkomensoverdrachten – gemeenten (overige)

Onder de post inkomensoverdrachten zijn opgenomen de van de gemeenten te ontvangen bijdrage voor het informatieplan 2010-2013 ad € 395.000 en de te ontvangen opbrengst voor WOZ taxaties ad € 28.000. Voorts wordt in verband met de plaatsing van zonnepanelen op het dak van het BEL-kantoor een subsidiebedrag van circa € 11.000 ontvangen.

6. Paragrafen

6.1. Paragraaf Bedrijfsvoering

Deze paragraaf is gewijd aan de bedrijfsvoering van de BEL Combinatie, dat wil zeggen de manier waarop de processen in ons bedrijf zijn georganiseerd en worden aangestuurd en de manier waarop de bedrijfsmiddelen worden ingezet. Doel van de bedrijfsvoering is om zo effectief en efficiënt mogelijk de afgesproken prestaties te leveren.

Organisatieontwikkeling
Eind 2015 is met de Doorontwikkeling de beweging ingezet richting een eigentijdse wendbare organisatie. In 2018 krijgt de Doorontwikkeling een vervolg in het meerjarenprogramma Organisatieontwikkeling. Als gemeentelijke werkorganisatie is wendbaarheid nodig om producten en dienstverlening aan te kunnen blijven sluiten op wat lokale en landelijke maatschappelijke ontwikkelingen en wet- en regelgeving van ons vragen. Het Arhi proces zal eveneens een groot beroep doen op onze flexibiliteit en ons aanpassingsvermogen. De ontwikkeling van de organisatie krijgt op verschillende niveaus vorm: bij de teamleiders, de teams en de medewerkers:

- Het management van de BEL Combinatie is anders ingericht. Het aantal leidinggevenden is afgenomen. Afdelingsmanagers en coördinatoren zijn omgezet naar teamleiders. Teamleiders sturen anders; zij zijn -naast hun inhoudelijke verantwoordelijkheid – ook verantwoordelijk voor het in ontwikkeling brengen van hun team en medewerkers. Teamleiders zijn een cruciale factor in de beweging naar meer zelfregie en wendbaarheid in de teams en bij de medewerkers.
- Medewerkers krijgen meer ruimte om eigen regie en verantwoordelijkheid te nemen voor de uitvoering van hun werk en hun ontwikkeling. Er wordt meer en meer een beroep gedaan op verbindende- en samenwerkingskwaliteiten vanuit hun eigen professionaliteit en vakmanschap. Het is daarom belangrijk dat medewerkers voldoende ontplooiingsmogelijkheden krijgen en zich kunnen blijven ontwikkelen.
- De teams richten met de teamleider hun eigen maatwerk ontwikkeltraject in, afhankelijk van de opgave waar zij voor staan. De opgave wordt soms nadrukkelijk door het bestuur ingegeven. Zo wordt de outsourcing van de gemeentelijke belastingtaken onderzocht, wat gevolgen heeft voor het team Heffen & Waarderen en deels voor het team Invordering. Bij de Buitendienst is de toekomstige positionering onderwerp van onderzoek.

Opleidingen en trainingen zijn essentiële instrumenten in de cultuurverandering die is ingezet richting een eigentijdse wendbare organisatie. Medewerkers, teams en teamleiders worden met opleidingen en ontwikkelaanbod optimaal gefaciliteerd in hun professionele en persoonlijke ontwikkeling. Hier wordt in toenemende mate gebruik van gemaakt. Het is de verwachting dat deze trend zich de komende jaren zal voortzetten.

Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren
Het wetsvoorstel normalisering rechtspositie ambtenaren is op 8 november 2016 door de Eerste Kamer aangenomen. Normalisering van de rechtspositie betekent dat:

- het private arbeidsrecht (inclusief het onlangs gewijzigde ontslagrecht) van toepassing wordt op de rechtsverhouding tussen overheidswerkgevers en hun ambtenaren;
- de bestuursrechtelijke regels rond bezwaar en beroep in ambtenarenzaken komen te vervallen;
- de speciale regels voor het arbeidsvoorwaardenoverleg, en de doorwerking daarvan, worden vervangen door het reguliere cao-recht.

De planning is erop gericht dat de wet, tezamen met alle invoerings- en aanpassingswetgeving, met ingang van 1 januari 2020 in werking treedt. Het financiële effect van deze exogene ontwikkeling is op dit moment nog niet bekend. Mogelijk dat op termijn sprake is van een aanpassing van de loonkosten, maar ook eventuele frictiekosten kunnen zich voordoen.

Planning & Control

Onder planning & control wordt verstaan de activiteiten die erop gericht zijn om duidelijk te maken wat er, gegeven de doelen, in een bepaalde periode moet gebeuren, de informatievoorziening daarover, de benodigde bijsturing en de uiteindelijke verantwoording over de behaalde resultaten aan het bestuur. Binnen planning en control zijn daarmee twee belangrijke processen onlosmakelijk met elkaar verbonden: plannen en beheersen. Dat is het dagelijks werk van het BEL bestuur, de directie, de teamleiders en de medewerkers van de BEL Combinatie, waarbij het Dagelijks Bestuur via een aantal producten in de planning en controlcyclus verantwoording aflegt aan het Algemeen Bestuur.

Daarnaast zijn specifieke aandachtsgebieden in dit domein, onder andere de treasuryfunctie (aantrekken van gelden), het volgen van de verbonden partijen en de opvolging van de verbeterpunten die voortkomen uit de interne controle.

Tevens zijn er vanuit het (concept) Programma Bedrijfsvoering 4 pijlers/speerpunten vastgesteld:

- Versterken budgetbeheer
- Managementinformatie
- Dienstverleningsovereenkomst
- Projectbeheersing

In 2018 zullen stappen worden genomen om het Programma Bedrijfsvoering verder te implementeren.

6.2. Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf staat de vraag centraal in hoeverre de BEL Combinatie in staat is financiële tegenvallers op te vangen zonder dat dit ten koste gaat van de bedrijfsvoering of dienstverlening. Aan de hand van het weerstandsvermogen, geschatte risico's en andere financiële kengetallen wordt de financiële positie van de BEL Combinatie uiteengezet en toegelicht.

Weerstandscapaciteit
De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden om niet begrote kosten, die onverwachts en substantieel zijn, te dekken. Hierbij kan onderscheid worden gemaakt tussen incidentele en structurele weerstandscapaciteit. Onderdelen van de weerstandscapaciteit van de BEL zijn:

Weerstandscapaciteit exploitatie	
Onbenutte belastingcapaciteit	0
Onvoorzien	0
Weerstandscapaciteit exploitatie	*0*
Weerstandscapaciteit vermogen	
Algemene bedrijfsreserve	176.055
Stille reserves	0
Weerstandscapaciteit vermogen	*176.055*
Totale Weerstandscapaciteit BEL Combinatie	**176.055**

De BEL Combinatie kent zelf geen belastingen als inkomsten, dus is er ook geen sprake van onbenutte belastingcapaciteit (anders dan bij de drie deelnemende gemeenten). Evenmin is sprake van stille reserves en een geraamd bedrag onvoorzien.

Risico's
De BEL Combinatie kent een aantal risico's, de belangrijkste risico's staan hieronder vermeld.

Deelnemende gemeenten
Op grond van artikel 29 (over uittreding) van de Gemeenschappelijke Regeling BEL Combinatie kan het college en de burgemeester van elke deelnemende gemeente, na vooraf verkregen instemming van de raad van die gemeente, besluiten dat de deelneming aan deze regeling wordt opgezegd. De raden van de overige gemeenten worden over de besluiten geïnformeerd. Een dergelijk besluit kan voor de eerste keer worden genomen zes jaar na het besluit tot deelname aan / toetreding tot deze regeling. Er is daarom sinds 2014 het risico van uittreden van één van de deelnemers.
Het (financiële) risico wordt enigszins beperkt, doordat de daadwerkelijke uittreding pas twee jaar na het jaar van besluitvorming in werking treedt. Het betreffende risico wordt ook als niet heel groot beoordeeld, doordat de consequenties van uittreding voor de uittreder aanzienlijk zijn en om die reden niet snel genomen zal worden. Het risico is echter ook niet nihil, gezien de politiek-bestuurlijke discussies die gevoerd worden rond de bestuurskrachtmetingen, de niet vrijblijvende samenwerking met Huizen en een mogelijke arhi-procedure (arhi = wet algemene regels herindelingen), waarin onder andere de te nemen stappen en verantwoordelijkheden met betrekking tot de voorbereiding van en besluitvorming over gemeentelijke herindelingen staan opgenomen.

ICT
Om het verleden, waarin raden op gezette tijden werden verzocht om grote bedragen ter beschikking te stellen op basis van informatieplannen die gepresenteerd werden als 'eenmalige' investeringen, te doorbreken is er een integraal eindbeeld ontworpen in nauwe samenwerking met dienstverlening. De BEL Combinatie en haar gemeenten sluiten zich daarbij ook graag actief aan op de actuele landelijke en maatschappelijke ontwikkelingen. Denk onder meer aan Digitale Agenda 2020 van de Vereniging Nederlandse Gemeenten, Digicommissaris, NUP (Nationaal Uitvoeringsprogramma) en Open Data. Een elektronische overheid ondersteunt de burgerparticipatie. Er is een groot belang op een goed geborgd stelsel van afspraken m.b.t. de Informatiebeveiliging versneld op te bouwen, waarmee zal worden voldaan aan de eisen van de Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (BIG). Daarom is er per mei 2017 een CISO (Chief Information Security Officer) operationeel. Dit budget is via de Kadernota 2018 echter incidenteel geraamd. In 2018 wordt nog nader onderzocht of structurele bezetting noodzakelijk is voor de CISO-taken, alsmede voor een functionaris Gegevensbescherming in het kader van de invoering van de Europese Algemene Verordening Gegevensbescherming per mei 2018.

Inhuurbudget
Tijdelijke kwaliteitsimpulsen moeten aan de BEL Combinatie gegeven kunnen worden ten gevolge van wettelijke, landelijke en regionale ontwikkelingen of vragen uit de gemeenten en de regio's. Teams hebben meer flexibiliteit nodig om nieuwe ontwikkelingen op te vangen, en extra kwaliteit in te zetten die nog niet aanwezig is. Die flexibiliteit betreft zowel tijdelijke capaciteit als kwaliteit. Ook zien we dat medewerkers vanwege tijdsdruk geen opleidingen kunnen volgen, hetgeen beter gefaciliteerd moet kunnen worden. Speerpunt voor de komende jaren is dat medewerkers zich optimaal kunnen toerusten op de toekomst en er is nog sprake van een inhaalslag. Dat betekent dat er ruimte moet zijn om opleidingen en trainingen te kunnen volgen. Het huidige inhuurbudget is daarvoor niet toereikend. Met de flexibele schil dienen we een aantal doelen: een kwaliteitsimpuls door tijdelijk noodzakelijke specifieke ervaring en kennis en kunde in te kunnen huren, ruimte/tijd en daarmee tijdelijk extra bezetting om ontwikkeling van het vaste personeel te faciliteren, het opvangen van hoog niet beïnvloedbaar medisch ziekteverzuim, en de opvang van extra kosten voor inhuur op langdurig lastig in te vullen vacatures vanwege krapte op de arbeidsmarkt.

Mobiliteitsbudget
Door intensief HRM-beleid en aandacht voor medewerkers die al langere tijd niet goed op hun plek leken te zitten- wat zich uit in een combinatie van ziekteverzuim, mindere arbeidsverhoudingen, ontevredenheid, negatieve energie in het team- is er de laatste jaren meer beweging gekomen. Er liggen vaak latente vraagstukken rond duurzame inzetbaarheid aan ten grondslag op het gebied van loopbaan, gezondheid, balans werk-privé of levensfase. Het is belangrijk dit te adresseren. Sommige medewerkers kiezen door die gesprekken, ondersteund met assessments of begeleiding, een andere plek in de BEL Combinatie en anderen kiezen ervoor om buiten de BEL hun loopbaan voort te zetten. Dit zijn natuurlijke processen, en meestal komen mensen op eigen kracht verder. Maar dat is niet altijd het geval, en ook dan is het van belang medewerkers vanuit goed werkgeverschap verder te helpen. Daarnaast kan de organisatie ook een bedrijfseconomisch belang (bijvoorbeeld het voorkomen van ww-lasten) hebben medewerkers hierin te faciliteren. Het is onze visie dat vrijwillige interne en externe mobiliteit een geaccepteerd gespreksonderwerp mag worden binnen de werkgever-medewerker relatie, bijvoorbeeld tijdens de gesprekscyclus Het Goede Gesprek. Mobiliteit hoort bij een wendbare organisatie.

Weerstandsvermogen
De weerstandscapaciteit bedraagt begin 2019 € 176.055. De kwantificering van de hierboven aangegeven risico's is nul. Het Dagelijks Bestuur van de BEL Combinatie heeft december 2015 de notitie omvang weerstandsvermogen vastgesteld, waarbij is bepaald dat voor de hoogte van het weerstandsvermogen een ondergrens van 2% van de omzet geldt. Dit komt neer op een bedrag van circa € 387.000. De algemene reserve wordt niet vooraf aangevuld. In geval van positieve rekeningresultaten van de BEL Combinatie zal de algemene reserve worden aangevuld tot een maximum van 5% van de omzet.
De BEL Combinatie is een gemeenschappelijke regeling van de drie gemeenten Blaricum, Eemnes en Laren. In het geval dat sprake is van een onvoldoende weerstandsvermogen zal een beroep worden gedaan op de weerstandscapaciteit van de drie BEL gemeenten, zoals in de programmabegroting 2016 van deze gemeenten is opgenomen.

Kengetallen

Kengetallen	Realisatie 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Netto schuldquote	96,76%	97,01%	90,32%	90,86%	88,42%	86,00%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	96,67%	96,98%	90,29%	90,84%	88,40%	85,98%
Solvabiliteitsratio	3,20%	2,09%	2,09%	2,09%	2,15%	2,20%
Structurele exploitatieruimte	-6,69%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

De kengetallen grondexploitaties en belastingcapaciteit zijn niet van toepassing op de BEL Combinatie.

Netto schuldquote
De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de BEL Combinatie ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Hoe lager het percentage is, des te gezonder is de schuldenverhouding. Ten opzichte van vorig jaar is de schuldquote van de BEL Combinatie gestegen. Dit betekent daling in de financiële stabiliteit.

Solvabiliteitsratio
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de BEL Combinatie in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Het gerealiseerde percentage van 3,20% is lager dan de ratio in 2016. Aangezien de deelnemende gemeenten garant staan voor de BEL Combinatie zegt het getal echter weinig over het feitelijk in staat zijn om verplichtingen te voldoen.

Structurele exploitatieruimte
Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. Met het gerealiseerde percentage van -6.69% wordt een daling ten opzichte van 2016 gerealiseerd.

6.3. Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen bevat op grond van de BBV in ieder geval de volgende kapitaalgoederen: wegen, riolering, water, groen en gebouwen.

Voor de BEL Combinatie is alleen het onderdeel “gebouwen” van toepassing.
De overige onderdelen worden opgenomen in de afzonderlijke gemeentelijke jaarrekeningen.

De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen bevat op grond van de BBV in ieder geval de volgende kapitaalgoederen: wegen, riolering, water, groen en gebouwen.

Voor de BEL Combinatie is alleen het onderdeel “gebouwen” van toepassing.
De overige onderdelen worden opgenomen in de afzonderlijke gemeentelijke jaarrekeningen.

In 2009 is het BEL kantoor in Eemnes in gebruik genomen, waarvan zowel de BEL Combinatie als de gemeente Eemnes voor een deel eigenaar is. De gemeente Eemnes is eigenaar van de bestuursvleugel Eemnes. De BEL Combinatie is ook eigenaar van het pand van de Buitendienst (Gemeentewerf) en de Wijkpost Bijvanck.

Voor alle drie panden zijn in 2016 de meerjarenonderhoudsprogramma’s geactualiseerd, in 2017 zijn deze vertaald naar een meerjarenraming.

In 2016 is een investeringskrediet ad € 368.000 beschikbaar gesteld om noodzakelijke aanpassingen aan het BEL kantoor te kunnen verrichten. In 2017 is alle achterstallig onderhoud verder weggewerkt.

6.4. Paragraaf Financiering

In het treasurystatuut staat beschreven hoe de BEL Combinatie met beleggingen en leningen omgaat. Beleid hiervoor is vastgelegd in de verordeningen 212 en 213 en het treasurystatuut.
De belangrijkste doelstellingen zijn:
- het beschermen van de organisatie tegen ongewenste financiële risico's
- het aantrekken van gelden tegen zo laag mogelijke kosten en aanvaardbare condities
- het optimaliseren van het renteresultaat

Financieringsbehoefte
Voor 2018 zijn nog geen nieuwe langlopende leningen aangetrokken. De tijdelijke financieringsbehoefte die er soms is, wordt ingevuld door middel van rekening courant en/of kasgeldleningen.
Gezien het relatief lage investeringsvolume wordt niet verwacht dat de BEL Combinatie in 2019 langlopende leningen moet aantrekken. Bij de renterisiconorm is dit ook het uitgangspunt geweest.
Voor verdere informatie zijn de volgende bijlagen opgenomen:
- Specificatie leningen in portefeuille (7.4)
- Renterisiconorm (7.5)
- Kasgeldlimiet (7.6)

Kasgeldlimiet
De kasgeldlimiet heeft tot doel de renterisico's op kortlopende (opgenomen) geld-leningen te beperken. Jaarlijks wordt door het ministerie aangegeven, welk bedrag een gemeente mag financieren met kortlopende geldleningen: de kasgeldlimiet. Het betreft een percentage (8,5%) van het totaal van de begroting. Voor de BEL Combinatie is dat € 1,6 miljoen. Voor de BEL Combinatie is dit risico eigenlijk niet aanwezig, omdat de meeste uitgaven vrijwel direct via de verrekening van de uren worden gedekt.

Renterisiconorm
Om ongewenste financiële gevolgen van rentewijzigingen te beperken wordt door het ministerie ook jaarlijks een renterisiconorm aangegeven. De renterisiconorm is 20% van het begrotingstotaal (€ 3,9 miljoen). Dit is het maximale bedrag van de totale vaste schuld (minus verstrekte leningen) waarvan de rente herzien mag worden in het lopende jaar. De uitkomst wordt hiervan niet overschreden.

Risicobeheer beleggingen
De BEL Combinatie heeft geen beleggingen.

Leningenportefeuille
Voor de leningenportefeuille wordt verwezen naar bijlage 7.4. Dit betreft het verloop van de langlopende leningen in 2019 en verder.

6.5. Overige paragrafen

De overige, door de Commissie BBV verplichte, paragrafen zijn voor de BEL Combinatie niet van toepassing. Hieronder worden de redenen kort toegelicht:

Lokale Heffingen
Sinds 1 januari 2008 zijn de taken voor het opleggen van de lokale heffingen gemandateerd aan de BEL Combinatie. Verantwoording en verwerking van deze baten vindt rechtstreeks plaats in de administratie van de betreffende BEL gemeente.

Verbonden partijen
Er is geen sprake van partijen waarmee de BEL Combinatie zich privaat- of publiekrechtelijk verbonden heeft én waar de BEL Combinatie een bestuurlijk én een financieel belang in heeft.

Grondbeleid
Sinds 1 januari 2008 zijn de taken op het gebied van het grondbeleid van de gemeenten gemandateerd aan de BEL Combinatie. Verantwoording van de hieraan gerelateerde baten en lasten vindt rechtstreeks plaats in de jaarrekening van de betreffende gemeente.

7. Bijlagen

7.1. Geprognosticeerde balans

Prognose Balans	31-12-2017	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022
Materiële vaste activa	18.262.160	17.878.837	17.866.597	17.899.717	17.353.875	16.890.083
Financiële vaste activa	14.765	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Voorraden	8.049	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Uitzettingen <1 jr	441.932	400.000	400.000	400.000	400.000	400.000
Liquide middelen	19.816	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
Overlopende activa	420.984	500.000	500.000	500.000	500.000	500.000
Balanstotaal activa	19.167.706	18.818.837	18.806.597	18.839.717	18.293.875	17.830.083
Algemene reserve	176.055	176.055	176.055	176.055	176.055	176.055
Bestemmingsreserves	415.615	216.387	216.387	216.387	216.387	216.387
Vaste schulden	14.025.000	13.050.000	12.325.000	11.900.000	11.475.000	11.050.000
Netto vlottende schulden	2.754.464	3.579.644	4.292.404	4.750.524	4.629.682	4.590.890
Overlopende passiva	1.774.822	1.775.000	1.775.000	1.775.000	1.775.000	1.775.000
Balanstotaal passiva	19.145.956	18.797.086	18.784.846	18.817.966	18.272.124	17.808.332

7.2. Investeringsoverzicht

Meerjaren investeringen BEL Combinatie begroting 2019 – 2022

Investeringen	2018	2019	2020	2021	2022
Informatieplan	250.000	250.000	250.000	250.000	250.000
Stelpost vervangen hard- en software	122.250	121.750	150.000	150.000	150.000
Vervangen tractiemiddelen	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000
Investeringen conform MJOP BEL kantoor					

7.3. Reserves BEL Combinatie

De BEL Combinatie heeft vier reserves: de algemene bedrijfsreserve en drie bestemmingsreserves. In onderstaande tabel zijn de prestatiedoelstelling, het doel, de looptijd en de norm van de reserves weergeven.

Reserve	Prestatiedoelstelling	Doel	Looptijd	Norm
Algemene bedrijfsreserve (94000)	Opvangen financiële risico's	De Algemene bedrijfsreserve vormt het financieel weerstandsvermogen voor het opvangen van financiële risico's en onvoorziene ontwikkelingen in de bedrijfsvoering	Ingesteld op: 01-01-2008 Looptijd: doorlopend	Minimaal 2 % en maximaal 5% van de omzet van de BEL Combinatie
Reserve Kapitaallasten (94020)	Dekking van de uit het Informatieplan voortvloeiende kapitaallasten	Zie prestatiedoelstelling	Ingesteld in: 2010 Looptijd: tot en met 2018	€2.158000 (totaal investeringsbedrag Informatieplan 2010-2013)
Reserve ICT (94021)	Dekking voor mogelijke investering op ICT gebied	Dekking creëren voor de mogelijke investeringen op ICT gebied	Ingesteld in: 2016 Looptijd: tot en met 2021	Maximaal €400.000, afhankelijk van toekomstige ontwikkelingen
Reserve Onderhoud gebouwen (94023)	Dekking voor eventuele toekomstige onderhoudslasten	Dekking creëren voor de onderhoudskosten die in de toekomst te verwachten zijn.	Ingesteld in: 2017 Looptijd: tot en met 2021	Maximaal €345.000, afhankelijk van toekomstige ontwikkelingen

Tabel Reserves BEL Combinatie

Het verloop van de reserves in de meerjarenplanning 2019-2022 is weergeven op de volgende bladzijde.

Meerjaren verloop reserves BEL Combinatie 2019-2022

		Begroting 2018			Begroting 2019			Begroting 2020
Reserves		**Eindsaldo**	**Toevoegingen**	**Onttrekkingen**	**Eindsaldo**	**Toevoegingen**	**Onttrekkingen**	**Eindsaldo**
94000	Algemene bedrijfsreserve	176.055			176.055			176.055
Totaal Algemene bedrijfsreserve		**176.055**	**0**	**0**	**176.055**	**0**	**0**	**176.055**
94020	Kapitaallasten	11.680			11.680			11.680
94021	ICT	200.000			200.000			200.000
94023	Onderhoud gebouwen	20.000			20.000			20.000
Totaal Bestemmingsreserves		**231.680**	**0**	**0**	**231.680**	**0**	**0**	**231.680**
Totaal reserves		**407.735**	**0**	**0**	**407.735**	**0**	**0**	**407.735**

		Begroting 2020			Begroting 2021			Begroting 2022
Reserves		**Eindsaldo**	**Toevoegingen**	**Onttrekkingen**	**Eindsaldo**	**Toevoegingen**	**Onttrekkingen**	**Eindsaldo**
94000	Algemene bedrijfsreserve	176.055			176.055			176.055
Totaal Algemene bedrijfsreserve		**176.055**	**0**	**0**	**176.055**	**0**	**0**	**176.055**
94020	Kapitaallasten	11.680			11.680			11.680
94021	ICT	200.000			200.000			200.000
94023	Onderhoud gebouwen	20.000			20.000			20.000
Totaal Bestemmingsreserves		**231.680**	**0**	**0**	**231.680**	**0**	**0**	**231.680**
Totaal reserves		**407.735**	**0**	**0**	**407.735**	**0**	**0**	**407.735**

Tabel Verloop reserves BEL Combinatie

7.4. Specificatie leningenoverzicht

Opgenomen leningen:

Omschrijving	Lening	Looptijd	Laatste aflos-sing	Rente	Stand per begin 2019	Opnames in het jaar 2018	Aflossing 2019	Stand per eind 2019	Te betalen rente 2019
BNG 40.103044	17.000.000	40	1-4-2048	4,76%	12.750.000	0	-425.000	12.325.000	591.106
BNG 40.103347	2.500.000	20	17-1-2018	4,18%	0	0	0	0	0
BNG 40.104398	3.000.000	10	2-7-2019	3,83%	300.000	0	-300.000	0	5.761

Tabel Opgenomen leningen BEL Combinatie

Uitgezette leningen:
De BEL Combinatie heeft geen leningen verstrekt.

7.5. Renterisiconorm

Op dit moment is er nog geen reden om uit te gaan van nieuwe leningen of het herzien van huidige leningen. Voorzichtigheidshalve is in onderstaande berekening van de renterisiconorm uitgegaan van herfinanciering van de aflossingsbedragen. Hieruit blijkt dat ook dan de norm niet overschreden wordt.

Tabel renterisiconorm

Rente risico op vaste schuld		2019	2020	2021	2022
1a.	Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0	0
1b.	Renteherziening op vaste schuld u/g	0	0	0	0
2.	Renteherziening op vaste schuld (1a-1b)	0	0	0	0
3a.	Nieuw aangetrokken vaste schuld	0	0	0	0
3b.	Nieuw uitgezette lange leningen	0	0	0	0
4.	Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a-3b)	0	0	0	0
5.	Betaalde aflossingen	725.000	425.000	425.000	425.000
6.	Herfinanciering (laagste van 4 en 5, minimaal 0)	0	0	0	0
7.	Renterisico op de vaste schuld (2+6)	0	0	0	0

Renterisiconorm		2019	2020	2021	2022
8.	Begrotingstotaal	19.345.767	19.265.531	19.180.531	19.180.531
9.	Het bij ministeriële regeling vastgestelde %	20%	20%	20%	20%
10.	Renterisiconorm (8x9)	3.869.153	3.853.106	3.836.106	3.836.106

Toets renterisiconorm		2019	2020	2021	2022
10.	Renterisiconorm (8x9)	3.869.153	3.853.106	3.836.106	3.836.106
7.	Renterisico op vaste schuld (2+6)	0	0	0	0
11.	**Ruimte (+) / Overschrijding (-) (10-7)**	**3.869.153**	**3.853.106**	**3.836.106**	**3.836.106**

Tabel Renterisiconorm

7.6. Specificatie Kasgeldlimiet

Berekening kasgeldlimiet		2019
1.	Begrotingstotaal	19.345.767
2.	Kasgeldlimiet in %	8,50%
3.	**Kasgeldlimiet (1x2)**	**1.644.390**

De kasgeldlimiet geeft de grens aan waarvoor over een langere periode korte schulden mogen worden aangegaan. Bij de financiering wordt hiermee rekening gehouden. Op basis van de begroting is het beeld dat er geen extra financiering nodig is en overschrijding van de kasgeldlimiet zich daarom niet zal voordoen.

Bijlage 1 Conversielijst Begroting per taakveld

	Taakveld per gemeente 2019	Blaricum	Eemnes	Laren	Totaal
01	Bestuur	9.220	9.220	9.220	27.660
02	Burgerzaken	303.593	227.694	282.089	813.376
03	Beheer overige gebouwen en gronden	192.587	144.648	192.309	529.544
04	Overhead	3.290.042	3.027.265	3.830.673	10.147.980
06	OZB / belastingen	144.321	147.716	147.660	439.697
11	Crisisbeheer en brandweer	15.864	15.864	15.864	47.592
12	Openbare orde en veiligheid	155.403	118.396	209.305	483.104
21	Verkeer en vervoer	566.328	405.566	524.093	1.495.987
22	Parkeren	64.500	0	65.766	130.266
25	Openbaar vervoer	2.532	6.838	3.798	13.168
32	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	6.837	0	6.837
33	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	0	6.889	11.381	18.270
34	Economische promotie	55	20.407	0	20.462
41	Openbaar Onderwijs	0	17.239	0	17.239
42	Onderwijshuisvesting	7.668	0	18.455	26.123
43	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	4.760	4.760	4.760	14.280
51	Sportbeleid en activering	27.702	26.404	30.297	84.403
53	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	21.416	19.037	44.419	84.872
56	Media	1.058	1.586	0	2.644
57	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	552.425	386.050	483.919	1.422.394
61	Samenkracht en burgerparticipatie	121.941	251.866	66.523	440.330
62	Wijkteams	35.377	102.534	0	137.911
67	Maatwerkdienstverlening 18+ en 18-	0	7.192	0	7.192
68	Geëscaleerde zorg 18+ en 18-	0	3.913	0	3.913
71	Volksgezondheid	1.586	2.644	1.586	5.816
72	Riolering	101.742	80.252	127.664	309.658
73	Afval	12.664	105.800	40.088	158.552
74	Milieubeheer	65.737	48.517	67.375	181.629
75	Begraafplaatsen en crematoria	86.622	31.986	105.168	223.776
81	Ruimtelijke ordening	107.114	98.721	98.669	304.504
82	Grondexploitaties	22.056	18.450	0	40.506
83	Wonen en bouwen	419.708	469.571	506.611	1.395.890
	Totaal	**6.334.021**	**5.813.862**	**6.887.692**	**19.035.575**

VOORSTEL ALGEMEEN BESTUUR

Steller	:	Rick van Beers
Afdeling	:	Control & Financiën
Datum opstelling	:	25-06-2018
BABS nummer	:	18056

Geraadpleegde disciplines i.v.m. integraliteit voorstel	:	Aldric Meda

Paraferingsoverzicht :

Voorstel geparafeerd door	Naam	Paraaf	Datum
Voorzitter AB	Marc Roza	Overruled	26-06-2018

Onderwerp	:	Verbeterplan Waardering Onroerende Zaken
Voorgestelde besluit BEL	:	Het Algemeen Bestuur neemt kennis van het Verbeterplan Waardering Onroerende Zaken, dat door het Dagelijks Bestuur is vastgesteld.
Portefeuillehouder DB	:	P.A.M. Calis (Laren)

Datum MT-behandeling	:	
Uitkomst MT-behandeling	:	

Datum DB-behandeling	:	
Uitkomst DB-behandeling	:	

Begrotingswijziging	**:**	Nee
Besluit	**:**	
Datum besluit	**:**	
Paraaf	**:**	

Bijlagen
Voorstel: Voorstel_18056.doc
Bijlage: Verbeterplan WOZ mei 2018

Informatiebrief

Datum	26-06-2018		
Steller / Informatie bij	Rick van Beers	Tel. Nr.	375
Aan	Algemeen bestuur		
Portefeuillehouder Directie	Else Ruizeveld de Winter		
Portefeuillehouder Dagelijks Bestuur	Peter Calis		

Geheim of openbaar (Wet openbaarheid van bestuur)
Openbaar

Onderwerp
Vastgesteld Verbeterplan WOZ

Kennisnemen van
Het verbeterplan WOZ dat door het dagelijks bestuur op 21 juni jl. is vastgesteld.

Aanleiding (inleiding)
Op 5 september 2017 heeft de Waarderingskamer, op basis van een inspectie ter plaatse een onderzoek gedaan naar de kwaliteit van de uitvoering van de werkzaamheden in het kader van de Wet Waardering onroerende zaken (Wet WOZ). Het resultaat van dit onderzoek was dat er een dringende verbetering noodzakelijk is van de uitvoering van de diverse werkzaamheden binnen de afdeling Heffen & Waarderen. Indien de verbetering niet plaats vindt bestaat het risico dat de waarderingskamer niet in stemt met het verzenden van de WOZ-beschikkingen in 2019.
Naast het onderzoek is er ook een verplichting om de woningen per 1 januari 2022 op basis van de gebruiksoppervlakte te waarderen in plaats van op inhoud, de noodzakelijke werkzaamheden hiervoor zijn ook in het verbeterplan opgenomen.

Kernboodschap
Naar aanleiding van de uitkomsten van het onderzoek van de waarderingskamer heeft de BEL-combinatie een onafhankelijk onderzoek laten uitvoeren op de kwaliteit en volledigheid van de bestanden van de drie deelnemende gemeenten.
Op grond van dit onderzoek is in beeld gebracht waar de fouten en onvolledigheden zich bevinden.

In de bijlage vindt u het “Verbeterplan WOZ mei 2018“ waarin de noodzakelijke werkzaamheden beschreven staan om zo de vastgelegde gegevens substantieel te verbeteren en op die manier op tijd te voldoen aan de gestelde eisen van de Waarderingskamer.

Consequenties
Het merendeel van de noodzakelijke werkzaamheden kunnen niet in eigen beheer worden uitgevoerd. Voor deze werkzaamheden is de inzet nodig van één of meerdere externe partijen. Voor de dekking van de noodzakelijke budgetten worden nog aparte voorstellen bij de BEL gemeenten ingediend.
Gezien de noodzaak van de uit te voeren werkzaamheden is er in opdracht van het Dagelijks Bestuur reeds gestart met het uitvoeren van het verbeterplan.

Communicatie
Het plan wordt intern gecommuniceerd binnen het team control en financiën.

Vervolg
De werkzaamheden zijn na het DB besluit gestart.

Bijlage(n)
Verbeterplan WOZ mei 2018

VERBETERPLAN

WOZ

Eemnes, 17 mei 2018

Inhoudsopgave

1 INLEIDING 3

2 INVENTARISATIE SECUNDAIRE OBJECTKENMERKEN 4

2.1 PLANNING SECUNDAIRE OBJECTKENMERKEN 4

3 BAG-WOZ KOPPELING 5

3.1 KWALITEIT BAG-WOZ KOPPELING 6
3.2 TOTALE INVESTERING 6
3.3 PLANNING BAG-WOZ KOPPELING 6

4 MODELMATIGE BEREKENING GEBRUIKSOPPERVLAKTE WONINGEN 7

4.1 PLANNING MODELMATIGE BEREKENING GEBRUIKSOPPERVLAKTE 7

5 OPLOSSEN UITVAL GEBRUIKSOPPERVLAKTE WONINGEN 8

5.1 PLANNING OPLOSSEN UITVAL GEBRUIKSOPPERVLAKTE 8

6 INVENTARISEREN PRIMAIRE KENMERKEN 9

WONINGEN: 9
6.1 SOORT OBJECTCODES 9
6.2 KADASTRALE GEGEVENS 10
6.3 MAATVOERING VAN DE ONDERDELEN 10
NIET-WONINGEN: 10

7 MODELINRICHTING EN AANVERWANTE WERKZAAMHEDEN 11

8 KADASTRALE VOLLEDIGHEID 12

9 ACHTERSTANDEN GEGEVENSVERWERKING BAG-WOZ 13

10 CONTROLEREN VOORTGANG EN KWALITEIT WERKZAAMHEDEN 14

11 BENODIGDE INVESTERING 15

11.1 BLARICUM 15
11.2 EEMNES 16
11.3 LAREN 17
11.4 BEL 18
11.5 TOTAAL 19

1 Inleiding

Op 5 september 2017 heeft de Waarderingskamer, op basis van een inspectie ter plaatse een onderzoek gedaan naar de kwaliteit van de uitvoering van de werkzaamheden in het kader van de Wet Waardering onroerende zaken (verder te noemen: Wet WOZ). Het resultaat van dit onderzoek was dat er een dringende verbetering noodzakelijk was van de uitvoering van de diverse werkzaamheden.

Als aandachtspunten werden de volgende onderwerpen genoemd:

- Twijfels over grootte van de formatie
- Achterstanden in het aantal te verzenden beschikkingen
- Een te hoog percentage toegekende bezwaarschriften
- Matige kwaliteit van de bezwaar- en beroepsafhandeling
- Achterstanden in afstemming tussen de BAG en de WOZ
- Achterstanden in verwerking bouwmutaties
- Achterstanden in verwerking kadastrale mutaties
- Matige kwaliteit objectkenmerken
- Het niet uitvoeren van periodieke controles mbt objectkenmerken
- Achterstanden in uitvoeren marktanalyse

Op basis van deze bevindingen heeft de BEL-combinatie een onafhankelijk onderzoek laten uitvoeren op de kwaliteit en volledigheid van de bestanden van de drie deelnemende gemeenten.
Op grond van dit onderzoek is in beeld gebracht waar de fouten en onvolledigheden zich bevinden.

In het onderliggende Plan van aanpak maakt de afdeling Heffen en Waarderen van de BEL-combinatie inzichtelijk welke activiteiten op welk moment dienen te worden opgepakt om zo efficiënt mogelijk een goede uitvoering van de Wet WOZ te kunnen garanderen.
In dit kader hebben wij tevens de wettelijke verplichting opgenomen om met ingang van 1 januari 2022 alle woningen op basis van gebruiksoppervlakte te kunnen waarderen.

2 Inventarisatie secundaire objectkenmerken

De Waarderingskamer heeft bij haar onderzoek ter plaatse geconstateerd dat de geregistreerde secundaire objectkenmerken (kwaliteit, onderhoud, uitstraling, doelmatigheid en voorzieningen) in de WOZ-administratie niet voldoen aan de daaraan gestelde eisen. Hierbij moet het uitgangspunt zijn dat de secundaire objectkenmerken een reële weergave moeten zijn van de daadwerkelijke situatie. In november en december 2017 is al een start gemaakt om een deel van de drie gemeenten te controleren. Bij deze controles is circa 30% van de woningen van iedere gemeente gecontroleerd. Uit deze controle is gebleken dat een groot deel van de secundaire kenmerken niet juist is vastgelegd.

Om aan de eis van de waarderingskamer te voldoen en te zorgen voor een juiste WOZ-waardering stellen wij de volgende werkwijze voor:

- Er wordt gebruik gemaakt van de gegevens die bij woningcorporaties voorhanden zijn.
- Circa 40% van de woningen wordt in het veld beoordeeld.
- Circa 35% van de woningen wordt vanachter het bureau met behulp van cyclorama's beoordeeld. Dit zijn de nieuwbouwwoningen en woningen die lastig tot niet vanaf de openbare weg te bezichtigen zijn.
- Er wordt specifiek gekeken naar oudere verkoopcijfers met een beneden gemiddelde score.

Gemeente	**Blaricum**	**Eemnes**	**Laren**
Totaal woningen	4.598	3.769	5.090
Gecontroleerd 2017	1.600	1.400	1.500
Woningcorporaties	1.040	860	1.090
Veldwerk	1.030	800	1.325
Vanachter bureau	928	709	1.175
Raming tijd	13	11	15,5
Raming investering	€ 5.200	€ 4.400	€ 6.200

2.1 Planning secundaire objectkenmerken

Mei-juni 2018
Reden:
Deze activiteiten dienen vóór de start van de WOZ-herwaardering gereed te zijn. Het verdient aanbeveling om deze werkzaamheden gelet op de eenduidigheid in de uitvoering maximaal met twee personen uit te voeren.

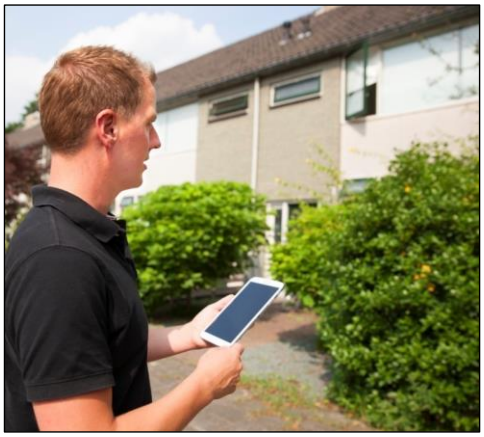

3 BAG-WOZ koppeling

Om minder uitval te hebben bij de overgang van inhoud naar gebruiksoppervlakte dient als eerste stap in het proces de afstemming tussen de WOZ en de BAG te worden verbeterd. Om de uitval van de overgang naar de gebruiksoppervlakte te minimaliseren is een zo hoog mogelijk koppelpercentage noodzakelijk. Daarnaast bestaat er uit de waarderingskamer de eis om een minimaal koppelpercentage te hebben van 90%. In onderstaande raming gaan we uit van een te halen koppelpercentage van 95%. Een hoger percentage zal de kosten onevenredig verhogen in verband met het vele uitzoekwerk dat noodzakelijk is voor het leggen van de laatste koppelingen.

Gemeente	Zelfstandige panden (zonder vbo)	Nieuwe panden	Totaal	Gekoppeld	% gekoppeld	Nog te koppelen panden obv 95%	Kwaliteit koppeling
Blaricum	2.787	800	3.587	2.003	56%	1.405	Matig
Eemnes*	3.375	800	4.175	3.107	74%	860	Matig
Laren*	3.177	800	3.977	2.752	69%	1.027	Matig

*Nieuwe panden pas bekend in 2019 en aantal ingeschat.

In de gemeente Blaricum heeft de afdeling die gaat over de BGT begin 2018 een volledigheidscontrole uitgevoerd. Bij deze controle zijn circa 800 panden ingemeten. Deze panden worden nu opgevoerd in de BAG, en dienen nog te worden gekoppeld aan de WOZ-onderdelen. Voor de gemeenten Eemnes en Laren wordt in de loop van 2018 en begin 2019 eenzelfde actie uitgevoerd. We ramen dat hier hetzelfde aantal “nieuwe” panden in de BAG worden opgevoerd. Deze panden kunnen pas nadat ze in de BAG zijn opgevoerd aan de WOZ-onderdelen worden gekoppeld. Dit zal in de loop van 2019 plaats vinden.

In het kader van het stellen van prioriteiten concentreren wij ons in eerste instantie op de volledigheid van de koppeling. De kwaliteit van de koppeling is uiteraard eveneens van belang, maar kan op een later moment worden gecontroleerd.

Op basis van de huidige kennis dienen er derhalve in 2018 circa 2.347 panden te worden gekoppeld. Wij ramen hier circa 60 dagen voor. In 2019 moeten de nieuwe panden van Eemnes en Laren gekoppeld worden, uitgaande van 1600 panden ramen we hier circa 40 dagen voor.

Gemeente	Nog te koppelen panden	Aantal dagen 2018 / 2019	Raming investering 2018 / 2019
Blaricum	1.405	36 / 0	€ 15.600
Eemnes*	60 + 800	0 / 22	€ 8.800
Laren	227 + 800	6 / 20	€ 2.400 + € 8.000

*gezien geringe aantal voor 2018, alles in 2019 koppelen

3.1 Kwaliteit BAG-WOZ koppeling

Tijdens het onderzoek op de bestanden van de gemeenten Blaricum, Eemnes en Laren kwam naar voren dat er twijfels zijn over de kwaliteit van de bestaande BAG-WOZ koppeling.

Gemeente	Afwijking bouwjaar pand-onderdeel > 10 jaar	Afwijking oppervlakte pand-onderdeel	Gekoppelde panden met niet relevante status[1]	Koppelingen naar onderdelen die geen pand zijn[2]
Blaricum	7,66% (453)	5% (351)	51	4.155
Eemnes	18,22% (952)	3,24% (223)	60	262
Laren	12,90% (1.096)	21,05% (1.632)	16	6.308

Wij ramen deze werkzaamheden op circa 57 dagen en de kosten op € 22.800,-

Gemeente	controle koppeling	Aantal dagen	Raming investering
Blaricum	5010	18	€ 7.200
Eemnes	1513	6	€ 2.400
Laren	9052	33	€ 13.200

3.2 Totale investering

Gemeente	Nog te koppelen panden	Aantal dagen 2018 / 2019	Raming investering 2018 / 2019
Blaricum	1.405	54 / 0	€ 22.800
Eemnes	60 + 800	6 / 22	€ 2.400 + € 8.800
Laren	227 + 800	39 / 20	€ 15.600 + € 8.000

De werkzaamheden kunnen voor de helft in eigenbeheer uitgevoerd worden.

3.3 Planning BAG-WOZ koppeling

Juni-augustus 2018 en 2019
Reden: Het optimaliseren van de BAG-WOZ koppeling vormt de basis voor de overgang van inhoud naar gebruiksoppervlakte. Het is dan ook zaak hier zo snel mogelijk mee te starten. Tevens heeft de waarderingskamer bij de aansluiting op de LV-WOZ in mei 2017 aangegeven dat de gemeente Blaricum en Laren het koppelpercentage boven de 90% moet brengen.

[1] Het gaat hier om koppelingen van bestaande WOZ-onderdelen aan panden die bijvoorbeeld de status “gesloopt” hebben.
[2] Het gaat hier om koppelingen tussen panden uit de BAG naar WOZ-onderdelen zoals “grond”, “overkappingen” en “tuinhuisjes”.

4 Modelmatige berekening gebruiksoppervlakte woningen

De Waarderingskamer heeft gemeenten laten weten dat na een overgangsperiode van vijf jaar vanaf 2022 alle WOZ-woningtaxaties gebaseerd moeten zijn op de gebruiksoppervlakte van de woning. Op dit moment beschikken de woningen van de gemeenten Blaricum, Eemnes en Laren over de bruto inhoudsgegevens van de woning en niet over de gebruiksoppervlakte.
Het overgaan van de inhoud naar de gebruiksoppervlakte is een zeer arbeidsintensieve en tijdrovende bezigheid. Het betreft hier een wettelijke verplichting die gemonitord wordt door de Waarderingskamer. In het laatste overleg met de waarderingskamer is benadrukt dat ze verwachten dat de drie gemeenten dit jaar de eerste stap zal maken. Dit omdat de waarderingskamer ook een controle verwacht van de primaire kenmerken en deze werkzaamheden zo gecombineerd kunnen worden.

De Waarderingskamer heeft daarnaast de volgende eisen gesteld:

- De gebruiksoppervlakte moet een betrouwbare weergave zijn van de werkelijkheid;
- De gebruiksoppervlakte moet per WOZ-objectonderdeel zijn geregistreerd.
- De sommatie van de gebruiksoppervlakte van de onderdelen moet gelijk zijn aan de gebruiksoppervlakte zoals de BAG die hanteert.
- De gebruiksoppervlakte mag niet meer dan 3% afwijken van de gebruiksoppervlakte van vergelijkbare woningen.
- De gebruiksoppervlakte mag niet meer dan 0% afwijken van de gebruiksoppervlakte van identieke woningen.

Het voorstel is om offertes op te vragen bij een drietal marktpartijen waarvan bekend is dat zij over tooling beschikken om de BEL-combinatie bij dit traject te ondersteunen.
Nu de Waarderingskamer in haar rapportage heeft aangegeven dat er twijfels zijn rondom de inhoudsgegevens van de woningen, is het voornemen van de afdeling om een partij te selecteren waarbij er gebruik wordt gemaakt van een 3D inhoudscontrole alvorens de gebruiksoppervlakte te bepalen.

Geraamde investering voor modelmatige omzetting: € 9.000,- per gemeente (€ 27.000 totaal).

4.1 Planning modelmatige berekening gebruiksoppervlakte

September-oktober 2018

Reden: De modelmatige berekening van de gebruiksoppervlakte kan pas plaatsvinden wanneer de BAG-WOZ koppeling zo volledig mogelijk is bijgewerkt.

5 Oplossen uitval gebruiksoppervlakte woningen

De verwachting is dat bij circa 60% van de woningen modelmatig en kwalitatief goed de netto gebruiksoppervlakte kan worden berekend. Van het overige deel zal de berekende waarden echter meer afwijken dan op grond van de onderliggende BAG- en WOZ gegevens verwacht zou worden. Hierbij dient te worden onderzocht wat de reden is van de afwijking. Deze kan gelegen zijn in onjuistheden in de BAG of onjuistheden in de WOZ. De oorzaken dienen achterhaald en opgelost te worden. Tijdens deze controle worden ook de primaire kenmerken van de betrokken woningen gecontroleerd en voldoen we hierdoor aan de eis van de waarderingskamer.

Circa 40% van het woningbestand zal niet modelmatig kunnen worden berekend. Voorbeelden hiervan zijn:

-Woningen met een bouwlaag beneden het maaiveldniveau;

-Gestapelde bouw;

-Woonboerderijen met aangebouwde bedrijfsgedeelte waardoor de indeling van de woning niet modelmatig kan worden bepaald;

Deze woningen moeten handmatig vanaf bouwtekening worden ingemeten of indien een bouwtekening niet voorhanden is, in het veld opgenomen worden.

Het oplossen van de uitval wordt geraamd op 490 dagen met een investering voor het oplossen van de uitval van : € 185.000,-

Blaricum:	170 dagen, € 65.000
Eemnes:	136 dagen, € 50.000
Laren:	184 dagen, € 70.000

5.1 Planning oplossen uitval gebruiksoppervlakte

Juli 2018-juni 2020

Reden: Van een deel van de woningen is op voorhand al bekend dat deze niet modelmatig kunnen worden berekend. Om die reden kan er met ingang van 1 juli reeds worden gestart met het inmeten van de gestapelde bouw.

Verder heeft de Waarderingskamer als eis gesteld in haar rapportage dat de BEL-combinatie nog dit jaar start met het corrigeren van de inhoudsgegevens van woningen waarbij is geconstateerd dat deze mogelijk onjuist zijn.

Als einddatum voor het oplossen van de uitval hanteren wij de datum van 1 juni 2020. Dit verhoogt de druk op de planning, maar zorgt er tevens voor dat de BEL-combinatie twee jaar ervaring op kan doen met schaduw(her)waarderingen op grond van gebruiksoppervlakten. Deze schaduwwaarderingen zijn noodzakelijk om bezwaarschriften te voorkomen en een vloeiende overgang van inhoud naar gebruiksoppervlakte te bewerkstelligen.

6 Inventariseren primaire kenmerken

De primaire kenmerken dienen te worden geïnventariseerd van zowel de woningen als de niet-woningen. Om zo efficiënt mogelijk te werk te gaan hanteren wij de volgende werkwijze:

Woningen:

Bij de woningen kunnen de volgende primaire kenmerken worden onderscheiden:

- ✓ Adresgegevens
- ✓ Soort objectcode
- ✓ Kadastrale gegevens
- ✓ Maatvoering van de verschillende WOZ-onderdelen
- ✓ Bouwjaren van de verschillende WOZ-onderdelen

Het is niet noodzakelijk om alle primaire gegevens op dit moment te controleren. Wij concentreren ons op de soort objectcodes, de kadastrale gegevens en de maatvoering van de onderdelen.

6.1 Soort objectcodes

De soort objectcodes kunnen met behulp van GIS eenvoudig worden gecontroleerd. Het voorstel is om de geometrie van de BAG-panden te confronteren met de soort objectcodes uit de WOZ.

Op deze wijze worden bijzondere situaties eenvoudig in beeld gebracht.

Het vergelijken van deze gegevens kost circa € 2.000 per gemeente. Daarna moet de uitval (die op voorhand niet bekend is) nog worden verwerkt. Geraamde kosten (inclusief uitvoering vergelijkingen): € 9.600,-.

Blaricum: € 2.000 + oplossen uitval 3 dagen € 1.200 = € 3.200

Eemnes: € 2.000 + oplossen uitval 3 dagen € 1.200 = € 3.200

Laren: € 2.000 + oplossen uitval 3 dagen € 1.200 = € 3.200

6.2 Kadastrale gegevens

Er dient een controle te worden uitgevoerd op sommatie van de onderdelen grond bij een WOZ-object in relatie tot de kadastrale grondoppervlakte (=som van de toegekende oppervlakte) van het object. De geraamde kosten van deze controle inclusief het oplossen van de fouten kan worden bedragen circa € 2.000,- per gemeente.

6.3 Maatvoering van de onderdelen

De maatvoering van de aan de woning verbonden onderdelen worden gecontroleerd aan de hand van de in hoofdstuk 5 beschreven werkwijze. Door op basis van de contouren van het BAG-pandvlak een puntenwolk te projecteren, kan de inhoud van de woning modelmatig worden berekend. Wanneer deze afgezet wordt tegen de maatvoering zoals die geregistreerd is in de WOZ-administratie dienen de extreme afwijkingen (meer dan 10% verschil) te worden beoordeeld.

Niet-woningen:

De waarderingskamer heeft ook opmerkingen gemaakt over de kwaliteit van de primaire kenmerken van de niet-woningen. Zij verwachten dat de BEL organisatie 20% van de niet-woningen dit jaar controleert. Voor het inventariseren en controleren van de primaire objectkenmerken van de niet-woningen hanteren wij de volgende werkwijze:

De primaire kenmerken van de WOZ-objecten worden vergeleken met de gegevens die in de BAG administratie zijn vastgelegd. We gebruiken hiervoor de netto gebruiksoppervlakte van het verblijfsobject en de geometrische oppervlakte van de panden. Indien de kenmerken te veel afwijken van de vooraf bepaalde maximale afwijkingstoleranties, meten wij de gegevens met behulp van luchtfoto's opnieuw in.

Indien het inmeten vanaf luchtfoto's niet mogelijk is zullen de gegevens beoordeeld worden vanaf een bouwtekening of een opname ter plaatse.
In het veld worden de kenmerken van 20% van de niet-woningen gecontroleerd. Om zo efficiënt mogelijk te werk te gaan worden de gegevens digitaal opgenomen, hetgeen data entrykosten bespaart.
Wij ramen deze werkzaamheden op circa 26 dagen en de kosten op € 10.400,-

Gemeente	Aantal niet-woningen	20%	Aantal dagen	Raming investering
Blaricum	440	88	8	€ 3.200
Eemnes	533	107	9	€ 3.600
Laren	520	104	9	€ 3.600

7 Modelinrichting en aanverwante werkzaamheden

In onze planning is rekening gehouden met het feit dat de werkzaamheden in het kader van de transitie van inhoud naar gebruiksoppervlakte voor de woningen medio juni 2020 grotendeels gereed zijn. Hiervoor is een bewuste afweging gemaakt zodat de BEL-combinatie twee jaar de tijd heeft om een schaduw herwaardering te draaien.

Voor het uitvoeren van een schaduw herwaardering dient rekening gehouden met de volgende extra kosten:

-Aanpassen kengetallen marktanalyse
-Aanpassen bestaande groepsindelingen
-Modelinrichting woningen
-Controle en finetuning model

Wij ramen de kosten voor deze werkzaamheden voor het eerste jaar op circa € 10.000,- per gemeente en voor het tweede jaar op € 6.000,- per gemeente.

8 Kadastrale volledigheid

De waarderingskamer stelt als eis dat de gebruikte kadastrale gegevens in de WOZ moeten aansluiten bij de kadastrale gegeven die bekend zijn bij het kadaster. Bij de kadastrale controles is een vergelijking gemaakt tussen het WOZ-bestand (middels Stuf-TAX) uit Civision en de actuele Kadaster-stand (middels BRK-bestand). In onderstaande tabel vindt u de bevindingen uit dit onderzoek.

Het gaat in dit kader om:

Gemeente	Kadastraal oppervlakte Kadaster	Gecorrigeerd Toegekende oppervlakte WOZ administratie	Voldoet aan eisen Waarderings-kamer?	Aantal dagen	Raming investering
Blaricum	1.556 Ha.	1.484 Ha.	Nee	10	€ 5.000
Eemnes	3.369 Ha.	3.334 Ha.	Ja	2	€ 1.000
Laren	1.240 Ha.	1.231 Ha.	Ja	2	€ 1.000

9 Achterstanden gegevensverwerking BAG-WOZ

De mutaties die bij de afdeling BAG worden verwerkt, komen via de gegevensmakelaar binnen bij de belastingapplicatie waar de WOZ-gegevens worden geregistreerd. Een deel van de mutaties worden geautomatiseerd verwerkt zoals nieuwe adressen, nieuwe verblijfsobjecten en panden. Van de mutaties die niet geautomatiseerd worden verwerkt wordt er een melding gemaakt in de belastingapplicatie. Al deze meldingen moeten worden beoordeeld en worden opgelost. Omdat dit een nieuwe functionaliteit is binnen de WOZ-applicatie zijn deze werkzaamheden nooit gesignaleerd en uitgevoerd. Om deze werkzaamheden in de reguliere processen op te kunnen nemen zal eerst de achterstand weggewerkt moeten worden. Als de achterstand weg is gewerkt zal er een training on the job plaatsvinden om de werkzaamheden over te dragen aan een medewerker van de BEL. De raming is dat er totaal 30 dagen consulting nodig zijn om de achterstanden weg te werken en over te dragen. De investering bedraagt € 20.400,-

10 Controleren voortgang en kwaliteit werkzaamheden

In bovenstaand verbeterplan worden een aantal werkzaamheden uitgevoerd om de bestanden te optimaliseren zodat deze voldoen aan de hieraan gestelde eisen. Om de kwaliteit van de bestanden op peil te houden moet er periodiek een controle worden uitgevoerd op de bestanden. Hiervoor is er een applicatie nodig om deze controles op een eenvoudige wijze uit te voeren. Checkmate is gemaakt om de bestanden van de WOZ en de BAG te kunnen controleren op volledigheid en integriteit. Ook kan Checkmate de WOZ en BAG bestanden met elkaar vergelijken.

De jaarlijkse licentie van Checkmate kan per gemeente worden aangeschaft, of als BEL organisatie.

Checkmate

Gemeente	CBS	Inwoners	Licentie TAX	Licentie BAG	Totaal
Blaricum	376	10587	€ 900	€ 450	€ 1.350
Eemnes	317	8788	€ 900	€ 450	€ 1.350
Laren	417	11135	€ 900	€ 450	€ 1.350
					€ 4.050

Gemeente	CBS	Inwoners	Licentie TAX	Licentie BAG	Totaal
BEL	9999	30510	€ 1.831	€ 916	**€ 2.747**

Bij de aanschaf van Checkmate zal er in het eerste jaar ook een cursus gegeven worden van twee dagdelen à € 650,- per dagdeel.

11 Benodigde investering

Op grond van de uitkomsten van de rapportages en diverse ervaringscijfers hebben wij zo nauwkeurig mogelijk getracht een inschatting te maken van de extra benodigde kosten per jaar:

11.1 Blaricum

Activiteiten	Hoofdstuk	2018	2019	2020	2021
Secundaire objectkenmerken	2	€ 5.200,-			
BAG-WOZ koppeling	3	€ 11.400,-			
BAG-WOZ koppeling*	3	€ 11.400,-			
Modelmatige berekening GBO	4	€ 9.000,-			
Oplossen uitval GBO	5	€ 20.000,-	€ 22.500,-	€ 22.500,-	
Primaire objectkenmerken woningen	6.1				
-SOC controle	6.1.1	€ 2.000,-			
-SOC oplossen uitval*	6.1.1	€ 1.200,-			
-Kadastrale gegevens*	6.1.2	€ 2.000,-			
Primaire objectkenmerken niet-woningen*	6.1.3	€ 3.200,-	€ 3.200,-	€ 3.200,-	€ 3.200,-
Schaduw waardering obv gebruiksoppervlak	7			€ 10.000,-	€ 6.000,-
Kadastrale volledigheid*	8	€ 5.000,-			
Extra investering		€ 47.600,-	€ 22.500,-	€ 32.500,-	€ 6.000,-
Uitvoeren in eigen beheer		€ 22.800,-	€ 3.200,-	€ 3.200,-	€ 3.200,-
Totaal		€ 70.400,-	€ 25.700,-	€ 35.700,-	€ 9.200,-

* Deze werkzaamheden kunnen we binnen de huidige formatie oppakken.

11.2 Eemnes

Activiteiten	Hoofdstuk	2018	2019	2020	2021
Secundaire objectkenmerken	2	€ 4.400,-			
BAG-WOZ koppeling	3	€ 1.200,-	€ 4.400,-		
BAG-WOZ koppeling*	3	€ 1.200,-	€ 4.400,-		
Modelmatige berekening GBO	4	€ 9.000,-			
Oplossen uitval GBO	5	€ 15.000,-	€ 17.500,-	€ 17.500,-	
Primaire objectkenmerken woningen	6.1				
-SOC controle	6.1.1	€ 2.000,-			
-SOC oplossen uitval*	6.1.1	€ 1.200,-			
-Kadastrale gegevens*	6.1.2	€ 2.000,-			
Primaire objectkenmerken niet-woningen*	6.1.3	€ 3.600,-	€ 3.600,-	€ 3.600,-	€ 3.600,-
Schaduw waardering obv gebruiksoppervlak	7			€ 10.000,-	€ 6.000,-
Kadastrale volledigheid*	8	€ 1.000,-			
Extra investering		€ 31.600,-	€ 21.900,-	€ 27.500,-	€ 6.000,-
Uitvoeren in eigen beheer		€ 9.000,-	€ 8.000,-	€ 3.600,-	€ 3.600,-
Totaal		€ 40.600,-	€ 29.900,-	€ 31.100,-	€ 9.600,-

* Deze werkzaamheden kunnen we binnen de huidige formatie oppakken.

11.3 Laren

Activiteiten	Hoofdstuk	2018	2019	2020	2021
Secundaire objectkenmerken	2	€ 6.200,-			
BAG-WOZ koppeling	3	€ 7.800,-	€ 4.000,-		
BAG-WOZ koppeling*	3	€ 7.800,-	€ 4.000,-		
Modelmatige berekening GBO	4	€ 9.000,-			
Oplossen uitval GBO	5	€ 23.000,-	€ 23.500,-	€ 23.500,-	
Primaire objectkenmerken woningen	6.1				
-SOC controle	6.1.1	€ 2.000,-			
-SOC oplossen uitval*	6.1.1	€ 1.200,-			
-Kadastrale gegevens*	6.1.2	€ 2.000,-			
Primaire objectkenmerken niet-woningen*	6.1.3	€ 3.600,-	€ 3.600,-	€ 3.600,-	€ 3.600,-
Schaduw waardering obv gebruiksoppervlak	7			€ 10.000,-	€ 6.000,-
Kadastrale volledigheid*	8	€ 1.000,-			
Extra investering		€ 48.000,-	€ 27.500,-	€ 33.500,-	€ 6.000,-
Uitvoeren in eigen beheer		€ 15.600,-	€ 7.600,-	€ 3.600,-	€ 3.600,-
Totaal		€ 63.600,-	€ 35.100,-	€ 37.100,-	€ 9.600,-

* Deze werkzaamheden kunnen we binnen de huidige formatie oppakken.

11.4 BEL

Activiteiten	Hoofdstuk	2018	2019	2020	2021
Achterstanden BAG-WOZ	9	€ 20.400,-			
Licentie Checkmate	10	€ 4.000,-	€ 2.750,-	€ 2.750,-	€ 2.750,-
Extra investering		€ 24.400,-	€ 2.750,-	€ 2.750,-	€ 2.750,-

11.5 Totaal

Activiteiten	Hoofdstuk	2018	2019	2020	2021
Secundaire objectkenmerken	2	€ 15.800,-			
BAG-WOZ koppeling	3	€ 20.400,-	€ 8.400,-		
BAG-WOZ koppeling*	3	€ 20.400,-	€ 8.400,-		
Modelmatige berekening GBO	4	€ 27.000,-			
Oplossen uitval GBO	5	€ 58.000,-	€ 63.500,-	€ 63.500,-	
Primaire objectkenmerken woningen	6.1				
-SOC controle	6.1.1	€ 6.000,-			
-SOC oplossen uitval*	6.1.1	€ 3.600,-			
-Kadastrale gegevens*	6.1.2	€ 6.000,-			
Primaire objectkenmerken niet-woningen*	6.1.3	€ 10.400,-	€ 10.400,-	€ 10.400,-	€ 10.400,-
Schaduw waardering obv gebruiksoppervlak	7			€ 30.000,-	€ 18.000,-
Kadastrale volledigheid*	8	€ 7.000,-			
Achterstanden BAG-WOZ	9	€ 20.400,-			
Licentie Checkmate	10	€ 4.000,-	€ 2.750,-	€ 2.750,-	€ 2.750,-
Extra investering		€ 151.600,-	€ 74.600,-	€ 96.250,-	€ 20.750,-
Uitvoeren in eigen beheer		€ 47.400,-	€ 18.800,-	€ 10.400,-	€ 10.400,-
Totaal		€ 199.000,-	€ 93.450,-	€ 106.650,-	€ 31.150,-